KOMAL'a polis baskını ve kapatma Mete Demirkol tutuklandı

stêrka rizgarî

KOVARA SİYASİ Ü ÇANDA MEHİ

Yıl/Sal -3 Sayı/Hêjmar 14 Sibat/Şubat 1997 Fiat/Buha 250.000 TL (KDV Dahil)

g. brûsk
yenilenme sürecinin sancıları ve yöntem

recep maraşlı
anti-sömürgeci muhalefetin demokratik kitle örgütleri politikası ne olmalı ?

ropörtaj
abdullah saydın;
"sömürgeciliğin saldırganlığı karşısında HADEP'i savunmak bir görevdi"

m. zilan
güney hangi yöne ?

gündem

▼özeleştiri
▼atılım
▼yenilenme

çend gotinek li ser qeziya susurlukê
nevzat sağnıç

www.vakurd.org

stêrka rizgarî

KOVARA SİYASÎ Ü ÇANDA MEHÎ

Yıl/Sal: 3 Sayı/Hêjmar:14 Sibat/Şubat 1997 250.000 TL

Xwedê li ser

adına

Rıza Dinç

●

Berpirsîyarê Nîvîsaren/Sorumlu Yazıişleri Müdürü

Songül Diribaş

●

Adres/Navnîşan

Merkez Büro

Namık Kemal Caddesi. Saydan Palas Ap. 21-23 Kat 5, Daire 19

Aksaray/Istanbul

Tel/fax: (0212) 585 32 94

●

Ankara: Sakarya Cad. İnkilap Sok. Örnek İşhanı Kat: 3 8/71 Kızılay/Ankara

Telfax: (0312) 432 53 14

●

İzmir: İkbal İşmerkezi 1367. Sok. N0: 2 Kat: 8/ 803 Basmane/İzmir

Telfax: (0232) 425 68 19

●

Adana: Alimünif Cad. Büyükadana İşhanı Kat: 4 N0:30 Seyhan/Adana

Telfax:(0322) 352 17 92

●

Avrupa Merkez Büro

Wrangel Str. 21 10 977 BERLİN

Telfax: 0049-30-6183301

●

Almanya Erdem Beyazşahin

Allen Str. 37 47 166 Hamborn/DUISBURG

Tel: 0049-203-557524

Fax: 0049-203-548553

●

Balkanlar, Kıbrıs, Yunanistan Merkez Büro:

Stadıou 5 Büro: 608 10 557 Athens/GREECE

Telfax: 0030-1-3240375

●

Fransa: 7 Av. du pove neuf 93 160 Nois Le Grand/PARİS

●

İngiltere: 137 B Stroudgreen road Finsbury Park N4 3 PX/LONDON

●

Danimarka: Bramslkkevej 35 St. Th 2500 Valb/KOPENHAGEN

●

Hollanda: Alexander Str. 97 BD. 6812 Arnhem

●

İsveç: Ekholmsu 235 Bv.127 46 Skârholmen/STOCKHOLM

●

İsviçre: Loosli Strase 41 3027 Bern/SUİSSE

Çap/Baskı: Ceylan Matbaası

Belavkirin/Dağıtım: KOMAL

Şerên Abonetîya-Abone Koşulları:

Tirkîyê/Türkiye

6 Mehî-6 Aylık: 1.500.000 TL-

Salek/1 Yıllık: 3.000.000TL-

Ewrûpa/Avrupa

6 Mehî-6 Aylık: 50 DM

Salek/1 Yıllık: 100 DM

naverok içindekiler

editörden	yeniden merhaba	2
gotîne/grafî	Deqîqa kê tarîtî	3
	nuçe/haberler	
	polis Komal'ı talan etti	4.5
	hevpeyîvîn/röportaj	
abdullah saydın	"sömürgeciliğin saldırıları karşısında HADEP'i savunmak görevdi"	6.9
hoybûn	almanya'da yeni bir kürt kültürev i	33
dr. ziya çavreş	"ulusal kimlikli legal bir partiye doğru" değerlendirmesi	9
	dosya mehî/ayın dosyası	
baver şengo	özeleştiri-yenilenme-atılım	18.23
g.brûsk	yenilenme sürecinin sancıları ve yöntem	24.32
	gündem/rojev	
nevzad sağnıç	çend gotinek li ser qezîya susurlukê	35.36
	gengeşî/tartışma	
recep maraşlı	demokratik kitle örgütleri politikası ne olma(ma)lı?	10.17
m.zilan	"güney" hangi yöne ?	37.4
h.ismail arslan	bolşeviklik ve biz "Kürdistan'lı" bolşevikler	47.5
	lêkolîn/araştırma	
can erzin	bask ve irlanda modelleri kürdistan için "çözüm" olabilir mi?	43.46
	müzik/sinema	
hakan tosun	müzik sanatı üzerine birkaç söz ışıklar sönmesin, evet ama nasıl	41.42
özge yalın	eşkıya romantizmi var gerilla gerçekliği yok	42

abone formu / forma abonetî

☐ 3 mehî ● 3 aylık ☐ 6 mehî ● 6aylık ☐ salek ● yıllık

Nav/Paşnav

Ad/Soyad :

Navnişan

Adres :

Hûn dikarin hege abonetî li ser hesaba **Türkiye İş Bankası/Cağaloğlu Şubesi 300 427348** razînîn û sûretek jê ji Namık Kemal Cad. Saydan Palas Apt.N0: 21-23 Kat 5, Daire 19 Aksaray/Istanbul ra qarta abone rêkin.

Abone ücretine **Türkiye İş Bankası/Cağaloğlu Şubesi 300 427348** no'lu kontosuna yatırarak bir kopyasını Namık Kemal Cad. Saydan Palas Apt.N0: 21-23 Kat 5, Daire 19 Aksaray/Istanbul adresine abone kartıyla birlikte postalayarak abone olunabilir.

www.arsivakurdi.org

Editörden

YENİDEN MERHABA !

Uzun bir aradan sonra okurlarımıza *"Yeniden merhaba!"* diyebilmek büyük mutluluk.

Bir yılı aşkın zamandır yayına ara vermemizin birbiriyle iç içe geçen çok çeşitli nedenleri vardı. Bunların içinde en belirleyici olanını, siyasal hareketimizin yenilenme ihtiyacından doğan tartışmalar oluşturuyor. Gerçekte en doğru olanı, bu tartışmanın okurlarımızın katılımıyla birlikte dergi aracılığıyla yürütülmesidir.

Ne ki bizi irademiz dışında kuşatan koşullarda yöntemsiz, hedefsiz bir tartışma kulübü anlayışıyla, beyinleri büsbütün alabora etmek düşünülemezdi. Sömürgeci burjuvazinin zorba yasakları ve provakasyonlarla mayınlanmış anti-demokratik bir ortamda sağlıklı bir tartışma yürütmenin zorlukları ortada. Diğer yanıyla bu tartışmaların dar bir çerçevede yürütülmesinin getireceği sakıncalar da ayrı bir açmaz oluşturuyordu. Hal böyle olunca ve diğer faktörlerle birlikte yayına ara vermeye karar verdik.

Şimdi **Stêrka Rizgarî** sürece denk düşen gereksinimlere göre yeniden dizayn edilerek yine "yola devam" diyor. Sürecimizin ihtiyaçları, **KUKM**'nin önündeki siyasal-ideolojik-örgütsel sorunların enine boyuna tartışılmasını gerekli kılıyor. Bu sorunlar nesneldir; sadece belli bir grubu, belli bir çevre ya da örgütlenmeyi, onların son derece daralmış öznel gündemlerini değil, bir bütün olarak **KUKM**'yi ilgilendiriyor; emekçi yığınların, Kürt ulusunun yaşamsal sorunlarını ilgilendiriyor.

Eskimiş, tıkanmış örgütlenme biçimlerini; artık gericiliğe dönüşmüş siyaset yapma tarzları enine boyuna sorgulamak ve aşmak gerekiyor. Eleştiride olduğu kadar, özeleştiride de cesaretli olmak gerekiyor.

Yalnızca siyasal literatürümüzden değil; bir düşünce ve davranış bütünlüğü olarak sosyalist anlayışın yavaş yavaş günlük yaşamımızdan, örgütlenmelerimizden, siyaset yapma tarzı ve kültürümüzden uzaklaştığı bir dönemeçte; sosyalist siyasal hareketin hem Kürdistan özgülündeki, hem de evrensel sorunlarını tartışmak, tam da bu nedenle son derece yaşamsaldır. **KUKM**'nin "**Ulusal Birlik**" ve uluslararası politikadaki duruşuna ilişkin süregiden edilgenliğe; siyasal tıkanıklığın aşılmasına şiddetle ihtiyaç var.

Bu tartışmalar asla siyasal pratikten, mücadeleden kopuk, soyut olmayacaktır. "Önce tartışıp çözümleyelim, sonra yapalım" mantığıyla değil, siyasal mücadelenin yakıcı pratiği içerisinde; ona ihtiyacı olanlarla birlikte tartışmak ve değişimi, atılımı birlikte başarmak gerekiyor. Sökülüp atılması gerekende tereddüt etmemek gibi, dünün ve bugünün bütün diri, canlı değerlerine kıskançlıkla sahip çıkmak gerekiyor. Özcesi sorumlu ve bilinçli davranmak...

Evet, bunları değişik alternatifleriyle birlikte, aynı zamanda bir "**ÖZELEŞTİRİ►YENİLENME►ATILIM**" ruhu içinde tartışmak, tartışanlara, sorgulayanlara açık bir platform olarak **Stêrka Rizgarî** hazırdır.

Bu arada dergimizin yeni dönem yayın hazırlıklarının son aşamaya vardığı bir esnada, **KOMAL** Merkez Bürosu polis tarafından basılarak talan edildi. Yayın taslaklarımıza, kitaplara, arşivlere el konuldu. Büro tahrip edildi. Üç arkadaşımız gözaltına alındı. Büro, on gün süreyle DGM savcılığının direktifiyle kapatıldı. Eski Yazışleri Müdürümüz **Mete DEMİRKOL** ise DGM'ce tutuklandı. Komal'ın basılması ve Mete'nin tutuklanması ile ilgili uluslararası bir kampanya düzenlendi.

Dergimizin Temmuz 1994'de karşılaştığı provakasyon ve tutuklamalardan sonra, yayın aşamasında uğradığı bu ikinci engelleme ve sindirme hareketinin bir diğer özelliği de; özeleştiri, yenilenme ve atılım sürecinden paniğe kapılan kimi bildik unsurların, bu süreci sabote etme uğruna polisiye saldırılara alan açarak onlarla ortaklaşmaları oldu.

Baskın hakkındaki haber ve yorumları haber sayfalarımızda okuyacaksınız. Bu arada Dergimiz hakkında DGM'de açılmış davalar da son hızıyla sürüyor.

Dergimiz bu sayıdan itibaren sizlerden gelen talepleri de dikkate alarak biçim ve içeriğinde bazı değişiklikler yaptı. Yayın periyodumuzun düzensiz olması nedeniyle haber-yorum ağırlığını arka plana alırken, siyasal değerlendirme ve teorik yazıları öne çıkarmayı uygun bulduk.

Çıkarken yayınladığımız yayın ilkelerimiz ve siyasal anlayışımız ise kararlılıkla sürmekte ve sürdürülecektir.

Saygılarımızla...

rizgarî

www.kurdishstudies.org

JI BO TEV RONAHİ

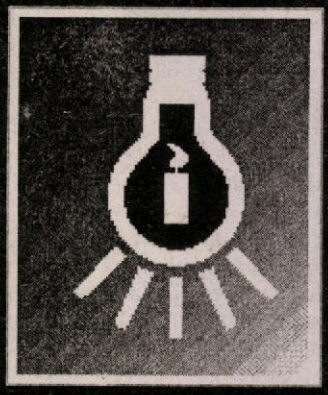

DEQİQA KÊ TARİTİ !

?

Can

www.arsivakurdi.org

Yayınevimizin merkez bürosuna baskın !

POLİS KOMAL'I TALAN ETTİ

BU KEZ SAHNEDE MUHBİR PROVAKATÖRLER DE VARDI !

Kadir Satık, Mete Demirkol, Molla Osman Yavuz arkadaşlarımız Gözaltına Alındılar..
Merkez Büromuzu Basan TEM Ekipleri, Bütün ekipman, kitap, arşiv ve yayın dökümanlarına el koydu.
Büromuz on gün süreyle kapatıldı.
Ziyaretçiler gözaltına alındı, çalışanlar ölümle tehdit edildi..

Ali Beyköylü ve Erdal Yetkiner basın toplantısında

İstanbul

Dergimizin Merkez Bürosu ve KOMAL Basım-Yayım-Dağıtım'ın İstanbul/Aksaray'daki Yönetim Merkezi 22 Ocak 1997 günü öğle saatlerinde İstanbul Terörle Mücadele Ekipleri tarafından basıldı. Büro'da bulunan sorumlu ve çalışan arkadaşımızla birlikte 7 kişi gözaltına alındılar.

Polis, büroda arama yapma bahanesiyle bütün ekipmanlara, arşiv dosyalarına, kitaplara el koydu. Bilgisayar klavyesi, slayt makinesi, filmler, fotoğraf makinaları, vb. ne bulduysa götürdüler.

Daha sonra gözaltına alınan ziyaretçiler serbest bırakılırken, arkadaşlarımızdar **Kadir Satık**, Dergimizin eski sorumlu Yazıişleri Müdürlerinden **Mete Demirkol** ve Büro çalışanlarından **Molla Osman Yavuz** sorguya alındılar. DGM Savcılığınca on gün gözetim verilen arkadaşlarımız yoğun işkenceden geçirildiler.

Komal Basım-Yayım-Dağıtım ortaklarından **Ali Beyköylü** ve büro çalışanlarımızdan **Erdal Yetkiner**, İstanbul İnsan Hakları Derneği'nde polis baskınını anlatan bir basın toplantısı düzenleyerek olayı kınadılar..

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜNDEN ACİL EYLEM ÇAĞRISI

KOMAL'ın polis baskınıyla talan edilmesi ve çalışanlarının işkenceye alınması Avrupa'da çeşitli kuruluşlar tarafından kınanırken, Uluslararası Af Örgütü (**Amnesty International**) **Kadir Satık, Mete Demirkol** ve **Molla Osman Yavuz**'un serbest bırakılması için *"Acil Eylem Çağrısı"* yaptı.

Avukatların DGM nezdindeki girişimleri Savcılık tarafından, Stêrka Rizgarî ve Komal Bürolarının basılmasını *"PRK/Rizgari Bildirileri Bulundurmak"* olarak gerekçelendirildi. Fakat, "yasak yayın bulundurma" gerekçesiyle toplu gözaltı ve büronun aranarak talan edilmesi arasındaki ilgisizliği açıklamaya yanaşmadıar.

Amacın, Komal'ın yayın politikası izlediği siyasi çizgi olduğu açıktı.

İKİNCİ BASKIN , TEHDİT VE KAPATMA...

Nitekim üçüncü gün, polisler büromuza ikinci kez bir baskın daha düzenlediler. Anlaşılan talan ve gözaltılara rağmen büronun yeniden açılması ve protesto kampanyaları düzenlenmesi canlarını sıkmıştı. Ziyaretçileri bir daha büroya gelmemeleri için tehdit eden polisler, büro çalışanlarından Erdal Yetkiner'i de büroyu açmaması ve memleketine dönmesi için silahla tehdit ettiler. Büroyu boşaltan kalabalık bir polis ekibi, uzun süre içerde kaldıktan sonra büroyu kapattılar.

Avukat **Eren Keskin** ve **İrfan Güler**'in polis baskınının usülsüzlüğü, büroya komplo yapılabileceğine dair başvuru girişimleri karşısında DGM Savcılığı

METE DEMİRKOL TUTUKLANDI

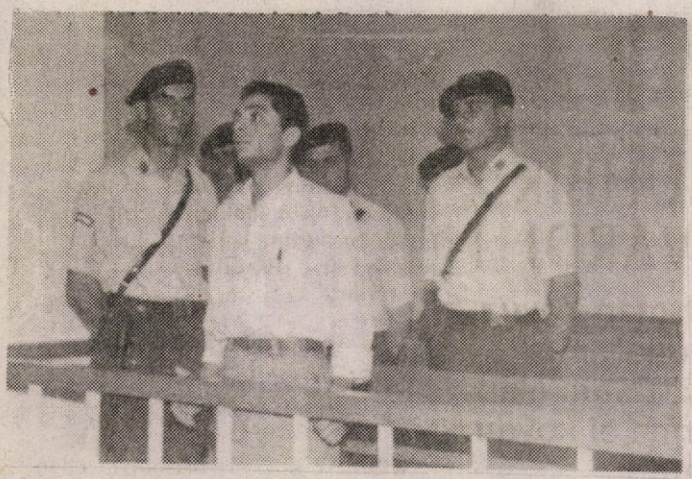

soruşturma süresine kadar Merkez Büronun kapalı tutulacağını bildirdi.

TUTUKLAMA

31 Ocak'ta DGM'ye çıkarılan arkadaşlarımızdan **Kadir Satık** ve **Molla Osman Yavuz** serbest bırakılırken, Sorumlu Yazıişleri Müdürümüz **Mete Demirkol** tutuklandı. DGM'nin tutuklamasına gerekçe olarak, Buca Cezaevinde PKK, PRK/Rizgarî ve YRNK'li tutsakların birlikte çıkardıkları "**Brati**" (Kardeşlik) isimli cezaevi dergisinin fotokopisinin Yayınevinde bulunması gösterildi. Demirkol tutuklandıktan sonra Gebze cezaevine gönderildi. Mete Demirkol'un tutuklanması çeşitli basın kuruluşlarınca kınandı. Uluslararası Af Örgütü'nün düzenlediği kampanya ise devam ediyor.

BU KEZ SAHNEDE MUHBİR PROVAKATÖRLER DE VARDI

1994 Temmuz'unda Dergimize yönelik geniş çaplı operasyon ve provakasyon girişiminden sonra bu yeni baskın, elbette yayın politikamız ve siyasal çizgimize karşı sömürgecilerin duydukları bir rahatsızlığın ifadesiydi. Yurtsever, devrimci ve sosyalist basına karşı sindirme kampanyasının bir parçası olan bu baskın, TC Devletinin ve onun kokuşan kurumlarının bir telaş ve saldırganlığını da ifade etmekteydi.

Ancak bu defaki saldırılarında sömürgeciler yalnız değildi. Sahneye yeni muhbir ve provakatörler çıkmıştı; polise açık hedefler gösteriyor; ihbarlar yapıyor ve kışkırtıyorlardı.

Bazı Demokratik Kitle Örgütlerini ve kurumları kendi kişisel-grupsal tekke ve dergahları haline getirme hevesinde olan, ve kişisel hırslarıyla devrimciler arasına nifak ve düşmanlık tohumları ekmekten çekinmeyen bu kişiler; umduklarını bulamamanın öfkesiyle isi muhbirliğe kadar vardırmışlardı..

Bu yüzden de amaçları önünde engel olarak gördükleri Komal'a karşı yoğun bir saldırı kampanyası başlattılar. Önüne gelen her yerde başta Genel Yayın Yönetmenimiz olmak üzere, bütün Komal ve Dergi çalışanlarının ismi verilerek ve Komal Bürosu hedef gösterilerek kampanyalar düzenlediler.

Baskından birkaç gün önce de arkadaşlarımızı polise hedef gösteren açık bir ihbar bildirisi çıkarıldı. Komal'a karşı yürütülen bu sadırganlık o kadar pervasızlaştı ki, Avrupa'da ve Türkiye'de çeşitli yerlere telefon açarak hiç ilgisi olmayan olaylara bilinçli olarak Yayınevimizi hedef gösteren bu provakatörler, "KOMAL'I BASMAKTAN, BASTIRMAKTAN" sözetmelerinin hemen ardından ikinci gün Terörle Mücadele Ekipleri, bu hedefe saldırarak Merkez büroyu talan etmekte ve ismi hedefe konulan arkadaşlarımızı gözaltına almakta gecikmediler.

Polis, büro baskının daha ilk anında "Biz basmasaydık, zaten onlar basacaktı" diyerek niyetlerini gizleme gereği bile duymadı.

Sömürgecilerin eylemleri ile kendi kişisel hırs ve kariyerleri uğruna Kürdistanî ve sosyalist değerleri imha ederek siyaset yapmaya çalışan ama, bunu yaparken de kendilerine engel olarak gördükleri Stêrka Rizgarî ve Komal'ı hedefe koyan; bunu kendilerine bir güvence sayanlar, daha ilk adımlarında polisle ortak zeminlerde buluşan iki yandaş haline geldiler.

Dergimiz, araştırmalar sonuçlandığında bu tekkeci, muhbir ve polis işbirlikçisi takımını gereken zemin ve platformlarda teşhir edecektir.

Tarih, kişisel hırs ve intikam amaçlarını ihbarcılık ve polisle işbirliğine vardıracak kadar; mücadelemizin onuru ve köşetaşı kurumlara saldırganlığı kendilerine bir güvence sayan ve meşgale edinenleri hep layık oldukları çöplüğe göndermiştir. Bu provakatif ögelerin akibetleri de diğerlerinkinden farklı olmayacaktır. ■

Baskından sonra KOMAL

HADEP'İ Sindirme Operasyonunun DGM ayağı:

YÖNETİCİLERE SİLAHLI ÇETE KURMA , BAYRAK İNDİRENLERE İDAM CEZASI İSTENDİ..

Ankara

HADEP 2. büyük kurultayında meydana gelen bayrak indirme olayı nedeniyle gözaltına alınan HADEP yönetcileri hakkında açılan dava Ankara 1 Nolu DGM'de görüldü.

Savcı, esas hakkındaki mütaalada iddianamedeki suçlamaları tekrarlayarak HADEP Genel başkanı Murat Bozlak ve Genel Merkez yöneticileri için 168/1, Ankara İl yöneticileri ve üyeleri için 168/2 Sırrı Sakık için ise 3713 sayılı yasanın 8/1 maddelerince cezalandırılmalarını istedi.

Savcı Mete Yüksel, aralarında HADEP Genel Başkanı Murat Bozlak'ında bulunduğu 23 sanığı 22,5 yıla, 19 sanığı 15 yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılmasını isterken, bayrağı indirdiği ileri sürülen Faysal Akcan ile ona bu talimatı verdiğ iddia edilen Giyasettin Mordeniz'in idamını talep etti. Sanıkların tutukluluk halleri devam ediyor. Duruşma 14 Mart'a ertelendi.

HADEP yönetcileri hakkında savcının istemiş olduğu hapis cezaları gerek yurtiçi, gerekse yurtdışındaki çeşitli kurumlar tarafından sömürgec militarizmin HADEP'i sindirme politkasının yargı ayağı olarak değerlendirildi.

HADEP kurucusu, eski PM-MYK üyesi ve Genel Sekreter Yardımcısıyla görüştük:

ABDULLAH SAYDIN *"Küskünler Geri Döndü"* Haberlerine Yanıt Verdi; *"Bizim siyasi literatürümüzde "küskünlük" veya "geri dönmek" yoktur*

Sömürgeciliğin Şövenist Saldırganlığı Karşısında HADEP'i Savunmak Bir Görevdi..

"Eleştirilerimiz ve yönetimlerden çekilme kararımız da, sömürgecilerin provakasyonlarına karşı ortak barikat oluşturmak da Partiyi sahiplenmedir. Biz siyasal ahlak ve sorumluluğumuzun gereklerini yerine getirdik."

● ***Türkiye 'de legal parti neyi ifade eder? Bu statü içerisinde HEP-DEP veya HADEP'in hangi misyonu üstlendiğini açıklar mısınız ?***

■ HADEP Mayıs 1994'te kurulurken kısıtlı da olsa geçmiş pratiğini eleştirerek ve daha ilkesel davranarak bir protokol metnini iç hukuku olarak belirlemesi ileri bir adımdı. Parti içerisindeki Anti-Sömürgeci muhalefet yasallığı değil de, meşruiyeti savunurken söylem biçimini dile yerleştirdiysede sayısal çoğunluğa sahip olmadığı için pratikte başarılı olamadı. Örneğin; herhangi bir metin kaleme alınırken veya bir eylem kararı verilirken, hukukçular toplanır, yasaya uygunluğu tartışılır, yasaya uygunsa karar haline getirilirdi. Bu durum HADEP'in HEP ve DEP'ten daha geri olmasına yetmişti. "Bu partiyi de kapatmamak" adına suya-sabuna dokunmadan uygulanan bir siyaset yada siyasetsizlik söz konusuydu. Bu da partiyi olması gereken çizgisinden uzaklaştırıyordu. Kitlenin taleplerine cevap vermeden, kitleyi de arkasına alarak, partinin üst kademelerinde yer alanlar, partiyi parlementoya endekslemişlerdi; bu da belli bir kesimde makam ve mevki duygularını kamçılıyordu. Böylece seçimi ve parlamentoyu, sömürgeci sistemin teşhiri yerine kurulacak olası bir barış masasında kendisini taraf sayan yada ortada duran tavrıyla daha da şirin görünebilme çabası içerisinde mutlaka parlementoya bir kaç milletvekili sokabilmek hedeflenmişti.

● ***Legal ve demokratik mücadele diyorsunuz, biraz muğlak bir kavram geliyor. Düşüncelerinizi legal bir zeminde savunmaya çalıştınız; parti olarak demokrasiyi istediniz. Dışa karşı ve kendi iç bünyenizde bu konuda ne kadar başarılı oldunuz?***

■ Legalin sözlük karşılığı yasaldır; ancak dilimize serbest veya gizli olmayan anlamı ön planda olmuştur. Yasalar sınıf egemenliği ya da koruyuculuğu ve ulusal kaygılar veya başka herhangi bir baskıcı nedenle değilde bazı insani zorunluluklardan dolayı bile ortaya çıksa, süreç içerisinde eskidikçe yasa koyucunun üzerinde dahi baskı unsuru olmaya başlar; diyalektik düşünceye göre reddedilmesi toplumsal bir gereksinim halini alır. Diktatörlüklerde koruyucu zırh anti-demokratik yasalardır; toplumsal görev buna uymayı değil karşı durmayı öngörür. Dolayısıyla yasalitenin yerine

(evrensel ve bilimsel şekliyle) meşruiyeti koyuyoruz; bunun da demokrasinin ilkeleri içerisinde gerçekleşebileceğine inanıyoruz. Çok sesliliği, çok renkliliği doğal farklılıkların kabulünü içselleştirerek yaşamayı demokratik bir görev olarak görüyorum. En iyi uygulaması ise azınlık haklarını savunmakla mümkündür. Toplumsal gelişme ortak paydalar üzerinde değerler yaratarak mümkündür. HADEP'te farklı düşüncede olduğumuzu bildikleri halde parti içinde varlığımıza tahammül edemeyenler vardı. Varlığımızı "kullanma" mantığıyla kabul edenler ise çoğunluktaydı. "Parti içi demokrasi" ise işletilemedi; içerde başarılamadığı için de dışa yönelik demokrasi proğram dahilinde sistematize edilemiyordu.

● ***Parti faaliyetlerinin en önemlileri arasında seçim ve seçim siyaseti geliyor. DEP'in 1994 yerel seçimleri ile ilgili tavrı ile HADEP'in 1995 Aralık genel seçimlerindeki tavırlarının veya başarılarının neler olduğunu açıklayabilir misiniz?***

■ Seçim dönemleri toplumsal politizasyonun ve siyasal nabzın en yüksek olduğu dönemlerdir. Siyasi belirlemelerimizde bu konunun hesapta olması gerekir. Bir taraftan kitlelerin taleplerine cevap verirken, diğer taraftan siyasi duruşumuzu tarihe mal olacak biçimde titizlikle saptamak zorundayız. Seçim zamanlarını, seçimdeki amaçları ve seçim şartlarını biz belirleyemiyoruz önümüze konuluyor. Ancak bizim bunu kabul etmeme, muhalefet etme hakkımız vardır. Her dayatmayı kabul etme gibi bir zorunluluğumuz olmadığına göre demokratik şartları ve uygun zamanı amaçlarımız için öne sürme, bizi sömürgecilerin en üst kurumlarından biri olan parlementoya endekslemekten kurtarır. Mart 1994 yerel seçimlerine girebilmenin şartları yoktu ve bunu her fırsatta çeşitli kurumlarda anlatmaya çalıştık. Arkadaşımız Ali Beyköylü'nün imzasıyla yayınlanan metne karşı DEP içerisinde sert tavırlar alındı. Partiden ihraç edileceği konusu defalarca basında yer aldı. Ancak adaylar belirleniyor, çalışmalar yapılıyordu, seçim gününe bir hafta kala seçimlere girmeme kararı alınıyordu. Bize karşı herhangi özeleştiri yapma gereği duyulmadan, söyledikerimiz uygulandı. Bu bizim parti içi muhalefetimizde bir başarıydı.

HADEP'in 1995 seçimleri tartışılırken seçimlere girebilmenin koşulları eskisine nazaran daha ağır olduğunu o günden bu yana hiçbir şeyin değişmediğini, önceki kararımıza saygılı olmamız gerektiğini, ülkemizin şartları KUKM'nin stratejik hedeflerine yardımcı olma ve uluslararası durumunu protestodan yana tavır almamız gerektirdiğini söylediysek de ikna edemedik. Seçime katılma kararı 4'e karşı 30 oyla PM de kabul edildi. Muhalefet şerhimizi bir yazılı metinle kamuoyuna duyurduk; ancak HADEP'in seçimde başarılı çıkması içinde elimizden gelen çabayı göstereceğimizi belirttik ve pratiğimizle de ispatladık. Seçim kürsülerinde dilimiz döndüğünce parlamentonun ve düzenin teşhirini, süren sömürgeci savaşı kitlelere anlatmaya çalıştık.

●***HADEP'in son 2. kongresinde "bayrak indirme ve poster asma" olaylarından sonra medya desteğinde yürütülen Savaş çığırtkanlıkları, kışkırtılan şövenist dalga ve oluşturulmak istenilen tepkiyi birlikte yaşadık. Sonuçta genel başkan dahil HADEP üst yöneticileri tutuklandılar, halen cezaevindedirler.Olayı en yakından gözlemleyen ve yaşayan birisi olarak düşünceleriniz nelerdir?***

■ Bayrak olayı yalnız 2. genel kongrede değil, HADEP'in 1. olağan genel kongresinde de yaşandı. DEP'in genel kongreleri dahil olmak üzere kongre öncesi PM toplantılarında veya MYK toplantılarında "Türk bayrağını asma zorunluluğu yoktur, bizi destekleyen kitle tarafından da hoş görülmemektedir, asılmasından yana değiliz" dediysek de oy çoğunluğuyla bayrağın asılması kabul ediliyordu. HADEP'in 1. kurultayını hazırlama komitesinin başında görev almıştım, Türk bayrağını asmaları düşüncesine katılmasam dahi, görevim gereği bir bayrak astırdım. Kongre salonunda kitlenin gözü önünde bu bayrak küçüktür, bize yakışmaz gerekçesiyle indirilip, yerine yakın bir karakoldan temin edildiğini öğrendiğim daha büyük bir bayrak asıldı. Küçük bayrağın indirilirken yuhalanması ve büyük bayrağın asılırken yuhalanması, hatta bazı şahısların sahneye fırlayarak bayrağı yerden almak istemeleri medyada aleyhimize sıkça işlenmişti. Bu olayda (herhangi bir araştırma yapma gereği bile duyulmadan) olayın tertipçisi olarak suçlandım. 2. genel kongrede hazırlık konusunda deneyimlerimden yararlanılması için görev talep ettimse de bayrak konusu gerekçe gösterilerek bayrağı en iyi asanlara görev verildi. Doğrusu en büyük ebatı temin etmişlerdi de, ancak kitlenin bunu kabul etmesi için ikna edememişlerdi; Halbuki olay geliyorum diyordu; HADEP'in 1996 Newroz'unda, 1 Mayıs gösterilerinde, İstanbul'daki barış mitinginde PKK'yi destekleyen sloganlar, pankartlar, posterler açılmış ve gösteriler yapılmıştı. Bu kongrede de kitle ve medya vardı, gösteri yapabilirdi ihtimali hesaplanmalıydı.

Daha sonra gerek sonuç bildirgesinde gerekse verilen demeçlerde hatta mahkeme salonunda "bayrağı ajan provakatörler indirmişlerdir, partimizi zor durumda bırakmak için bir tertiptir" gibi söylemler iyice içinden çıkılmaz bir durum doğurmuştur. Bayrağı indirenleri, o gösterileri yapanları, destek olanları yargılamak bizim işimiz değildir. Eğer cezanın şahsiliği ilkesi varsa " biz yapmadık" demek yeterli bir cevaptır. Ayrıca çok

Abdullah Saydın

Nisan 1993 tarihinde legal parti çalışmaları tartışmalarına fiilen katılan A.Saydın DEP'in kurucuları arasında yer aldı. Genel sekreter yardımcısı ve MK üyesi olarak bir süre çalıştıktan sonra 1. kurultayda PM üyeliği sürdürürken yayınlanan demecinden dolayı 2 ay cezaevinde kaldı. "2 Mart Parlemento Darbe"siyle kapatılan DEP'ten sonra HADEP'in kurucuları arasında yer aldı. 2 dönem MK üyesi ve Genel Sekreter Yardımcısı olarak çalıştı. 24 Aralık 1995 günü basında çıkan bir demeci gerekçe gösterilerek tutuklandı. 2.5 ay sonra Buca Cezaevinden tahliye edilirken TEM şubesi polislerince yeniden gözaltına alındığında Buca'da süren açlık grevinin 30. günündeydi. 2 gün sorgulandıktan sonra tekrar Buca Cezaevine gönderilen A.Saydın, HADEP'in 30 Haziran 1996 tarihindeki 2. olağan kurultayına kadar bu görevini sürdürdü.

iyi biliniyorki her gün dünyanın bir çok bölgesinde başta ABD bayrağı olmak üzere bayraklar yalnız indirilmekle kalmaz yakılır, protestolar yapılır, bunlar neden gösterilerek savaşlar başlamaz veya kıyametler koparılmaz. Bu tepkiler öyle tahmin ediyorum ki sadece TC ye ve resmi ideoloji ile biçimlenen malum yapıya ait bir özelliktir.

● ***Kongrede bazı PM üyesi arkadaşlarınızla birlikte yönetim kademelerinde görev almayacağınızı bildiren bir bildiri deklere etmiştiniz.***

Sizi bu tavıra iten nedenler nelerdi?

■

Metnimiz de belirttiğimiz gibi partimiz siyasal yapılanma olarak ortaya çıktığında Kürdistan'daki toplumsal muhalefet tarafından büyük bir ilgi ve coşkuyla karşılanmıştı. Kürdistan'daki kitleler partimizle birlikte legal zeminde kendini ifade edecek bir kanal bulmuştu.

Devlet açısından ise ezilmesi, sindirilmesi gereken büyük bir potansiyel açığa çıkmıştı.. Bu, HADEP'in ve mirasçısı olduğu HEP ve DEP'in devletin boy hedefi haline gelmesi için yeterli bir nedendi. Yaşadığımız gelişmeler de bugünü hergün ispatlıyor.

TC, kısa bir bocalamadan sonra partimizle ilgili derhal ikili bir politika uygulamaya koydu. Sopa ve havuç politikasıyla HADEP'i terbiye etme programıydı bu.. Bu klasik politikanın gereği olarak bir yandan HADEP'te yoğunlaşan ulusal muhalefetin yurtsever-devrimci ögelerine karşı yoğun bir devlet terörü uygulanırken, diğer yandan partiyi ehlileştirmek ve KUKM'sini hedeflerinden koparmak için çok yönlü bir kuşatma politikası devreye sokuldu..

Bu dayatma karşısında:

HADEP ya **meşruiyeti** esas alarak politikalarını KUKM'nin ihtiyaçlarına göre biçimlendirecekti; ya da kendini **yasallık** çerçevesine hapsedecekti..

Ya kitleleri, Kürdistan'da sürdürülen özgürlük ve bağımsızlık mücadelesinin politik ve diplomatik ihtiyaçlarına göre direnişçi bir tarzda harekete geçiren bir parti olacaktı; ya da kitle taleplerini hiçe sayan, direniş ve eylem taleplerini bastıran, ataleti ve eylemsizliği tercih eden bir parti olacaktı..

Ya ulusal mücadele zemininde duran tüm eğilim ve grupları ortak bir zeminde birleştirebilen, farklı anlayışların kendilerini ifade edebildikleri, ideolojik-politik üretim süreçlerine katılabildikleri çok sesli bir parti olacaktı; ya da farklılıkları dışlayan monolitik bir örgüt yapısına dönüşecekti.

Biz partimizin adına uygun olarak çok sesli, heterojen bir kimlik kazanması, farklı seslerin her kademede kendilerini ifade edebileceği ve böylece renkli, tartışan, sorgulayan ve bu ortamda sağlıklı politikalar üretebilen bir parti haline gelebilmesi için bugüne kadar büyük çaba sarfettik..

Yine her defasında demokratik bir partinin çoğunluğun hegemonyasına teveccüh etmemesi gerektiğine, parti içinde tüm eğilimlerin varlığına ve kendilerini ifade etme haklarını güvence altına alması gereğine işaret ettik. Ve bu yöndeki görüş, öneri ve eleştirilerimizi her defasında yineledik. Ne var ki tüm ısrarlarımıza rağmen, partinin tek sesli, homojen bir noktaya doğru hızla ilerlemekte olduğunu gözledik.Farklı eğilimlere mensup onlardan, varlık nedenleri olan politik kimliklerini reddetmeleri istendi. Bu resmi anlayışa biat etmeyenlerin giderek tasfiye edildiğine tanık olduk. Bu yaklaşım par-

Basına "Küskünler döndü" diye çarpıtılarak verilen metnin orijinali.

HADEP BAŞKANLIĞINA

Sayın Başkın,

HADEP 2.Olağan Kongresin'de bizler bir grup kurucu ve yönetici arkadaş olarak yeni dönemde merkezi yönetim organlarına aday olmamaya, ayrıca seçilmiş bulunduğumuz il ve ilçe yönetimlerinden de istifa etme yönünde karar almak zorunda kalmış ve bunu Kongre'de bir bildirge ile açıklamıştık..

Yönetimlerden çekilme gerekçelerimiz özet olarak; Parti yönetiminin farklı politik anlayışların kendi kimlikleriyle parti çalışmalarına katılımlarının önünü tıkayıcı bir yakaşım içinde olması; son parti il ve ilçe kongrelerinde parti içinde ve yönetim organlarında farklı anlayışları dışlayıcı bir tutum içine girmesi; mücadele anlayışında ise giderek yasalcılığa doğru evrilen bir grafik izlemesi; öte yandan eleştiri ve önerilerimizin parti organlarında dikkate alınmamasıydı.

Ancak, son parti kongresiyle birlikte devletin partimize yönelik yeni bir saldırı başlatması; bir takım provakasyonlara partimizi kapattırmaya çalışması, bu saldırılarını medya destekli kampanyalarla da tahkim etmesi bu kararımızı gözden geçirerek dondurma gereği duyduk. Bu güç ve azgın militarist-şövenist saldırı koşullarında partimizi yaşatmak ve güçlendirmek için her türlü görevi almanın hem siyasal ve hem de ahlaki olarak gerekli olduğuna karar vermiş bulunduğumuzu bilmenizi isteriz.

Partimiz üzerindeki baskıların nispeten hafiflediği dönemlerde partimize yönelen kimi çevrelerin zor süreçlerde partimizden uzaklaşmaları, bu dönemde eleştirilerimizi saklı tutarak her yönüyle HADEP'e sahip çıkmayı bizler için bir gereklilik olmanın da ötesinde zorunluluk haline getirmiştir.

İçinden geçtiğimiz süreçte karamsarlık, yılgınlık psikolojisi içine girmek ve geri çekilmek siyasal intihar olacaktır. Böyle bir tutum devlete de saldırılarında cesaret verecektir. "Bekle-gör" yaklaşımından da süratle çıkarak devleti geriletecek kararlı bir mücadele çizgisini yükseltmek gerekiyor.

Bunun somut bir ifadesi olarak eski ve yeni bütün parti yöneticieri, il ve ilçe yöneticileri bir yandan tam bir görev seferberliği içinde sorumluluk alırlarken, diğer yandan bu yöneticilerin tümü ilk mahkemede *"Parti yöneticilerimizin tutuklanmasına neden olan suçları biz de kabul ediyoruz"* diye dilekçe vererek yargılanmayı talep etmelidirler. Bir anda binlerce yöneticinin kendini tutuklattıracak dilekçeler vermesi ve partilerine sahip çıkmaları devletin hesaplarını alt üst edebilecek bir direniş örneği olacaktır. Partimiz artık bu tür kararlar alabilmeli ve kararlı biçimde uygulayabilmelidir. Bu noktada alınacak olumlu bir sonuç kitlelerde ve siyasal muhalefetin ögelerinde mevzilere ve değerlere kararlı biçimde sahip çıkma bilincini geliştirecek ve önemli bir direniş geleneği de yaratacaktır.

Bu anlayışla bizlere düşücek her türlü görevi almaya hazır olduğumuzu bir kez daha ifade ediyor, çalışmalarınızda başarılar diyoruz.
1/8/1996

timize çok ağır bedeler ödetmiştir..

Yapılan son il ve ilçe kongrelerinde izlenen yöntem ve politikalar, partinin merkezi ve yerel yönetim kademelerindeki görev ve sorumluluklarımızı yerine getirebilme koşullarımızın artık tamamen ortadan kaldırıldığını gösterdi. Parti yönetiminde üstlendiğimiz veya üstleneceğimiz sorumlulukları yerine getirebilme koşullarımız oldukça sınırlandı. Parti politikalarının saptanmasında ve yönetim işlevlerinde hiç bir etkisi olmadan yer almayı da doğru bulmadık.

Sonuç olarak kongreler partinin kendini yenilemesidir; yoksa yeniden devamını sağlaması için formalitelerin yerine getirildiği yasal zorunluluklar değildirler. Kısaca bize yönetimlerde yerinizi alabilirsiniz teklifine karşılık,"bizim siyasi kimliğimiz var, biz o kimlikle partinin yönetim kademelerinde yer alabiliriz" dedik ve bunu bildiri ile kongre salonunda yansıttık.

● ***Kurultayda yönetime girmeme kararı aldığınızı belirtmiştiniz. Daha sonra basından öğrendiğimiz kadarıyla "Küskünler geri döndü" başlığı altında çıkan yazıda yönetimlerde kalmayı ve her türlü görevi üstlenmeyi kabul etmişsiniz. Bu sonuca nasıl gelindi?***

■ Biz ilk kararı alırken bayrak olayı henüz yoktu ve sonucu da ortada değildi. Yönetim kademelerinin dışında üye olarak ve komisyonlarda görevimizi yerine getirmeyi ve sağlıklı bir iç muhalefet düşünüyorduk. Ancak aynı gece Elbistan'dan gelen 4 delegemiz geri dönerken Kayseri yakınlarında katledildiler, HADEP binaları polis ablukası altındaydı,Genel Merkez yönetimine yeniden seçilen sekiz yöneticimiz, divanda yeralan görevliler, Ankara il yöneticileri 10 günlük gözaltı süresinden sonra tutuklanmışlardı. Bayrak asma kampanyalarıyla birlikte ve her koldan sürekli medyanın bombardımanı altındaydık. Böylesi bir durumda partiye sahip çıkmak artık ahlaki bir sorun haline gelmişti. Zor günde, yoğun baskılarla karşıkarşıya iken eleştirilerimizi ve muhalefet görevimizi ön plana çıkaramazdık. Onlar bizde saklı kalması koşuluyla sadece tavsiyelerde bulunmak yerine, varolan yönetici arkadaşlarımızı görevle-rinde kalmaya ikna ettik. Durumu açıklayan ve her türlü göreve hazır olduğumuzu belirten yazımızı bildirirken " küskünler geri döndü" yakıştırması yapıldı.

Hatta bazı arkadaşlarımız da hem çekilme kararı aldınız, hem de çekilme kararını herhang bir değişme olmadan niye değiştirdiniz gibi sitemler ettiler. Oysa, ortada çok büyük bir saldırı kampanyası vardı ve yönetim tümüyle tutuklanmıştı. Bu durumda yapılacak tek şey; sömürgeciliğin bu şövenist saldırganlığı karşısında HADEP'i savunmaktı. Bu bir görevdi. Üstelik biz zaten yönetimlerde görev almayacağımızı söylerken bile bir üye olarak partiye karşı görev ve sorumluluklarımızın devam edeceğini, partinin olumlu gördüğümüz tüm icraatlarını, pratik-politik kararlarını özveriyle destekleyeceğimizi, üyeliğin getirdiği görev ve haklarımız gereği bundan sonra da görüş, öneri ve eleştirilerimizle parti politikalarına katılmaya devam edeceğimizi belirtmiştik. Somut olaylar karşısındaki tutumumuz da bunun doğal bir gereğidir.

Bizim siyasi literatürümüzde "küskünlük" veya "geri dönmek" yoktur.Eleştiri ve yönetimlerden çekilme kararımız da, sömürgecilerin provakasyonlarına karşı ortak barikat oluşturmak da partiyi sahiplenmedir. Biz siyasal ahlak ve sorumluluğumuzun gereklerini yerine getirdik.Tavrımızın böyle sunulması iyi niyetli yaklaşımımızın suistimaliydi. Bu tür yaklaşımlar, bizi üzse bile duygusal davranma taraflısı değiliz. HADEP'de çalışan kimi arkadaşlarımız da tavrımızın böyle sunulmasına haklı olarak tepki gösterdiler.

Bir de parti'nin "iyi" günlerinde en önlerde görünen, "mebusluk" ya da kimbilir hangi siyasi rantiye hevesi için ortalıkta dolaşıp kimseye söz hakkı vermek istemeyen birçok kişinin birden bire ortadan yok olmaları yanında bizim bu tavrımız aslında eleştirici oluşumuzun gerçekte ne denli bir sahiplenme olduğunun da bir örneği olmuştur.

Gerçekte bizim duruşumuz siyasal ahlakımızın bir gereğidir; yönetimlerde olsakda olmasakda doğru bildiğimiz bu yaklaşımı inatla sürdüreceğiz. Çünkü varolan eleştirilerimiz de, dayatan görev ve sorumluluklara hazır olmak da bir sahiplenmedir. Son kararımızla çalışmalarımıza bıraktığımız yerden ancak eksiklerimizle ilgili özeleştirilerimizi vererek ısrarla ve daha da yoğunlaşarak devam edeceğiz.

● ***Verdiğiniz bilgilerden dolayı teşekkür ederiz.***

"ULUSAL KİMLİKLİ LEGAL BİR PARTİYE DOĞRU" DEĞERLENDİRMESİ

Dr.Ziya Çavreş

Kürdistan'i bir duruş sergileyecek, Kürtlerin hak ve özgürlüklerinden yola çıkacak, programatik yaklaşım itibariyle bütünlüklü ve bağımsızlıkçı olacak bir legal parti olgusuna evet. Böyle bir parti "HADEP" süreci itibariyle sağ pratiğin karşısında, radikal ve meşru duruşuyla siyasal yaşamına başlamalıdır. Felsefesi yeni, ahlakı yeni, kökü geçmişten günümüze ve geleceğe uzayacak bir oluşum gerekiyor. Bu oluşum "TÜRKİYE'Lİ" olmak, Türkiye'nin siyasi yapısı ve tarihinde özne olabilmeyi reddetmelidir. Stêrka Rizgarî'nin 2. sayısında legal parti olgusuna atıfta bulunarak kaleme alınan 6 maddelik yaklaşımı, böylesi bir oluşum açısından olumlu buluyorum. Madde madde yazıyorum: Seçimleri, parlamentonun teşhiri ve kürsünün halk lehine kullanılması için döneme göre değerlendiren bir parti,yasıllığı değil, ulusallığı temel alan bir parti. Ulusal mücadelenin legal demokratik ayağını oluşturacak bir parti,Türk emekçilerinin ve Kürt halkının sorunlarının çözümüne proğram açan ama kendini UKM'nin yerine koymayan bir parti,yüzünü halka, arkasını egemen güçlere dönen bir parti,dost güçlere "terör örgütü", "terörist" dayatmalarına karşı çıkan bir parti,demokratik merkeziyetçilik ilkesinin esas alındığı bir parti, (..) Kürdistan tarihinde, siyasal bir yapı olarak yer almak, anti-sömürgeci bir çekim merkezi haline gelmek elbette önemli. Devrimci kitle çalışmaları açısından bu önem daha büyük. Kürdistan'da sömürgeci zorbalığın kaldırılması, öncelikle ülkenin askeri işgalden arındırılmasına bağlıdır. Kürdistan'ın bağımsızlığı ve Kürt ulusunun özgürlüğü UKKTH gereği önkoşuldur. Bu koşulun yerine getirilmesi hakkı Kürt ulusunundur. Siyasi önderliklerimiz, siyasi insanlarımız bu süreçlerin belirleyicisi olmalıdır. (..) bu oluşuma kan taşıyan örgütlenmelerin en büyük olumsuzlukları, kitleselleşememeleridir. ve "Türkiyeli" bakış açısıdır. O dönem açısından sosyalizme değil, "sosyalist" devletlere yüzün dönük olmasıdır.... Tüm bu olumsuzlukların reddiyle başlayacak yeni bir süreç olumluluklar getirecektir.

Anti-Sömürgeci Muhalefetin

Demokratik Kitle Örgütleri Politikası Ne Olma(ma)lı?

Recep Maraşlı

Legal düzlemde yeni örgütlenme biçimlerine açık durmak, bir dönemin ihtiyaçlarını karşılayan örgütlenme biçimlerinin bir sonraki süreçte yetmeyebileceği, hatta zararlı olabileceği gerçeğiyle örgütlenme biçimlerini mutlaklaştırmamak gerekir. Özellikle ulusal ve toplumsal muhalefetin kabardığı, sömürgeci burjvazinin de politika belirlemede acze düştüğü, ne yapacağını bilemediği denge durumlarında, önceden öngörülmeyen yeni legal-yığınsal örgütlenme biçimleri ortaya çıkabilir. Hatta kitleler siyasi partilerin öngörülerinden bağımsız olarak kendiliğinden çeşitli örgütlenme biçimleri geliştirebilirler. Rejimin olağan hukuk düzenine aykırı bir biçimde ortaya çıkan bu tür örgütlenmeler, güç ilişkilerine göre siyasetin meşru örgütlenmeleri olarak siyasal arenada son derece ağırlıklı rol oynayabilirler.

KUKM (Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi)'nin stratejik hedefleri, sömürgeci sistemle uzlaşmaz bir karşıtlık içindedir ve bu çelişki ancak devrimle çözülebilir.

Bu uzlaşmaz karşıtlığın çözülmesi değil, ama yumuşatılabilmesi ise ancak karşıtlardan herbirinin muhtevasının değişmesiyle, geriletilmesiyle mümkündür. Bu nedenle KUKM'nin stratejik hedeflerinden düşmesi/düşürülmesi; sistemle eklemlenebilir hale getirilmesi sömürgeci burjuvazinin temel politikalarından biri olagelmiştir.

Siyasal şiddetin tek yöntem olmasının yarattığı açmazlar karşısında sömürgeci burjuvazinin yedeğindeki siyasal yöntem, KUKM'yi düzen içine çekmek, onu sistemin bir parçası haline getirebilmektir. 90'lı yıllarda sömürgeci burjuvazinin son derece ikircikli ve kendine güvensiz bir biçimde uygulamaya çalıştığı legalleştirme ve ehlileştirme politikasına sık sık vurgu yaptığımız hatırlanacaktır.

Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin kitleselleştiği bir süreçte açık,legal-yığınsal siyasal mücadelenin devrimciler açısından da son derece önemli olduğu kuşkusuzdur. Hal böyle olunca açık, yığınsal mücadele sömürgeci siyasetin tüm aygıtlarıyla, KUKM arasında son derece gerilimli bir alan oluşturmaktadır.

Yine 90'lı yıllara damgasını vuran bir biçimde Kürdistani hareketlerin legal politika arayışları ve sömürgeci burjuvazinin burayı açık bir av alanı haline getirmesinin trajik serüvenini hep beraber yaşadık / yaşıyoruz.

"Yasallık Değil Meşruiyet"

Açık, yığınsal, demokratik alana ilişkin olarak bizim temel politik şiarımız legal mücadelede "**Yasallık Değil, Meşruiyet**" oldu.

Sömürgeci burjuvazinin KUKM'yi açık-yığınsal mücadele biçimleriyle sistem içine çekebilmesinin, -ehlileştirebilmesinin- tek yolu; onu sistemin yasallığı içerisine hapsedebilmesidir. Oysa, KUKM kendi potansiyelleri içinde dar kadro ve siyasal çalışma biçimlerine artık sığmadığı için açık-yığınsal alan bir zorunluluk haline gelmişken; aynı potansiyelin sömürgeci yasaların çerçevesine sıkıştırılabilmesi elbette sözkonusu olamazdı.

Burada siyasal radikalizmin ölçütünü, KUKM'nin kendi tarihsel haklılığı ve meşruiyetinin esas alınıp-alınmaması ile; sömürgeci kurumların ve yasaların /bir bütün sistemin/ meşru olarak kabul edilip edilmemesi oluşturmuştur.

KUKM güçlerinin bu alanda oldukça bocaladıkları, dizginlerinden boşalarak kitleseleşen anti-sömürgeci muhalefeti yasallık sınırlarında durmaya zorlayarak onu kötürümleştirdikleri veya legal örgütlenme ve çalışma biçimlerini sadece rejimle bir uzlaşma aracı olarak algılayan siyasal bir dargörüşlülüğün kurbanı olduklarını da hep beraber izledik. Ne varki, UKM'nin bu yetmezliklerine karşın sömürgeci burjuvazi yığınsal, demokratik alandaki gelişmelerden o kadar ürktü ki, bizzat kendisi bu alanı marjinalleştirme veya ortadan kaldırma yollarına başvurdu.

HEP, DEP ve HADEP süreçlerindeki provakasyonlar, sindirme operasyonları ve kuşatmalar bunun bir örneğidir. Buna karşın KUKM güçlerinin yığınsal açık alanı doğru değerlendirebildikleri ve sömürgeciliğin sıkıştırıldığı belalı bir güç haline getirebildiklerini söylemek mümkün değildir. Legal alana musallat olan yasallık sınırlarında durmak ve kitle hareketini dizginleme mantığı, sistemle uzlaşma konseptleri arama çabalarıyla ve parlamentarizmle birleşince burayı işlevsizleştiren ölümcül bir hastalığa dönüştü.

Sivil Toplum Örgütleri mi, Demokratik Kitle Örgütleri mi?

Legal yığınsal alandaki tek örgütlenme biçimi, "Siyasi Partiler Yasası"na uygun kurulmuş partiler değil elbetteki. Hedef kitlesi ve amaçları çok farklı olan yüzlerce dernek geniş bir örgütlenme alanı oluşturur. Sınıf-kitle örgütleri olarak sendikalar başlıca güçtür. Çeşitli sınıf ve tabakaların çıkar ve ihtiyaçlarına denk düşen, sendikalar, meslek kuruluşları, odalar da demokratik baskı grupları oluştururlar. Siyasi iktidarı hedeflemeyen, ama sistem içinde toplumsal potansiyelleri harekete geçiren çok çeşitli ve yaygın "Sivil Toplum Örgütleri"nin yanı sıra;

özgün amaçlarla yapılanan kültür-sanat kurumları; entellektüel-akademik araştırma, eğitim, öğretim kurumlarını da bu alanın belli başlı olguları arasında sayabiliriz.

Her yerde olduğu gibi bu alanda da müthiş bir kavram kargaşası gözlemek mümkündür. Kavram kargaşası sadece olguların bilinçli ya da bilinçsiz çarpıtılmasından kaynaklanmıyor. Aynı zamanda bu alanda tek bir tanıma uymayan son derece çeşitli biçimlerin /hatta anormal bileşimlerin-karışımların/ varolmasından da kaynaklanıyor.

Örneğin; Kürt hareketinin legal politika arayışlarının bir ürünü olarak ortaya çıkan HEP, bir "Siyasi Parti" kimliği ve biçimiyle kurulup çalışmasına karşın, daha çok bir Demokratik Kitle Örgütü'nü andırıyordu. HEP'in ardılları da dönem dönem ve kısmen bu özellikleri taşıdılar. Bunun nedeni, Kürtlerin ilk kez bu yaygınlık ve kitlesellik bazında bir siyasal parti deneyimi yaşamalarıydı. Siyasal kadroların çoğu gençlik örgütlerinden, derneklerden geliyorlardı. Bazıları da illegal siyasi yaşamdan ilk kez açık-yasal-yığınsal bir alana geçmişlerdi. Bu nedenledir ki, oyunun kurallarını az-çok bilen eski CHP/SHP'li kadrolar örgütlenmeye damgasını vurmakta gecikmemişlerdi.

Örneğin *"Demokratik Kitle Örgütleri"* ile *"Sivil Toplum Örgütleri"* arasında bir özdeşlik kurulduğuna, çoğu zaman ikisinin birbiri yerine kullanıldıklarına tanık oluyo-ruz. Sözgelimi son zamanlarda tartışma gündemine giren "tarikatlar", "dinsel cemaatler" de birer toplumsal örgütlenmedir. Katı dinsel dogmalar ve hiyerarşi içindeki bu örgütlenmelerin hiçbirinin "demokratik" olduğu söylenemez. Buna rağmen bu tür örgütlenmelerin kendisi sivil toplumun unsurları sayılmaları gerekir.

Ya da örneğin, TÜSİAD veya TOBB kendi içlerinde demokrasiyi uygulasalar bile "kitle örgütü" değillerdir; tekelci burjuvazinin belli kanatlarının oluşturdukları klüplerdir bunlar. Buna karşın iktidardaki sınıfın özgün tabakalarının örgütlenmeleri olarak toplumsal yapıda belli bir ağırlıkları olmakla kalmaz, siyasal iktidarı da doğrudan ya da dolaylı olarak etkileyip yönlendirebilirler. Böyle olunca bu örgütlenmeleri sırf siyasi iktidar olmayı amaçlamadıkları ve kendi içlerinde demokrasi uyguladıklarına bakarak /hiyeraşinin ve kararların seçimle belirlenmesi gibi/ "Demokratik Kitle Örgütü" ya da "Sivil toplum Örgütü" saymak mümkün müdür ?

Sivil Toplum Örgütleri; siyasal iktidar ve kamusal alanın dışında kalan, siyasi iktidarı amaçlamayan tüm toplumsal örgütlenmelerdir. Bu örgütlenmeler kendi içlerinde "demokratik" olmasalar veya tüm toplumsal kesimleri değil, belli sınıf ve tabakaların, çıkar gruplarının özgün örgütlenmeleri olarak varolsalar bile sivil toplum örgütleri saymak gerekir. Bu tanıma göre "Demokratik Kitle Örgütleri" sivil toplum örgütlerinin başat bir kategorisini oluşturur ama onunla özdeş ve aynı şey değildir.

"Sivil Toplum Örgütlerini" sadece depolitize /politikadan arınmış/ bir alan olarak yorumlamak isteyenlere bir sözümüz yok. Onlar belki de kendilerine bir hayal alemi kurmak istiyorlardır. Ama biz, sivil toplum örgütlerini demokratik toplumun ögeleri olarak görmekle birlikte, onların hepsini "Demokratik Kitle Örgütü" olarak tanımlayamayız ve birbiri yerine kullanamayız. Ayrıca DKÖ'ler de siyasi iktidarı ele geçirmeyi amaçlamasalar bile, siyasetten arınmış depolitize örgütlenmeler değillerdir. Tersine çok çeşitli toplumsal grupların hak ve taleplerini harekete geçirerek siyasal iktidarın hegemonya alanını daraltan, denetleyen bir işlev görürler. Zaten bu nedenle "demokratik"tirler.

Demokratik Kitle Örgütlerinin Mantığı..

Demokratik Kitle Örgütlerinin tanımlarına uygun olarak bazı temel özellikleri vardır: Biri; Hem örgütlenme tarzı olarak, hem sisteme karşı duruşları itibariyle DEMOKRATİK olmalarıdır. Diğeri de belli bir grubun, çevre veya zümreye değil, kitleye açık olmalarıdır. KİTLESEL oluşlarıdır.

Üçüncü temel özellikleri ise, amaçları ile belirlenmiş olmalarıdır.

İç işleyişinde ve siyasal iktidara karşı tavrında demokratik olmayan, sadece belli bir grup veya dar kadro kalıplarıyla hareket eden örgütlenmeler; kendilerini nasıl tanımlarsa tanımlasınlar DKÖ'leri değillerdir.

..ve Ulusal Demokratik Kurumlarımız

KUKM açısından gündemde olan Ulusal-Demokratik kurumların nitelikleri ve işleyişleri itibariyle DKÖ'leriyle ayrılan ve çakışan yanları var. UKM'nin öncellikle bağımsız kurumlarını yaratmaya başladığı bir dönemde bu ayrımların kavranması oldukça hayatidir. Çünkü "Ulusal Demokratik Kurum" olma savıyla adeta bir çizgi dernekçiliği, grupçu bir yuvalanma yaratıldığına, ulusal kurum olma mantığı ve gereğinin içinin boşaltıldığına sıkça tanık olmaktayız.

Legal alanda siyasi radikalizmin ölçütünü, KUKM'nin kendi tarihsel haklılığı ve meşruiyetinin esas alınıp-alınmaması ile; sömürgeci kurumların ve yasaların /bir bütün olarak sistemin/ meşru olarak kabul edilip edilmemesi oluşturmuştur.

Herşeyden önce DKÖ işleyişinden, amaçları, programatik hedefleri bakımından ayrılması gereken "Ulusal Demokratik" kurumların; kültür ve sanat, eğitim, araştırma, yardımlaşma vb. ne olursa olsun Kürdistani tüm yapılara açık olması, yani ulusal olması gerekir. Kültür, sanat, bilimsel araştırma, eğitim gibi işlevler ancak **özgür ve demokratik** koşullarda geliştirilebilir. Bürokratik, merkezci, emir ve komuta ederek her sorunu idari mantıkla çözmeye tahammüllü alanlar değildir bunlar.

Gösterişe, geçici ve moda olana kapılmak; kalıcı bir ekol ve çizgi oluşturmaya engeldir. Kurum olmak demek, bir adreste, birkaç unsurun yanyana gelip bazı etkinlikler yapması demek değildir. Kurum olabilmek için kalıcı değerlere, tutarlı bir çizgiye, çokça emek sarfedilmesine, uzun vadeli çalışmaya gerek vardır. Kültür, sanat, bilim, eğitim, öğretim kısaca tüm alanlarda ortaya tutarlı bir felsefe, belirgin bir tarz, bir yöntem konması gerekir.

Bu da kesinlikle bürokratizmi, bu alanları günün geçici politik manevraları ve dernekçilik mantığıyla kullanılmasını kaldırmaz.
Bu tür kurumlarda idari aygıt, yönetmek için değil sadece hizmet etmek için, kurumun ihtiyaçlarını karşılamak için dizayn edilmelidir. Yoksa bir kitle eyleminin kotarır gibi, bir sanat olayının, akademik bir çalışmanın kotarılması ya da eğitim, öğretim faaliyeti düzenlenmesi aynı mantık ve yöntemlerle mümkün değildir. Kürt müziği, tiyatrosu, sineması, folklorü, vb. estetik ve kültürel bütün alanlardaki kurumlaşmalarımız elbetteki tek sesli ve tek merkezli olarak da geliştirilemez. Ama bunu her grubun, her siyasal yapı ya da anlayışın kendine folklor ekibi veya müzik gurubu çıkarması derekesine indirgemek de, ulusal kurumlaşma mantığından hiç birşey anlamamak demektir.
Kısaca DKÖ'lerini kötürümleştiren mantık aynı uğursuzluğu Ulusal Kurumlaşma çabalarını da sabote etmektedir.
Nelerdir bunlar?

Kürt müziği, tiyatrosu, sineması, folklorü, vb estetik ve kültürel bütün alanlardaki kurumlaşmalarımız elbetteki tek sesli ve tek merkezli olarak geliştirilemez. Ama bunu her grubun, her siyasal yapı ya da anlayışın kendine folklor ekibi veya müzik gurubu çıkarması derekesine indirgemek de, ulusal kurumlaşma mantığından hiç birşey anlamamak demektir

Yaygın Anomali; Siyasi Örgütler ve DKÖ'lerin Birbirlerinin Yerine İkame Edilmeleri

70'li yıllarda Türkiye Sosyalist hareketinde, özellikle gençlik örgütlerinde görülen en yaygın sapma, Demokratik Kitle Örgütleri'nin adeta birer siyasi örgüt gibi davranmaları, bu yapılanmalara siyasal örgüt misyonu yüklenmesiydi. Bu dönemde gençliğin politize olması ve sosyalist hareketin özellikle öğrenci gençlik arasında hızlı bir gelişme göstermesi, iki tür ikameciliğe yol açmıştı. **Birincisi**; devrimci öznenin, teorik planda olmasa bile siyasal ve örgütsel olarak işçi sınıfından kaydırılarak, gençliğe /öğrenci gençliğe/ abartılı bir özne yüklemi yapılması. **İkincisi**; yine buradan kaynaklanan bir tarzda sınıfa dayalı siyasal örgütlenmelerden beklenen çalışmaların, öğrenci gençliğin kitlesel örgütlerinin üzerine kayması.
Bu ikameciliğin serüvenleri Türkiye devrimci hareketinde derin izler bırakmıştır. Daha sonra ise bu ikameciliğin yeni bir türevi ortaya çıktı. Bu kez, Türk Sol'un çok çeşitli kliklere ve örgütlenmelere bölünmesine koşut olarak; her türlü gençlik örgütü dahil olmak üzere dernekler, sendikalar, meslek örgütleri gerilimli bir çatışma alanı haline geldi. Hemen her siyasal grubun, neredeyse her fraksiyonun kendi unsurlarını topladığı çizgi dernekleri, sendikalar kuruldu.

Aynı hastalık, Türk sosyalist hareketinden hızla kopuşmasına rağmen metropol kanalıyla Kürdistan'a, Kürt hareketlerine de taşındı. Öyleki, artık siyasal örgütler kendi etkinlikleri varlıklarıyla değil, hareket ettirdikleri gençlik örgütleri ya da sahip oldukları dernekler adıyla anılıyorlardı.

AYÖD'ler İYÖD'ler ve Dev-Genç dernekleri siyasetin özneleriydiler. TKP'den çok İGD ortadaydı. KİP değil DDKD biliniyordu. Hangi derneğe üyeyseniz veya gidip geliyorsanız, hangi siyasal örgütün adamı olduğunuz anlaşılıyordu. Birçok siyasi hareket önce derneklerde ayrışıyordu. Siyasal bir örgütlenmeler öncelikle yaygın bir dernekleşmenin ardından geliyordu.

Bu örgütsel ikamecilik ve devrimci öznenin kayışının toplumsal-siyasal nedenleri, belki zorunlulukları vardı. Fakat DKÖ'lerin birer çizgi örgütlenmesi olarak kurulmaları; buraların örgütlerin bir yarış ve hegemonya alanı haline gelmeleri, onlara fonksiyonlarının çok ötesinde siyasal yükler bindirilmesi hem DKÖ'leri tahrip etti, hem siyasal örgütlenmelerin parçalanmasına, deşifrasyona, nihayet kolay birer saldırı ve imha hedefi haline gelmesine de yol açtı.

12 Eylül Cuntasın'da Sıkıyönetim Mahkemelerinin cilt cilt iddianameleri, hep bu alanlarda devşirilen bilgiler ve veriler üzerine kuruludur. Gruplararası çatışma ve boğazlaşmaların en kolay proveke edilebildiği, tahribata en açık alanları da buralar olmuştur.

"Rızgari 4" ve ASDKD'ler

Bu ikameci anlayışa o dönemde en duyarlı yaklaşan akımlardan biri Rizgarî oldu. Rizgarî Dergisi'nin 4. sayısı başlı başına bu konuya *"Kürt Halkının Anti-Sömürgeci Ulusal Demokratk Mücadelesinin Demokratik Kitle Örgütleri Siyaseti"*ne ayrılmıştı. Orada ortaya konan DKÖ anlayışı, temel nitelikleriyle doğruluğunu bugün de korumaktadır. Ne varki Rizgarî 4'deki DKÖ siyaseti üzerine yapılan açılımlara rağmen, Anti-Sömürgeci Ulusal Demokratik Muhalefetin **siyasal örgütlenme** anlayışı henüz yerli yerine oturtulamadığı için, diğer Türk ve Kürt solu hareketlerinin başına gelen Rizgarî hareketinin de başına geldi. İdeolojik-siyasal çalışmanın kısa sürede yarattığı dinamik potansiyel doğru örgütsel biçimlerle karşılanamadığı için, en hazır ve revaçta olan biçime, gençlik derneklerine yöneldi. Daha sonra örgütsel inşanın yöntemleri ve biçimi üzerine gelişen bir ayrılığın da kavga alanı haline getirilen bu örgütlenme tarzı ASDKD'ler den başkası değildi.

Kaçınılmaz olarak mevcut potansiyelin, bir parti örgütüyle değil de, legal bir gençlik örgütüyle, derneklerle karşılaşması onu boğmaktan başka bir sonuç vermeyecekti. Öyle de oldu. Bu dernekler de hem Rizgarî-Ala Rizgarî ayrışmasının gerilim alanları olmaktan, hem de genç insanların sıkıyönetim mahkemelerinde yargılamaları için bir çıkış noktası olmaktan kurtulamadı.

Rizgarî 4'deki açılımlara karşın bile bile "lades" denmişti; çünkü hiçbir devrimci potansiyel örgütsüz kalamazdı ve bulabildiği en yakın örgütsel biçimlere kanalize olmakta gecikmiyordu. İradi müdahale geç kalınca kendiliğinden örgütlenme biçimleri yapıya egemen olmaktaydı.

Denebilirki, DKÖ'ler ve siyasi örgütler arasında olması veya olmaması gereken ilişki biçimleri hakkında

devrimci hareket oldukça zengin bir deney birikimine sahip. Üstelik bu deneyimlerin bedeli oldukça ağır ödendi.

Ne varki, siyasal-toplumsal hafıza zayıflığı bu deneyim aktarımını kesintiye uğratıyor. Bu nedenle, günümüzde yaşanan DKÖ politikalarına bakarak bu deneyimleri bir kez daha vurgulamak gereği ortaya çıkıyor. Dünkünün aynı olmasa bile değişik biçimler alarak benzer yanlışların yinelendiğine tanık oluyoruz. Üstelik yer yer daha kötü biçimlerde..

DKÖ'lerde çok seslilik ya da "Oyunun Kuralları"

Anti-Sömürgeci Muhalefet, Demokratik Kitle Örgütlerinin misyon sapmasına veya çizgi dernekleri, grup lokalleri haline

gelmesine/getirilmesine karşı duyarlı olmalıdır. Duyarlılığın nedeni hem siyasal örgütlenmelerin, hem de DKÖ'lerin varlık nedenleri ve işlevlerinin karıştırılmasından doğan tahribatın önlenmesidir. Bu aynı zamanda gruplar, anlayışlar, siyasi hareketler arasında demokratik zeminlerin amacına uygun ve verimli kullanılmasını sağlayacağı gibi, eksikliğin çok fazla duyduğumuz demokrasi kültürünün içselleşmesi, hatta sosyalist demokrasi anlayışının yerleşmesi için de en uygun zeminlerdir.

Bu platformlar sömürgeci militarizme malzeme taşıyan, siyasal alanların vurgun yedikleri yumuşak karın olmaktan çıkıp tersine, kitlelerin seferber edilip, muhalefetin yönlendirilerek rejimin geriletildiği düzeyleri haline ancak böyle gelebilir.

Bu kavrayış, DKÖ'lerde tek sesliliğin değil, tersine programla saptanmış hedefler içinde değişik düşünce ve eğilimlerin, örgütlü veya örgütsüz bireylerin "Oyunun Kuralları içinde" oynamalarını öngörür. Bu, rekabeti düşmanlık ve karşıdakine hayat hakkı tanımama değil, teşvik edici bir yarış haline sokar. Unutmamak gerekir ki, otorite olmadan örgütlenme olmaz, fakat ister demokratik ister totaliter bütün örgütlenmelerde otorite ve iktidar olur ama yalnızca DEMOKRATİK örgütlenmelerde MUHALEFET vardır. Çok yinelenen tanımıyla demokrasi çoğunluk tahakkümü değildir; tersine demokrasi ancak muhalefetin var olma, alternatif olabilme hakkı ile belirlenir.

Öyle ise DKÖ'lerde farklı anlayışların var olmasını ve bunların kendi programlarını etkin kılabilmek için çalışmalarını /oyunun kurallarını birebir oynayarak/ yönetime gelmelerini, işin bir gereği olarak kabul etmek gerekir. Yönetime gelebilmek veya etkin olmak gibi, muhalif kalmak, etkin olamamak da kabul edilmesi gereken bir olgudur. Azınlıkta kalındığı zaman hemen bu alanın terkedilmesi, adeta haksızlığa uğramış, ezilmiş, küsmüş edasıyla örgütlenmelerden çalışmaktan vazgeçilmesi yanlıştır. Ya da bir kitle örgütünde yönetime gelindiğinde ve etkinlik kurulduğunda bir zafer edasıyla muhalefetin hayat hakkının ortadan kaldırılması kabul edilemez.

Dernekçilik ve Tekkeleşmeye karşı..

Burada "oyunun kuralları"ndan anlaşılması gereken demokrasi kültürünün muhtevasıdır. Yoksa mutlaka olması gereken, tüzük ve hukuk kuralarının sözel/biçimsel anlamıyla uygulanması bir DKÖ'de kuralların işletildiği anlamına gelmez. Eğer oyunun kurallarını sadece bu tanıma indirgersek o zaman "**dernekçilik**" dediğimiz, ayak oyunlarını, hileler, kumpaslar, kurnazlıklarla kazanılmış etkinlikleri veya yönetim olanaklarını çok abartmış oluruz. "Oyunun kuralları" esprisini böyle algılayanların elinde DKÖ'ler gerçekteki işlevlerini yitirir, sadece bu işi kendilerine meşgale edinmiş birkaç kaşarlanmış dernekçinin kendilerini tatmin ettikleri bir yere dönüşür.

Böylesi bir "DKÖ" ise, varsın kime hayırlı ise ona olsun!

Geçmişte olduğu gibi günümüzde de kimi örneklerde gördüğümüz üzere, kendilerine bir büro ya da lokal arayan bazı grup veya kişilerin gösterişli isimlerle "Dernek" açtıklarına tanık oluyoruz. Veya kurulu derneklerde küçük çaplı bir uğraş verdikten sonra burayı "ellerine geçirenler" faaliyet yapıyorlar veya yaptıklarını sanıyorlar. Bunlar belki bir takım kişilerin adres ihtiyaçlarını, biraraya gelip sohbet etme, çene çalma ihtiyaçlarını karşılar ama elbetteki bunları DKÖ'ler olarak niteleyemeyiz. Kimi zaman iyi niyetli yaklaşımlar ve umutlarla kurulan bazı kurum veya dernekler de süreç içinde böyle bir anlayışa kurban giderek, birkaç kişinin özel bürosu, etraflarına özel ilişklerini, müritlerni, taraftarlarını toplayıp, "dernekçilik yaptıkları", dedikodu ürettikleri veya kendi kendilerini tatmin ettikleri bir tür "Tekke"ye dönüşebiliyor.

DKÖ'leri kitle muhalefetinin hizmetine sokarak, onları etkin bir araç haline getirme derdinde olan siyasal yapıların veya bireylerin, buraların özelleştirilip tekke veya dergah haline getirilmesine, "Dernekçiliğe" karşı kararlı bir uğraş vermeleri gerekeceği/ gerektiği kuşkusuzdur

DKÖ'leri kitle muhalefetinin hizmetine sokarak, onları etkin bir araç haline getirme derdinde olan siyasal yapıların veya bireylerin, buraların özelleştirilip tekke veya dergah haline getirilmesine, "Dernekçiliğe" karşı kararlı bir uğraş vermeleri gerekeceği/gerektiği kuşkusuzdur.

DKÖ Çalışmalarında İki Yanlış

Demokratik Kitle Örgütleri içerisinde iki ayrı yanlışa daha dikkat çekmek gerekiyor.

Birincisi; DKÖ'leri kendi siyasi örgütlerinin hege-monyası veya düpedüz yönetimi altında almak isteyen ve buraları bir iktidar alanı olarak gören anlayışlardır.

Bu anlayışlar DKÖ'lerin yönetimini ele geçirmek için birbiriyle rekabet eder; iktidar mücadelesi yaparak alanın özgül yapısını, kitlesel ve demokratik niteliğini tahrip ederler. Râkip örgütlerin bir mücadele ve kapışma alanı getirilen bu

yapılarda yönetim bir klik tarafından ele geçirildiğinde ise kaçınılmaz olarak bunu diğerlerinin tasfiye edilmesi izler. Dernek veya kuruluş hızla homojenleştirilir. Rakipler "temizlendikten" sonra da, kendilerine kullanılacak veya kalkan yapılacak "kitle" gözüyle bakılan, "örgütsüz, yurtsever ve demokrat unsurlar" olarak görülen kişlerin de bu güvensiz ortamı hızla terkettiklerine tanık oluruz. Sonuçta o dernek veya kuruluş kimin veya hangi grubun eline geçmişse, kendi kendileriyle başbaşa kaldıkları, kendilerinin çalıp yine kendilerinin dinledikleri bir klüp haline gelir.

DKÖ'lerde iki ayrı yanlış; birincisi; DKÖ'leri kendi siyasi örgütlerinin hegemonyası veya düpedüz yönetimi altında almak isteyen ve buraları bir iktidar alanı olarak gören anlayışlardır. İkincisi bunun tam tersini, yani DKÖ'lerde örgütlü insanların,örgütlü çalışmalarını kabul etmeyen "anti-örgüt" tavırdır.

Bu bir DKÖ'nün öldürülmesi, imha edilmesi demektir. Hem DKÖ işlevini yitirir, hem de içindekiler polis için kolayca denetlenebilen bir av haline gelirler.

Aslına bakıldığında bu, "Pirus zaferi" gibi birşeydir. Grupçu dar görüşlülüktür. Çünkü kazandıkları sandıkları şeyi aslında o anda kaybetmişlerdir.

İkinci yanlış ise, bunun tam tersini yani DKÖ'lerde örgütlü insanların, örgütlü çalışmalarını kabul etmeyen "**anti-örgüt**" tavırdır. Demokratik Kitle Örgütleri'nin siyasal örgütlerin yarış ve hegemonya alanı haline getirilmesinin yol açtığı tahribatlardan korunmak adına takınılan bu "anti-örgüt" tavırlar; sonuçta DKÖ'leri disiplinsiz, sorumsuz, başıbozuk bireylerin kendi kendilerini tatmin ettikleri bir dergaha dönüştürür. Siyasal anlayışlardan ve örgütlü insanlardan arındırılmış bir DKÖ çalışmasında harekete geçirilebilecek çok büyük bir potansiyel ve çeşitlilik dışlanmış olur. Deney aktarımı ve birikim yerine, subjektif tasarımlar ve etkinliği olmayan eylemlilik projeleriyle başbaşa kalınır. Bu da tersten bir çabayla DKÖ'lerin işlevsizleştirilmesi, etkisiz, suya sabuna dokunmayan yapılanmalar haline gelmesine yol açar.

Geçmişte ve günümüzde bu iki tür yanlışın felç ettiği DKÖ'lere onlarca örnek vermek mümkündür. Her iki yanlışla da bire bir mücadele edilmesi gerektiği açıktır.

Herşeyden önce Legal veya İllegal örgütlenmeler siyasal ve toplumsal bir gerçekliktir. İllegalite kendisi başlı başına seçilen bir "amaç" değil, burjuvazinin zorbalığı ve saldırganlığı karşısında muhalif siyasi örgütlenmelerin başvurmak zorunda bırakıldıkları bir örgütlenme tarzıdır. Zorunluluktan kaynaklanmaktadır. Bu nedenle DKÖ'ler gibi yasallık-açıklık kuralları içinde çalışan yığınsal örgütlenmeler içerisinde illegal siyasi örgütlenmelerin kadrolarının, taraftarlarının bulunmaları ve buraya uyarlı etkinliklerde çalışmaları yadsınamaz. Bu insanların DKÖ'lerde varolmalarını istememek sonuçta burjuva yasalcılığına ve siyasal iktidarın dayattığı hegemonyaya çok kötü bir teslimiyetten başka birşey değildir.

Örgütlü kadroların DKÖ'lerde çalışmalarını engelemeye çalışmak, örgütsüz hale gelmelerini veya örgütün herşeyden elini ayağını çekmesini talep etmek bir tür tasfiyecilikten başka bir şey değildir. O halde DKÖ'ler içerisinde legal veya illegal örgütlenmelerden insanların (yalnızca birey olarak değil örgütlü olarak da) çalışabileceklerini, bunun meşru bir hak olduğunu kabullenerek işe başlamak gerekir.

Bu anlayışın çeşitli siyasal güçlerin desteğini, birikimlerini, düşünce zenginliklerini de mevcut DKÖ'ye transfer edilmesini sağlayacağını bunun hem etkinlik hem yeterlilik açısından son derece yararlı olduğunu görmek de gerekir.

Diğer yandan, örgütler veya örgütlü kişiler elbette DKÖ'ler içerisinde kendi yaklaşım ve tarzlarını benimsetme uğraşı vereceklerdir. Bu da kabul edilecek bir şeydir. Ama DKÖ'leri kendilerinin emir-komuta altına aldıkları, yönlendirdikeri, diğerlerine karşı iktidar savaşı verdikleri bir kapışma alanı olarak görmeleri yanlışı kabul edilemez.

Çünkü herhangi bir siyasal örgütlenmenin bir DKÖ içinde çalışmasından anlaşılması gereken şey, herşeyden önce bu örgütlenmenin amaç ve hedefinin kendi asgari program ilkeleri açısından benimsenmesi demektir. Eğer DKÖ'nün amaç ve hedefleri siyasal yapılanmaların hedefleriyle hiç bir düzlemde çakışmıyorsa, o örgütlenme içinde bulunmak ve çalışmanın sadece bir mantığı kalır. O da sözkonusu DKÖ'yü sabote etmek, proveke etmek, dağıtmaktan başka birşey değildir.

Oysa amaçları ve programatik hedefleri bakımından herhangi bir düzlemde çakışan bir DKÖ, kitlesel etkiniklere açılan bir alan, diğer anlayış ve gruplarla yapılan dolaysız bir iş ve güçbirliği demektir. Bir siyasal örgütlenmenin bu alanlarda kitlelerin eğitilmesi, seferber edilmesi, onlara öğretilmesi kadar kendi öğreneceği pek çok şey olduğu açıktır.

İçinde çalışılan bir DKÖ amacı ve kapsamı bakımından ne kadar etkin ve başarılı olursa, bir siyasal örgütlenmenin de buna yaptığı katkı ve katılımı bakımından aynı başarı ya da başarısızlığı paylaşmış olacağını varsaymak gerekecektir. DKÖ'ler içindeki örgütlü çalışmadan anlaşılması gereken şey; bu alanlarda o örgütlenmenin muhtevasına uygun, onu güçlendirici bir performans gösterilmesi gerektiğidir.

Nerede "Ayrı", Nerede "Birlikte"

KUKM açısından "**ayrı**" mı, "**birlikte**" mi örgütlenme tartışmaları çok şükür gerilerde kaldı. Çünkü, zaten Ulusal Kurtuluş Mücadelesi kendi örgütlenmelerini, bağımsız kurum ve kuruluşlarını yarattı, kendi yolunda ilerlemeye devam ediyor.

Sosyalist hareketlerin de ülke temelinde diğer sınıf ve tabakalardan bağımsız ve ayrı örgütlenmeleri en azından herkesin teorik olarak doğruluğunu kabul ettiği bir gerçek.. Dün bunlar, Kürtleri ayrı bir ulus, Kürdistan'ı ayrı bir ülke, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini bir olgu olarak görmeyen grupların litaretüründe bir aşağı bir

yukarı çekilip duruyordu. Şimdi dost düşman herkes bu olguların nesnelliğini kabul ediyor/etmek zorunda kalıyor.

Şimdi "ortak örgütlenmelerin", "nerede", "nasıl" ve "ne zaman" olabileceğini, ayaklarımız daha sağlam yere basarak tartışabiliriz.

Kürdistan hareketlerinin /hangi sınıf ve tabakaya hitap ederlerse etsinler/ bağımsız ve ayrı örgütlenecekleri, bu örgütlenmelerin meşru olduğunu tartışmak gereksizdir. Buna karşın gerek Ulusal Kurtuluş zemininde, gerek sosyalist siyasal mücadele zemininde, gerekse demokratik güçbirlikleri, ittifaklar zemininde "nerede" ve "nasıl" ORTAK ÖRGÜTLENİLMESİ gerektiğini bir kez daha tanımlamak gereği vardır. Bu özellikle, sömürgeci metropollerde, sendikalar ve Demokratik Kitle Örgütleri zemininde da-yatan bir ihtiyaç haline gelmiştir.

Kafalarındaki TC haritası (Misak-ı Milli sınırları) gerçeğinden daha sağlam olan kişilere sömürge ve metropol arasındaki ayrımı anlatmak belki biraz güç. Ama bu ayrımın tutarlı olduğunu düşündüğümüz kadrolara söyleyeceğimiz şeyler var..

Sömürgeci metropollerde geçmişten bugüne kadar, sürgünler ve ekonomik nedenlerle yığılmış büyük bir göç kitlesi birikmiştir. Bu kitle, 90'larda sömürgeci militarizmin Kürdistan'ı insansızlaştırma, köy yakma ve boşaltma kampanyası ile bir kaç misli katlanarak artmıştır.

Bu göç kitlesinin umulanın aksine "entegre" olmayacağını, sorunun bu yolla ortadan kaldırılamayacağını daha önce epeyce tartışmıştık. Olgunun bir diğer yanı da bu muazzam göç kitlesinin, ulusal ve sınıfsal olarak radikal gerilimler taşıdığının da dikkate alınarak nasıl bir politika taşınacağıdır? Buna uyarlı olarak ne tür bir örgütlenme tarzı ile gidilecektir bu potansiyele?

Birincisi; Göç kitlesinin doğal olarak ülkesine geri dönmesini; ülkesinin bağımsızlığı ve ulusunun kurtuluşu için bir özne olmasını esas alan bir politikadır.

İkincisi; Kürdistan'daki politik gelişmelere ve devrimin izleyeceği rotaya göre değişebilir olsa da metropollerde her zaman hatırı sayılır bir Kürt nüfusunun "YERLEŞİK ÖGE" olarak kalacağı ve bu nedenle, bu kitlenin metropoldeki demokrasi-sosyalizm mücadelesinin bir parçası olarak gören politikalar..

İkinci şık için, Türk burjuvazisi de dahil pek çok politika, üstelik "asimilasyon, entegrasyon" kavramları içerisinde politikalar üretiyorlar.

Fakat hem birinci, hem ikinci şıklarda dikkate alınması gereken en önemli husus bu kitlenin, İKİLİ bir misyonla karşı karşıya olduğu gerçeğidir. İkili görevin İKİRCİKLİLİK ya da KARARSIZLIK haline gelmemesi için, buna uygun politikalar, örgütlenmeler yaratılması zorunludur.

Neden?

Birincisi; Metropollerde biriken göç kitlesini Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin asli unsurlarından biri olarak kabul ettiğimiz halde bile bu kitle, "mülteci" haline geldiği ve buna karşılık dışlama değil "entegrasyona" zorlandığı için İKİLİ bir görevle karşı karşıya kalmaktadır. Hem, **KUKM**'nin metropollerde dahi olsa asli bir unsuru olarak "ayrı" örgütlenmek; ülkesindeki mücadelenin eksenine uyarlı siyasal çalışmaların içinde olmak; hem de entegre olmaya zorlandığı ve birlikte yaşadığı metropollerdeki toplumsal, sınıfsal mücadelenin de içinde yer alarak bu mücadelenin de aktif bir ögesi olmak.

Kısaca önüne hangi tür programatik bir hedef koyarsak koyalım metropollerdeki Kürdistani kitleyi, buralardaki toplumsal yaşamdan, ilişkilerden ve mücadelelerden soyutlamak hem mümkün değildir, hem de doğru değildir. Öyleyse bu olguyu bir avantaja dönüştüren bir çizgi izlemek durumundayız.

Bu da birinci kategorideki göç kitlesinin siyasal olarak **KUKM** örgütlerinin içinde örgütlenmekle, bu programatik hedefler içinde çalışmakla birlikte; metropollerde aynı zamanda sendikaların, Demokratik Kitle Örgütlerinin içinde de birlikte örgütlenmelidir. Böylece buralarda hem toplumsal mücadelenin gerekleri olan görevlerini yerine getirecek, hem de metropollerdeki toplumsal muhalefete **KUKM**'nin programatifk perspektiflerini taşıyacaktır.

Metropollere göçettirelen Kürdistan'lı kitleler açısından dikkate alınması gereken en önemli husus bu kitlenin, İKİLİ bir misyonla karşı karşıya olduğu gerçeğidir. İkili görevin İKİRCİKLİLİK ya da KARARSIZLIK haline gelmemesi için, buna uygun politikalar, örgütlenmeler yaratılması zorunludur.

Bu nedenle metropollerdeki sendikalarda, DKÖ'lerinde, ayrışmak "Kürt" nitelikli ayrı sendika ve DKÖ'ler oluşturmak yerine ortak örgütlenmeler içinde kalmak ve buraları zorlamak gerekir.

Bunu ilke olarak kabul etmekle birlikte mutlaklaştırmak istemeyişimizin nedeni, Türkiye'deki anti-Kürt şövenizmin dizginsiz boyutlara varması ve özellikle "demokratik muhalefeti belirlemesi durumunda bu alanlarda bile ortak hareket etme, birlikte örgütlenmenin zemini kalmayabilir. Bundandır ki, kendisini nasıl tanımlarsa tanımlasın "Anti-Kürt" bir yapılanmada kalma zorunluluğu yoktur.

İkinci kategori için ise, eğer metropoller de sürekli ve kalıcı olarak bir Kürt nüfusu olacaksa -*ki evet olacaktır*- bu nüfus hem bu toplumsal yapının özgün kimlikli bir ögesi olarak demokrasi mücadelesinin, hem de kendi ulusunun kurtuluşu ve özgürlüğünün bir ögesi olarak / aynı zamanda bu ikisinin birbirine bağlı olduğu bilinciyle/ İKİLİ bir görev yürütecektir. Bu görev, metropollerdeki Kürt kitlesinin ulusal kimliğini vurgulayacak ve asimilasyona zorla entegre edilmeye karşı direnecek ULUSAL KURUMLAR oluşturmak, bunları yaşatmaktır. Bu ulusal kurumlar (basın-yayın, eğitim, kültür ve sanat, ekonomik dayanışma, vakıflar vb..) hem yerleşik Kürt nüfusunun kimlikten kaynaklanan ihtiyaçlarına, hem de UKM'nin yüklediği görevlere cevap vereceklerdir.

Özcesi sömürgeci metropoller için ayrı

ve birlikte örgütlenme biçimlerini şöyle ayrıştırabiliriz: Ulusal kimlikten kaynaklanan ve Ulusal Kurtuluş görevler için **ayrı**; toplumsal muhalefet ve demokrasi mücadelesi için **birlikte** örgütlenme biçimlerini **aynı anda** yaşama geçirme becerisi göstermek zorundadırlar.

Burada altı çizilmesi gereken olgularda biri de şudur;

Demokrasi mücadelesi, Türkiye ve Kürdistan açısından farklı anlamlar içerir. Bu daha çok acil ve temel taleplerin, çelişkilerin farklılığından kaynaklanmaktadır. Çelişki ve taleplerin farklılığı mücadelenin niteliğini ve yöntemlerini de farklılaştırır. Farklı çelişki ve taleplere aynı çözüm yöntemleriyle yaklaşılmaz. Bu DKÖ'ler için de geçerlidir.

Özcesi sömürgeci metropoller için ayrı ve birlikte örgütlenme biçimlerini şöyle ayrıştırabiliriz: Ulusal kimlikten kaynaklanan ve Ulusal Kurtuluş görevleri için ayrı; toplumsal muhalefet ve demokrasi mücadelesi için birlikte örgütlenme biçimlerini aynı anda yaşama geçirme becerisi göstermek zorundadırlar.

Kimi durumlarda Türk emekçiler için demokratik bir istem, Kürtler için anti-demokratik olabilir. Örneğin; zo-runlu ilkokul eğitimi, Türk halkı için demokratik bir talepken, bu zorunluluk Kürt halkı için zoraki asimilasyon demektir. Bu alanda Kürt halkı için demokratik istem ancak "kendi ana diliyle eğitim hakkı ve zorunlu Türkçe eğitimin kaldırılması" olabilir. Bu talep farklılığının eğitim emekçileri arasında nasıl derin tartışmalar ve çelişmeler yarattığı bilinmektedir. Bu örnekleri çoğaltmak zor olmayacaktır.

Dikkat edilmesi gereken nokta, "farklılaşan ve ortaklaşan" talepleri tesbit ederek "nerede ayrı, nerede birlikte?" sorusuna doğru yanıtlar verebilmektir. Bu belki biraz karmaşık gelebilecektir ama, sömürge savaşının yarattığı koşullar, bu tarzı zorunlu kılmaktadır. Sendikalarda, Demokratik Kitle Örgütlerinde toplumsal muhalefetin çeşitli güçbirliği alanlarında birlikte örgütlenmek; buralarda ulusal kimliğe dayalı ayrı örgütlenmeler oluşturmaya çalışmak; özgün görevler için ayrı Dernek veya Kurumlar açmayı engellemez. Sözgelimi göç kitlesinin özgün sorunlarına dikkat çekmek üzere "Yardımlaşma ve Dayanışma dernekleri", "Vakıflar" açmak bu ilkeye ters değildir. Çünkü amacıyla belirlenen bu oluşumlara Türk aydınlarının, emekçilerinin, demokratlarının, sosyalistlerinin katılımını sağlamak ve başarmak çok anlamlı olacaktır.

Aynı şekilde metropollerde, Kürtçe eğitim veren dershaneler, kurslar, eğitim-öğretim kurumları, kültür-Sanat Kurumları açılması, Radyo-TV,Gazete dergi basın-yayın kurumlarının varlığı; her ulustan, her cins, her ırk ve dinden, her görüşten insanın birlikte eşit haklarla aynı toplum içersinde yaşamasının kısaca DEMOKRATİK TOPLUMUN vazgeçilmez ögeleri olarak görülmelidir.

Ne Yapmamalı ?

Hangi tür örgütlenme olursa olsun sonuçta hepsi birer araçtır. Örgütlenme biçimlerini ve bizatihi örgütün kendisini amaç haline getirmek ve onu fetişleştirmemek gerekir. Demokratik Kitle Örgütleri de ancak kitle muhalefetini seferber edebildikleri, yığınların kendi eylemlilikleri içinde öğrendikleri, hak ve özgürlüklerinin sınırlarını genişlettikleri oranda işlevlerini yerine getirirler.

İşlevini yerine getiremeyen örgütlenme biçimlerinde, yöntemlerinde ısrar etmek; onları birbirinin yerine koymak, gerici bir sapkınlıktır.

Legal düzlemde yeni örgütlenme biçimlerine açık durmak, bir dönemin ihtiyaçlarını karşılayan örgütlenme biçimlerinin bir sonraki süreçte yetmeyebileceği, hatta zararlı olabileceği gerçeğiyle örgütlenme biçimlerini mutlaklaştırmamak gerekir. Özellikle ulusal ve toplumsal muhalefetin kabardığı, sömürgeci burjvazinin de politika belirlemede acze düştüğü, ne yapacağını bilemediği denge durumlarında, önceden öngörülmeyen yeni legal-yığınsal örgütlenme biçimleri ortaya çıkabilir. Hatta kitleler siyasi partilerin öngörülerinden bağımsız olarak kendiliğinden çeşitli örgütlenme biçimleri geliştirebilirler. Bunlar daha çok toplumsal hareketliliğin örgütlenmeleri aştığı durumlarda ortaya çıkarlar. Yasal çerçevelere veya belirli kalıplara sığmaları, sığdırılmaları mümkün değildir. Hatta rejimin olağan hukuk düzenine aykırı bir biçimde ortaya çıkan bu tür örgütlenmeler, güç ilişkilerine göre siyasetin meşru örgütlenmeleri olarak siyasal arenada son derece ağırlıklı rol oynayabilirler.

SSCB'nin dağılması ve Doğu Avrupa'daki sarsıntılarda önemli rol oynayan Muhalefet Platformları, Halk Cepheleri yakın birer örnektir.

Kürdistan'daki muhalefetin kitleselleşmesine ve düzenden kopuşmasına işaret olarak ortaya çıkan HEP-DEP gibi kitle partileri karşısında sömürgeci militarizmin nasıl ikircikli kaldığı; bir yandan bu partileri kitlelerin daha çok radikalleşmesine karşı bir baraj olarak kullanmayı düşünürken; bir yandan da aynı partilerin sistemin ayaklarını sarsması tehlikesinden nasıl ürktükleri, onlara tahammül etme ile imha etme arasında gidip geldikleri denge dönemleri yaşandığı hatırlardadır.

Başka tür açık-yığınsal örgütlenme biçimleri de kendilerini dayatarak meşrulaşabilir ve siyasi aktörler haline gelebilirler. Devrimciler için kitleleri seferber edecek yığın örgütleri kurmaktan ya da kitlelerin kendiliğinden kurdukları örgütlenmelerde çalışmaktan kaçınmaları teorik olarak dogmatizm, pratik olarak siyasal körlüktür.

Bu anlayışla **KUKM**'nin bir ögesi olarak sömürgeci metropollerdeki "Anti-Sömürgeci Muhalefet"in, Demokratik Kitle Örgütleri ve Ulusal Dekmokratik kurumlar politikasıda bir iç tutarlılığa bağlı olarak geliştirilmelidir. Demokratik Kitle Örgütleri içinde buraların muhtevasına uygun çalışmalar yürütmek gerekir.

Bu zeminleri dejenere etmeden, onlara bilinçli bir muhteva kazandırarak/ zenginleştirerek çalışmak; bütün bu çalışmaları da stratejik hedefler ışığında koordine etmek de zorunludur.

Sömürgeci metropollerdeki legal çalışma alanında "yasallık değil, meşruiyetin" esas alındığı, demokratik kitle örgütlerinde çoğulcu, katılımcı, ilkelerle

çalışılmalıdır.

Bir yandan ulusal demokratik kurumların oluşturulmasına, geliştirilmesine veya bizzat kuruluşularına katılmak, öncülük etmek ve buralarda kurumların amaç ve niteliklerine uygun duruşlar gösterilmelidir. Çalışılan her alanda bir programa sahip olmak, o alana ilişkin politik çözümlemeler geliştirerek bunların genel bir anlayış haline gelmesine veya yönetimlere taşınmasına çalışmak ilke edinilmelidir. Metropollerdeki DKÖ'lerin yönetime gelmeyi hedeflememe tarzındaki eski anlayış da; her örgütlenmeyi milliyet temelinde ayrıştıran anlayışlar da terkedilmelidr.

DKÖ'leri grupların emir komutasına, yan kuruluşu haline sokmaya çalışan, örgüt kimliklerini dayatan veya buraları özelleştirip tekke-dergah haline getirmeye çalışan anlayışlara geçit verilmemelidir.

Bir kitle çalışması olarak, DKÖ etkinliklerinin vazgeçilmez prensibi; **kitle hareketinin, devrimci muhalefetinin hizmetinde olmak; ona entellektüel, siyasal, örgütsel destekler sağlamaktır.** ■

Bak şu "RADİKAL" e !..

Artık Türk basını da "radikalleşti" !

Gösterişli bir reklam kampanyasının ardından basın dünyasına "**RADİKAL**" isimli bir günlük gazete daha girdi.

Böylece bir kez daha kavramların içinin boşaltılmasında en iyi yöntemin ona sahip çıkarak yapmak olduğu ispatlandı.

"Radikal" olmak çok değil, geçtiğimiz yıllarda burjuva ideoloğları ve onlara yaranma çabasındaki "eski solcular" tarafından önemli bir "suçlama" sayılıyordu.

Emperyalist sistemin "Yeni Dünya Düzeni"nin çelişkileri yumuşattığını, "uç"ları törpülediğini iddia ettiği siyasal bir düzlemde radikal olmak /radikal olmaya çalışmak/ kötü bir şey sayılıyordu. Radikal olmak marjinalleşmek demekti. Makbul olan liberal olmak, uzlaşmak, sistem rasyonelleriyle uyumlu olmaktı; gerçekçi olmak, olabileni olduğu kadarıyla kabul etmek sınırları zorlamamak gerekiyordu. Hele kökten değişimler, istemek ayakları yere basmamak ve adeta "uçmak" gibi birşeydi.

"Devrim" ve "sosyalizm" mi? O da ne?

Tam böyle bir ahval içindeyken "**RADİKAL**" adıyla bir gazete çıkarmak ve üstelik "radikal" olmayı en üst dereceden öven bir reklam kampanyasıyla piyasaya girmek doğrusu ilginç bir fikirdi.

Bakalım gerçekten de "**RADİKAL**" ismine uygun muydu? Bunu daha reklam kampanyasında öğrenme fırsatımız oldu. Fatih Sultan Mehmet ve Zeki Müren'in ünlü radikaller arasında olduğunu; Vehbi Koç'la Karl Marx'ın birlikte radikal olabildiklerini şehrin reklam panolarına asılan büyük posterlerden öğrendik.

Kampanya boyunca sabah-akşam bütün TV kanallarında suratımıza dayatılan bir sözlük "**Radikal'in "geleneksel ve alışılmış olandan belirgin biçimde ayrılan düşünce, davranış veya kişi"** demek olduğunu anlatmaya çalıştı.

Bu kampanyadan sonra insanlar sık sık şöyle konuşmaya başladılar: "Bugün radikal takılacağım, çay yerine kahve istiyorum!"

Böylece anlaşıldıki "radikal" kavramı da içi boşaltılıp, zararsız hale getirilmek üzere burjuvazi tarafından büyük bir reklam kampanyası ile gasbediliyordu.Tıpkı bir zamanlar "devrim", "sosyalizm" kavramları olduğu gibi. Doğan Grubu'nun gazetelerinden biri olarak Radikal, bu alanı gerçekten radikal düşünce ve tavırlara kapatmak üzere yerini aldı.

"Radikal", sonuçta diğerlerinden ancak "liberal" çizgisiyle ayrılabilen; kalite olarak eli ayağı düzgün ama, kesinlikle "radikal olmayan" bir yayın gazete. Gazete logosunun diğerleri gibi kırmızı değil de, mavi olması dışında; sistemle kökten çelişen hiçbir radikal tavrına tanık olmadık.

Radikal, diğerleri gibi tencere-tava yerine, yemek tarifleri dağıtarak ne kadar radikal olduğunu göstermeye çalışıyor.

Rejimin ideolojik-siyasal hegemonya araçlarıyla kopuşmayan; Kürdistan'da yürütülen kirli sömürge savaşına; militarist-bürokrasiye açık tavır almayan bir "radikalizm" olabilir mi?

Biz, kendisiyle uyumlu bir siyasal pratik tavır olmaksızın, radikal söylemlerin de; mücadele tarzı ve niteliği itibariyle sistemle çatışsa bile teorik, siyasal planda onunla kopuşmayan silahlı mücadelenin de sonuçta "reformizm"e denk düşeceğini tartışırken, birilerinin büyük bir tantana ile "radikalizm"in içini boşaltmak için bu kadar acele edeceklerini hesaplayamamıştık.

GRUPÇU ANLAYIŞ

Yıl 1978..Yıl 1997..
"Tarihte önemli olaylar iki kez tekrarlanır der Hegel. Ama Hegel eklemeyi unutmuş; Birincisinde trajedi, ikincisinde komedi olarak!.."
Marks

Grupçu anlayış soy küçük burjuvadır, ezile ezile yok olmakla karşı karşıyadır. Bu yüzden panik içindedir ve saldırgandır. Kendini beğenmişlik, kısırlık "ya ben ya hiç" gericiliği , bağnazlık, herkese tepeden bakma, herşeyi bilme, gevezelik, dedikodu, deşifrasyon, şamata ve tüm kalıcı değerleri bir anda dinamitleme sorumsuzluğu..

Grupçu anlayış hiçbir zaman tutarlı ve uzun vadeli bir eylem planı sunamaz. Onun disiplin dediği şey kendi özerkliğinin kabul edilmesidir. Onun genişleme dediği şey kendini kabul ettirmedir.

Grupçu anlayış sekterdir. Grupçu anlayış kendini hareketin tepesinde görmeye alışkındır. Buna inanmıştır. Bunu yitirmemek için, örneğin dernek lokallerinde yumruğunu masalara vurarak "biiiz proleterr devrimcileriii" naralarını atarken, diğerlerini suçlamak için, diğerlerini mahkum etmek için sömürgecilerin ve her boydan gericiliğin yuvalanma imkanlarına sahip olduğu, izlemek, gözlemek imkanlarına sahip olduğu yerlerde devrimci hareketin emrettiği tedbirleri ve duyarlılığı aptalca kelimelerle yerine getirdiğini sanarak, nesnel olarak bir jurnalci durumuna düştüğünü göremeyecek kadar gözüdönmüştür.

Bu arada bir yandan "demokratik kitle örgütleri strateji tartışması yapan, kendisini parti gören anlayışları reddetmelidir" der ama hemen küçük bir panik başgösterince bu temel ilkesini ayaklar altına alarak, demokratik kitle derneklerini bir korunak sayma cüceliğine girişir.

➨

baver şengo

özeleştiri yenilenme atılım...

"Siyasal bir partinin kendi yanlışlarına karşı tutumu, Parti'nin ciddiyetinin ve kendi sınıfına ve çalışan halk yığınlarına karşı sorumluluğunu pratikte yerine getirmesinin en önemli ve en kesin ölçütlerinden biridir. Açıkça yanlışı kabul etmek, nedenlerini açıklamak, bu yanlışı doğuran durumu tahlil etmek ve yanlışı dikkatle düzeltme yollarını tartışmak; işte bu, Parti'nin yükümlülüklerini yerine getirmesidir."

Bir siyasi hareket sık sık kendini sorgulamayı, kendini yeniden üretmeyi /yinelenmek için değil yenilenmek için öz-yapısını sık sık analiz masasına yatırmasını bilmelidir.

Özeleştiri geleneği olmayan, önündeki görevlere ve sürece uygun olarak kendini yenilemesini bilmeyen siyasi yapılar; topluma taşıdıkları umutları kendileriyle birlikte gömmüşlerdir.

Kişiler gibi siyasi yapıların da "intiharı" seçmeleri belki kendi bilecekleri bir şeydir; ama kendileriyle birlikte öldürecekleri şey eğer kitlelerde uyandırılmış umutların, kadrolara taşınmış heyecanların, bilinç ve değerler sistematiğinin öldürülüşü ise buna izin verilemez.

Eğer önünüze koyduğunuz görevler ve programatik hedefler arasında derin uçurumlar varsa ve yıllardır bunları bir türlü aşamamışsanız, olguyu hep kendi dışınızdaki koşullarla, size rağmen varolan nedenlerle açıklayamazsınız.

Eğer hep önünüze koyduğunuz silahlı mücadeleye uzakta kalmışsanız; eğer sürekli örgütlenme krizleri yaşamışsanız, eğer kitle hareketlerine öncülük etmede hep iddialı, ama hep dışında kalmışsanız, orada sorgulanması gereken "dışınızda bir yerlerdeki" nedenler değil, siyasal yapınızdaki devrimci iradenin kendisidir.

Bugün geldiğimiz süreçte, yirmi beş yıllık siyasi geleneğimizin yarattığı olumlu değerlerle; yaptıklarıyla, yapamadıklarıyla; önüne koyduğu hedefler ile kendi gerçekliği arasında varolan çelişkiyle; Kürdistan'da temsil ettiği siyasi hattı ile, hasılı bir bütün olarak kendini ciddi bir biçimde sorgulaması, olumlu değerleri üzerinde yükselerek kendini aşması dayatmıştır.

Kendi halimizden memnun bir biçimde olduğumuz gibi kalamayız. Bir yol ayrımında olduğumuz çok açıktır. Bu yol ayrımı birileri ile birilerinin ayrımı, ayrı yollara gitmeleri değildir. Bu kendimize, siyasi hareketimize ve onun bir öznesi olarak Kürdistan Ulusal ve Toplumsal Kurtuluş Mücadelesi'ndeki yerimize ilişkin bir yol ayrımıdır. Ya yenilenmeyi, atılımı seçeceğiz ya da çürüyüp yokolmayı..

Ya başta kendi kişiliklerimiz olmak üzere tüm varlığımızı özeleştiriye tabi tutacağız veya hastalıkların bünyemizi biraz daha kemirmesine izin vereceğiz. **Yol ayrımı: ya diriliş ya tükeniştir.**

Biz hiç tereddütsüz birincisini seçmeli ve onun tüm gereklerini ikirciksiz, hesapsız, ön şartsız yerine getirmeliyiz. Hiçbirşeyin "eskisi gibi" gitmesine, artık yanlışlığı kanıtlanmış siyaset yapma tarzları ile; artık kef tutmuş gerici alışkanlıklarla sürdürülmesine izin vermemeliyiz.

SORUNUN DEĞİL ÇÖZÜMÜN ÖZNESİ OLMAK

Siyasi hareketlerde, yapılanmalarda sorunların, bunalımların olması doğaldır. Üstelik dünya ölçeğinde yaşanan gericilik döneminde siyasi hareketlerin kendilerini bundan yalıtlama şansları da yoktur. Çelişmeler bünyeden çıkarılıp atılamaz. Çelişme hareketin/dinamiğin yasalarında vardır. Şu halde sorunların, varlığı değil; bunlara nasıl yaklaştığımız önemlidir. Sorunları çözmede kullandığımız yöntem ve olaylara yaklaşım tarzımız niteliğimizi belirleyen temel bir ölçüttür.

Devrimci bir hareket sorunların varlığından, çelişmelerin kendisinden korkmaz. Onları gizlemez, ama çözüm yöntemi, gösterdiği irade ve kararlılıkla diğerlerinden ayrılır.

Sorunlar, bunalımlar karşısında bozguna mı uğruyoruz? Kafalarımız karışıyor, geleceğe ve yapımıza olan güvenimiz mi sarsılıyor; değerlerimiz kaybolup bilincimiz mi parçalanıyor / likide mi oluyoruz?

Özcesi Problemlerin çözümü mü olacağız, yoksa onlara teslim mi olacağız? Sorunun mu yoksa çözümün mü öznesi olacağız? İşte bütün mesele!..

Özellikle bizim gibi dört bir yanı kuşatılmış sömürge bir ülkenin, sömürge bir toplumun ulusal-sosyal kurtuluşuna soyunmuş, ateş altında yürümeye çalışan hareketleri açısından, kendi bünyesini kemiren hastalıklara karşı yaklaşımı açık, cesur, özgüven içinde ve kararlı olmalıdır.

Çözümü daralarak, kapanarak değil, genişleyerek, açılarak sağlamalıyız. Çünkü kriz geneldir; yalnız bizi değil tüm yapıları ilgilendirmektedir. Çünkü değişmesi ve değiştirilmesi gereken, değişimi yaşaması gerekenler öncelikle bunun gerekliliğini ve zorunluluğuna ikna olmalı, değişime /yenilenmeye açık olmalıdırlar.

Yoksa değişim ve kendimizi yenileme ihtiyacı, bürokratik kararlar ve yönergelerle sağlanamaz. Gericileşmiş alışkanlıkların direnci tahmin edemeyeceğimiz kadar çetin olabilir. Çünkü yerleşik yapıların, statülerin, içselleşmiş hastalıkların aşılması önemli bir alt-üst oluştur ve bu alt-üst oluş karşısında hiç umulmadık direniş ve tepkilerle karşılaşılacaktır.

Bu nedenledir ki sorunların tanımı ve çözümüne katılım, bu gerekliliğin ona ihtiyacı olanlar tarafından kabul edilmesi ilkesel bir ön koşuldur. Bunun ardından eski alışkanlıklarıyla, hastalıklarıyla yaşamakta inat ve ısrar edenlerle, yenilenmek ve ilerlemek isteyenlerin birbirlerinin eteğini çekiştirmekten, ayağına dolanmaktan vazgeçmeleri gelecektir.

ÖZELEŞTİRİ: NEDEN VE NASIL ?

Kökleri 70' öncesinde duran siyasi hareketimizin ciddi bir özeleştiri ihtiyacı içinde olduğu kesindir. Evet; biz yine Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde özellikle teorik-ideolojik ve siyasal planda kazandırılan değerler ve yol açıcılıkla; Ortadoğu'nun, Avrupa'nın siyaset ortamında kire çamura bulanmadan, hiçbir sömürgeci gücün veya siyasal odağın yedeğine düşmeden bağımsız politik hattını koruyabilen ender siyasi hareketlerden biri olmakla onur duyalım. Sosyalist siyasal mücadeledeki kararlılık, sosyalist siyasal tezlerin Kürdistan gerçekliğine indirgenişi, ideolojik dogmatizme karşı duruşumuzla övünelim. Evet, ama bütün bunların doğru oluşu, yapmamız gerekip de yapamadıklarımız; kadrolara ve kitle-

"Örgüte duyulan bağlılık ve gurur, devrimci bir harakette mutlaka vazgeçilmez bir özelliktir. Ama örgütsel fetişizm, özellikle de henüz önderlik hakkını kanıtlayamamış bir partide ortaya çıkınca, yön şaşırtıcı bir eğilim haline gelebilir."

GRUPÇU ANLAYIŞ

Günlerce sömürgecilerin ve her boydan gericilerin gözlerine baka baka demokratik kitle dernekleri lokallerini işgal ederek siyasal stratejiler çizme, kendi gizli (!) yanlarını, kirli çamaşırlarını ortaya dökme kabadaylığına girişir. Üstüne üstlük sağa sola çamur atarak celallenir: "onlarrr korkuyorlarrr, gelsinler hesaplaşalımmmm"...

Ama bir "korku" vardır. Evet, devrimciler de "korkar"lar!.. Onlar, teori ile pratiğin birliğini korumak, onu kurmak, hayata geçirmekle yükümlü olduklarından attıkları her adımda teori ile pratiğin birbirini dışlamasından "korkar"lar. Bu "korku" onları müthiş bir ölçüde duyarlı davranmaya, küçük hesaplar peşinde koşmamaya, panik ve telaş içinde bütün ilkelerini ayaklar altına almamaya, teoriyi paspas diye yerlere sermemeye, olabildiğince titiz ve tedbirli omaya zorunlu kılar.

Devrimciler, kendilerini aklama, savunma ihtiyacına girdikleri an polisle malzeme verme çizgisi ile karşı karşıya geldiklerini bilirler. *Attıkları her adımı ölçerek-biçerek atarlar. Ama dar grupçu anlayış bunun adına korkaklık der. Ve bağıra bağıra bununla övünür. çünkü kendisi çok kabadayıdır. Çünkü kendisini aklamak her şeyi demektir. Çünkü, ondan sonra tufan olmuş olmamış, ondan sonra henüz körpecik fidanlar içinde duran değerler tahrip olmuş olmamış, önemli değil. Önemli olan bir tek şey vardır. Kendi körlügü içinda görebildiği alanlarda, kendini aklamak. Aklanır mı? Bunu ancak hareket ettiği alanın siyasalaşma düzeyi belirler. Bir de asla affetmeyen tarih.*

Grupçu anlayış rekabetçidir. *Yarışmayı, devrimci eylem sayar. Yarış alanlarını da genellikle süt emzireceği, harekete getireceği ve de kafa kola alma umudunu taşıdığı çerçevelere sıkıştırır. Aynı* ***alanların onu tükürüp atacağını ise pek düşünmez.***

Grupçu anlayış sinsidir. *Ve grupçu anlayıştan asla bir part anlayışı çıkmaz. Çıkamaz. Grupçu anlayıştan çıka çıka ancak bozgunculuk, yıkıcılık, hizipçilik, kısır döngüler ve jurnalcilik çıkar*

GRUPÇU ANLAYIŞ

Bu alanlara daha bir süre evvel teorik "çerçeveler" verdiğini, ideoloik platformar çizdiğini ve onu, sınırları çizilmiş bir alanda inşa görevi ile yükümlü kıldığını unutuverir. Diyelim ki, bir demokratik kitle örgütleri siyaseti oluşturmuş ve bunu hayata geçirmek için bazı birimler yaratmıştır. Bu birimlerin ilkeleri ortadır. Ve bu birimlerin ilkeleri altında imzası vardır.

Dar grupçu anlayış bunu bir elde es geçer. Ve hemen kendi imzasını taşıyan ilkeler sistematiğini ayaklar altına alarak, kendi yarattığı birimleri kısa bir sürede boğazlayacak kötürüm eylemlere girişir. Bunun adına devrimci tavır der. Ve ötekileri suçlar, karalar.

Çünkü, grup anlayışı hep kendinden sorumludur. *O, her zaman diğerlerinin bitip tükendiğini, yok olduğunu, ama kendisinin geliştiğini varsayar ve böyle sunar. Ve bir kere grupçu anlayışın tırnakları beyinlere saplandı mı, artık orada her boydan gericiliği, oportünizmi, sonsuz bağışlamayı, hoşgörmeyi, her türden hataları ve yanlışları örtbas etmeyi görmek olağandır. Çünkü, grupçu anlayışı kendine ölçü olarak doğru olanı, devrimci olanı, yapacak ve yaratacak olanı değil, şakşakçılığı, pışpışlamayı arar. Kuru gürültüyü ve kölece kabullenmeyi arar. Ancak, bunları arkalar. Ancak, bunlara hayat hakkı tanır. En masum bir eleştiri bile, diğer gruptan olmaya yeterlidir. Dolayısıyla en masum bir eleştiri sahibi bile hemen yok edilmelidir ve yok edilir.*

Ama tam da bu noktada, grup gericiliği filizlenmeye ve militan odakları içinden yıkmağa başlar. Ve de en tehlikeli grup anlayışı olarak bütün saldırganlığı ve patavatsızığı ile yaratılan değerlere hücum eder. İnşa halindeki yapıları dinamitler, dağarcığında biriktirdiği bütün olumsuzlukları sergilemeyi devrimcilik sanır. Kendisi ile beraber bütün bir sürecin imhasını gündeme getirir. Ama bu imhada kendini aklama gibi aptalca bir avuntu içinde farfaralık yapmayı da ihmal etmez.

Grupçu anlayış bir yandan her gerici kıpırtıya kulak vermeyi yöntem olarak benimserken, öte yandan siyasal bir bağnazlıkla hegemonya

lere sunduğumuz programın gereklerine uygun siyasal ve örgütsel bir pratik gösteremeyişimizi açıklamaz. Yanlışlarımızı ve yetersizliklerimizi mazur göstermez.

Lenin "Siyasal bir partinin kendi yanlışlarına karşı tutumu, Parti'nin ciddiyetinin ve kendi sınıfına ve çalışan halk yığınlarına karşı sorumluluğunu pratikte yerine getirmesinin en önemli ve en kesin ölçütlerinden biridir." der; "Açıkça yanlışı kabul etmek, nedenlerini açıklamak, bu yanlışı doğuran durumu tahlil etmek ve yanlışı dikkatle düzeltme yollarını tartışmak; işte bu, Parti'nin yükümlülüklerini yerine getirmesidir."

Bir siyasal hareket için de böyledir. Bizim tam da yapmamız gereken budur; siyasal sorumluluğumuzun yerine getirilmesidir. Özeleştiri hem kendi kendimizle hesaplaşmadır, hem de adına politika yürüttüğümüz yığınlara karşı bir hesap vermedir.

Özeleştiri konusunda çok şey yazılıp çizildi. Yanlışlarla, zaaflarla başedilmesi için devrimci bir yöntem olarak da; Hristiyan felsefesinden ödünç alınan tarzıyla "arınmak için bir günah çıkartma" olayı olarak da; "özeleştiri bizim silahımızdır" diyerek kadrolara zorla yaptırılan sonra başa kakılan bir şey olarak da ama çoğunlukla amaçdışı kullanılan bir yöntem olageldi.

Biz burada bireylerin, bir otorite karşısında kendilerine dayatılan normlarla kendi kendilerini "yargılamalarından" değil, daha genel ve özgür bir zeminde siyasal hareketlerin sorumluluklarını ortaya koyan özeleştiriden bahsediyoruz. Hem bireyler olarak; hem kurumsal, kollektif olarak..

Şair Wilhelm Reich bakın Özeleştiri kurnazları için neler yazmış;

"Şu özeleştiride çok şeyler var,
Birkere herkesten önce davranarak eleştirilerin önüne geçiyorum,
"Bu adam ne kadar namuslu" dedirtiyorum,
Sonra özeleştirimi abartarak ona itiraz edilmesini umuyorum,
Sonuçta çok yaman biri olup çıkıyorum."

Böylesi kurnazlıkların kimseye hele bir siyasal harekete getireceği hiçbir fayda yoktur. Çünkü özeleştiri başkaları için değil, öncelikle kendimiz için yaptığımız bir şeydir. Kendi kendini tanıma, çözümleme ve hedefine göre değiştirme yöntemidir. Bilmsel yöntem olarak bundan faydalanacak olan öncelikle biziz.

Bu nedenle en kötü niyetlisinden, en saçma sapan olanına; yapanların kimliğine bakmaksızın kendimizle ilgili bütün eleştirileri de dikkate almalıyız. Bunlar olguyu açıklamasalar bile dışardan nasıl algılandığımızı gösterirler. Sağlıklı bir özeleştiri, eleştirilerden yararlanabilmeyi gerektirir.

ÖZELEŞTİRİYİ, dönemsel ve koşullara bağlı olarak değil, sürekli ve yaygın bir biçimde hayata geçirmeliyiz. "özeleştiri" çok zorunlu kaldığımızda bir kere yapıp kurtulduğumuz bir şey değil; sürekli ve sistemli kullanmamız gereken bir yöntemdir. Bir bilim yöntemi düşününki, politika üreten ve taşıyanlar onu sadece belli bir alanda, belli yerlerde kullansınlar. Bu açıkça laboratuvarında materyalist, günlük yaşamında ise idealist olan birinin yaşadığı tutarsızlığa benzer. Oysa özeleştiri, hayatın her alanında kullandığımız diyalektik çözümlemeyi sık sık ve tutarlı olarak kendimize yöneltmekten başka birşey değildir ..

Gerçek bir özeleştiri sadece yanlışların saptamasından ibaret değildir. Bir özeleştirinin gerçek olup olmadığını anlamak için, özeleştiriyi yapana "hatasını nasıl gidereceğini" sormalısınız. Eğer yanlışını giderme konusunda hiçbir fikre sahip değilse özeleştiri yapmamış demektir. Çünkü yanlışlarımızın nasıl ortadan kaldırılacağını tanımlamak, hangi yönümüzle nasıl mücadele edeceğimizi, özeleştirimizi somutlaştıracaktır.

Özellikle kollektif yapılar, kurumlar, siyasal hareketler için "özeleştiri" çoğu zaman "günah keçisi bulma kampanyasına" dönüşme tehlikesi taşımıştır.. İşin en kolay yanı da budur. "Suçlu"yu bulup, kuyruğuna da tenekeyi bağladınız mı, yunmuş arınmış, yenilenmiş olursunuz! Gerçekte ise bu, çok daha karmaşık ve derinlerde duran yanlışların, yapısal bozuklukların kamufle edilmesine zemin hazırlamaktan başka nedir ki?

Elbette özeleştiri, bir takım yanlışların "suçunu" birilerine yıkıp, suçlu bulma uğraşı değildir/olmamalıdır. Bunun tam tersi bir davranışla yanlışları genelleştirip, olgularda, olaylarda, somutlaştırmaktan kaçınmak da aynı uğursuz işlevi görmez mi? Özeleştirinin sonuçlarını gögüsleyemeyen nice yapı böyle külleme/genelleme tavrıyla, "hepimizin hataları olmuştur, hata-

larımız ortaktır" diyerek, hataların kaynaklarını, nedenlerini, somutluklarını ifade etmekten korkarak/kaçınarak içten içe çürümeyi yeğlemişlerdir.

Kimi zaman da siyasi yapılar teorik-ideolojik hatlarının doğru, siyasal programlarının mükemmel olduğunu, ama sorunun bunları bir türlü hayata geçirememekten kaynaklandığını açıklayan şablon özeleştirilerle çıkarlar kamuoyunun karşısına. "Partimizin/hareketimizin somut koşulların somut tahliline dayalı gerçek devrimci bir programa sahip olmasına rağmen, bunu hayata geçirememekten dolayı halkımıza özeleştiri veriyoruz" derler. Böylece oyunculara aynı kötü senaryoyu birkez daha, var güçleriyle oynamaktan başka bir seçenek kalmamaktadır. Oysa bilinir ki, evet, iyi bir senaryodan oyuncuların ya da yönetmenin yeteneksizliği ya da maddi koşulların elverişsizliği yüzünden kötü bir film çıkabilir; ama kötü bir senaryodan asla iyi bir film çıkaramazsınız..

İdeolojik dogmatizm, bürokratik statükoculuğun en keskin kılıcıdır. Bundandır ki devrimci bir siyasi hareket ideolojik-siyasal hattını da özeleştiri dışı tutamaz tutmamalıdır.

Bunun tersi ucu yani ideolojik-siyasal hattın gözden geçirilmesi/revize edilmesi adına, ülkülerin gerçekleştirilemediği yerde, gerçeklerin ülküleştirilmesi, realiterasyonalite makasına girilmesi de, özeleştiri değil emperyalist-sömürgeci burjuvazi karşısında teslimiyet bayrağı çekmektir.

Hayır biz ülkülerimizden, siyasal hedeflerimizden vazgeçmiyor, bunların özeleştirisini vermiyoruz.

Bu nedenle biz özeleştiri ihtiyacını ve sorgulanması gereken yanlışların altını çiziyor, fakat ortaya önceden hazırlanmış, sonuçlandırılmış HAZIR BİR ÖZELEŞTİRİ ile çıkmak yerine; Diyoruz ki, bu özeleştiriye hep birlikte tartışarak ulaşalım. Özeleştiriyi bir bozgun, bir yıkım olarak değil, topyekün bir yenilenmenin, atılımın dinamik bir aracı olarak kullanmalıyız.

ÖZELEŞTİRİ VE YENİLENMENİN HEDEFLERİ

Bunalımın odağında önüne ulusal ve toplumsal kurtuluşu koymuş siyasal bir hareketin savaş örgütü haline gelememesi, kitleselleşememesi, kurumlaşamaması ve yabancılaşma tehlikesi durmaktadır.

Kitle partisi olmaya karar verdikten sonra bile ne Kürdistan'daki kitlelerle ne de metropollerdeki Kürdistanî kitleyle bağlar kuramamanın, ülkeye ve kitlelere yabancılaşan dar bir kadro hareketi olarak kalmanın bunalımıdır.

Sömürgecilerin dayatma ve kuşatmalarına karşı donanımlıyken; Avrupa'da emperyalist metropollerden yenen sağ tasfiyeci vurgunun bunalımıdır. Organlaşamamanın, edinilmiş statüleri, bürokratizmi aşamamanın bunalımıdır.

Kimsenin pratiğini beğenmeyen sivri dilli bir eleştirmenlik ve ideolojik sekterizmin radikallik sanılmasının bunalımıdır.

Önderliğin yönetme, yönlendirme ve öncülük etmedeki yetmezlikleriyle; edilgen, insiyatifsiz ama kendini beğenmiş yaygın kadro tipinin birleşerek devrimci irade zaafiyetine dönüşmesinin bunalımıdır.

Kürdistan'ın askeri işgalden arındırılmasını, ülkemizin bağımsızlaşmasında temel ölçüt kabul etmesine rağmen buna uyarlı bir örgütlenme ve savaşım içinde olamamanın; ülkemizde sürmekte olan yıkıcı bir sömürge savaşına, bir gerilla mücadelesi olgusuna rağmen bunların dışında kalabilmesinin bunalımıdır.

◄Örgütlenmedeki kararsızlığı, örgütte kararlılığa dönüştürelim..

Hiçbir örgütlenme biçimi sonsuz, mutlak ve değişmez değildir. Ve yine hiçbir örgüt kendi başına bir amaç olamaz; olmamalıdır. Bir örgütlenme, ancak toplumsal bir ihtiyaca denk düştüğü ve bunu karşılayabildiği oranda varolma, yaşayabilme hakkı kazanır.

Herhangi bir örgütlenmenin kendisini var eden koşullardan ve ihtiyaçlardan bağımsızlaşarak, kendisi için bir amaç haline gelmesi bir yabancılaşmadır.İşlevlerine ve yeterliliklerine bağlı oarak aşağı yukarı her örgütlenme böyle bir yabancılaşma tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Hareketimizin özeleştiri geleneği vardır.

1987'de kamuoyuna açıklanan bir özeleştiri metninde, daha 70'li yıllarda Anti-sömürgeci Ulusal Demokratik Muhalefetin ideolojik-politik inşa sürecinin, örgütsel inşa ile atbaşı gitmemesinin; örgütlü olarak çıkış yapılamaması temel bir

GRUPÇU ANLAYIŞ

altında tuttuğu "kitlenin" arayışlarına da engel olmayı amaç sayar.

Bu bakımdan, bir yandan dıştan gelecek kokuşmuş unsurlarla organlarını kötürümleştirecek mikropları depolarken, bir yandan da kuşkucu, ceberrut, güvensiz ilişkilerle kendi asal ögelerinin çürüyüp gitmelerine ortam hazırlar. Bu pespayelikten asla kurtulamaz. Çünkü bu yapısal bir pespayeliktir. Kendi varlık nedenidir.

Grupçu anlayış, yerel alanlarda fedakarca vuruşan devrimci grupları içine almaz. *Onları iğrenç bir pragmatizmle kullanmayı amaç sayar. Ama ne edip eder hep tepelerde dolaşma isterisinin tatmin olmasını sağlayacak biçimler bulur... Ama onlarla ne örgütsel bir hiyerarşi kurar ve ne de ideoloik siyasal bir bağ... Yalnızca kendi dar kafalılığının, kısır dünyasının korunması için üst düzeyden emir-kumanda teraneleriyle sersemletilmiş diyaoğlarla sürdürebildiği kadar bu ilişkiyi sürdürür. İlişkinin kırılmaya yüz tuttuğu evrelerde de, literatürden aşırdığı birkaç küfürle, bu destek kıtalarını mahkum "eder". Mahkum ettiğine inanır!*

..yeni tekkeler kurma olanağı ancak eldeki mevcut yapının hiç olmazsa bir bölümünü elden kaçırmama hesabı üzerineadır. Bu arada jurnalciliği de, ihbe iftirayı da meşru ve mübah sayar.

Grupçu anlayış, kendine güvensizliğin, gizlenmek istenen fukaralığın, yetersizliğin ve yeteneksizliğin ifadesidir. *Maddi temeli küçük burjuvaziye dayalıdır. Çünkü, kendisi de bizatihi küçük burjuvazinin eğilimlerinin, güdülerinin, tehdit altında olan çıkarlarının paniğinin ve öfkesinin ifadesidir. Kendisini gizlemesinin, güçlü ve yetkin göstermesinin nedenlerinden biri de budur. Çünkü, güçlü görünmeye ihtiyacı vardır. Güçlü görünmekle, güçlü olmanın ayrı ayrı şeyler olduğunu da bilir. Ama bunu umursamaz, bütün sorun geçici başarılar uğruna intihar girişimleridir. Donkişotluktur.*

Grupçu anlayış niceliğe önem verir. *Sayıca çok muyuz? Öyleyse sorun yok? Az mıyız, ne edip edip çoğalmanın yollarını aramalıyız.* ➨

GRUPÇU ANLAYIŞ

Hadi öyleyse devrimci duyarlılığı, sorumluluğu ve asla ihlali gerekmeyen ilkeleri ihlal ederek mevcut durumda elimizde olabileceklere saldıralım.. İşte grup anlayışının burjuvazi ile birleşen çizgisi budur. Onlar ne kadar devrimci olduklarını söylerlerse söylesinler, eylemleri muhteva itibariyle burjuvaziye hizmet eder. Kendileri zindanda da olsa, zülüm da görseler, vurulup ölseler de yaptıkları şey devrimin sırlarını, duyarlı noktalarını, eksiklerini, kusurlarını "kitle"ye sergiledikleri için, şu ya da bu noktada, bu "bilgilendirme" burjuvazinin antenlerine ulaşacaktır.

Grupçu anlayış, yerine göre teoriyi de bir silah olarak kullanmayı hiç ihmal etmez. Ama teori, grupçu anlayışın varlığına neden olan şartların, özel olarak küçük burjuvazinin elinde devrimci bir silah olarak kullanılamaz. Bunlar ancak, kullandıklarını sandıkları silahı işlemez hale getirmek için ne mümkünse onu yaparlar. Esas olarak da bu silahı, kendi cüceliklerini devleştirme gericiliğinin hizmetine sunarlar. Bu yapılırken de elbette, devrimci mücadelenin temellerinde gedikler açarlar, devrimci hareketin silahlarını işlemez hale getirirler.

Devrimci teori, ancak devrimci proletaryanın ve onun partisinin elinde gerçek bir silah olarak kullanılır. Marksizmin alfabesiyle beraber öğrenilen gerçek budur.

Özetle, grupçu anlayış, inatçılığı ve patavatsızlığı ve imhacı eğilimleriyle, küçük burjuvalığıyla, istikrarsızlığı yalan ve inkarcılığıyla, bağnazlığı ve sekterliğiyle, benden sonra tufan sapkınlığı, bencilliği, horlayıcılığı, alaycılığı, jurnalciliğiyle, parçalayıcı ve yıkıcılığıyla hasılı kendi sunduğumuz tüm biçimler içindeki gerici nitelikleriyle mücadelede ezilmesi, yok edilmesi gereken bir olgudur.

Görev; hareketin uzun vadeli çıkarlarını, dar grup kısır döngüsü içinde inatla korumak, yılmadan dar grupçu anlayışı siyasal ve deolojik düzeyde teşhir etmektir.

Rızgari 8. Ocak/1979

zaaf olarak belirtilerek özeleştiri yapılmıştı.

O günlerin örgütlenmede gecikme ve kararsızlığı, bugün örgütsel bunalımlar olarak kendisini sürdürmektedir.

Rizgarî hareketi, 1979 yılındaki 9. sayısı ve 10 sayılı broşüründe, Örgütlenme perspektifini; komünist öncünün savaş alanındaki yerini alma öngörüsünden hareketle Kürdistan'ın dört parçasında tek ve merkezi proletarya partisi olarak ortaya koydu. Bugün Kürdistan'ın dört parçasında örgütlü tek ve merkezi bir proletarya partisi yok. Buna karşılık kimse Kürdistan'da proletarya partisinin varolması görüşünden vazgeçtiğini, bunun mümkün ve gerekli olmadığını veya olamayacağı sonucuna vardığını da deklere etmiyor.

Hem Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin kaçınılmaz olarak aynı zamanda Topumsal Kurtuluşu yani SOSYAL BİR DEVRİMİ öngördüğünü söylüyoruz, ama aynı zamanda ulusal -demokratik nitelikli, cephe örgütlenmelerinin nasıl olup da sosyal kurtuluşun bir öznesi olacağını açıklamıyoruz.

Kürdistan'da komünist öncü, mücadele alanında örgütlü olarak yerini alacak mı, almayacak mı? Alacaksa bunun yolu yöntemi ne olacaktır. Kürdistan'lı Marksistler sosyalist siyasal hattımızın gereği olarak biz bu gereğin içinde mi dışında mı olacağız?

Yoksa Kürdistan'da bu niteliklere uygun gerçekten bir sınıf partisi var mıdır, varsa adresi nedir? Sosyalist Birlik ya da muhtemel başka platformlar ülkemizin bu ihtiyacına denk düşüyorlar mı?

"Dereyi geçerken at değiştirilmez" diye bir söz vardır. Kürdistan'lı komünistler, Kürdistan ulusal ve sosyal devrimini kendi öz-örgütüyle mi, yoksa başka tip örgütlenmeler için de mi göğüsleyecek?

Örneklerini geçmişte sıkça gördüğümüz gibi, bir örgütün kendi kendisini "sınıf partisi" veya "komünist öncü" ilan etmesiyle bu sorun hallolur mu?

Kısaca bir yandan Kürdistan'da bir sınıf partisinin kendi mantığı ve dinamikleri üzerinde varolması; diğer yandan bir devrimci bir özne olarak bizim bu sürecin neresinde olacağımızı çok net ve açık biçimde tarif etme zorunluluğumuz vardır.

Kafamız başka bir yerde, gövdemiz başka bir yerde olamayız. Başka bir davulun sesini dinleyerek sıraya ayak uyduramayız. Bu ölümcül ve çürütücü bir çelişkidir.

Bu çelişme aynı zamanda örgütte, önderlikte, kadro anlayışında, siyasal çalışmada birbirinden oldukça farklı yöntemler, tarzlar kullanılmasını getirmektedir. Bunların her ikisinin bir arada veya garip bir karışımı örgütte ka-rarsızlık ve bunalım demektir.

Bunun aşılması gereklidir.

Elbette ülkemizde bir proletarya partisi gerekli ve zorunludur. Buna karşın dogmatik örgütlenme anlayışlarına ve olguları şablonlara sığdırma gericiliğine de düşemeyiz. Sınıfın kendini bütün toplum yerine; partinin kendisini bütün sınıf yerine; öncü kadronun kendini bütün parti yerine ve nihayet "şef" veya "şefler oligarşisi"nin kendini tüm bunların yerine koyacağı ikameciliğe subjektivizme de geçit veremeyiz.

Devrimci bir örgüt kendini inşa ederken, sadece 1917 kalıplarını rehber edinip, ondan sonraki 70 yıllık pratiğin, bu partilerin nasıl bürokratik çıkar aygıtlarına dönüştüğü tarihinin deneyimlerinden yararlanamamazlık edemez. Sınıf-kitle insiyatifini, katılımcılığı dışlayan; illegaliteyi bürokrasinin kendini denetimden kaçırmasının bir silahı haline getiren; karşı-şiddet teknikleriyle veya yasalcı biçimlerle düşmanını tersten kopyalayarak üreyen anlayışlaraprim veremeyiz.

Ve nihayet bütün bunlar uluslararası sosyalist hareketin dünya ölçeğinde yaşadığı ideolojik-politik-örgütsel bunalımından; yitirdiği prestij kaybı ve yaşanan sarsıntılardan bağımsız olarak da düşünülemez. Bu bunalım yalnız örgütlenmede değil, hayatın tüm alanında bizi etkilemektedir. Kendimizi evrensel ölçekteki bu sorunsalın dışında varsayarak "ne yapalım biz her yanı sömürgecilerle kuşatılmış mazlum bir ulusun bağımsızlık mücadelesini veriyo-ruz; bütün dünyanın sosyalizm sorunlarından kendimizi sorumlu sayamayız" denilemez. Çünkü tam da bu nedenle uluslararası sosyalist hareketin bunalımı ve onun boşluğunu çok iyi kullanmaya emperyalist gericiliğin her türlü saldırganlığı karşısında en çok da bizim buna ihtiyacımız vardır.

Üstelik sınıf dayanışmasının, enternasyonalist örgütlenme anlayışının çoktandır unutulduğu / unutturulduğu bir evrede Komünist öncünün örgütlenmesi sadece sömürge ülkedeki devrimci aydınların önlerine koydukları öznel bir gündem değil, enternasyonal bir yenilenmenin de ögesi olarak düşünülmek durumun-

dadır.

◄ Kadro tipimizi değiştirmeliyiz..

Bir siyasi hareket ancak devrimci kadroları üzerinde varolur. Bunalımın kadrolar üzerindek etkisi veya kadroların bunalıma katkısı geometrik dizi gibi büyümektedir.

Bu bakımdan görevlerimizin gereklerine, sosyalist-siyasal perspektifimize uygun tutarlı bir kadro politikasına sahip olmak can alıcı bir öneme sahiptir.

Nasıl kadrolar istiyoruz? İnanmış ve mürit ruhlu kişilikler mi, yoksa ukala, derbeder, liberal insanlar mı?

Tek-tip ideal bir kadro tipi tanımlamak ve sonra bütün insanları bu kalıba uydurmak üzere onları yontup-biçmeye çalışmak idealist-metafizik bir yaklaşım olur. Bir örgüt, bir siyasi hareket "tek tip insan" gibi "tek-tip kadro" yaratma arayışına gidiyorsa orada müthiş bir bürokratizm ve lider sultası var demektir.

Örgütü, siyasal mücadeleyi bireylerin kişiliklerini geliştirmeleri ve özgürleşmelerinin, temel aracı olarak düşünüp dizayn etmek gerekir.

Her yapının ideolojik-teorik öğretisine, iç eğitimine, siyaset yapma tarzlarına bağlı olarak; amaçları, başka türlü olsa bile ortak bir ruhi şekillenme ile birbiriyle benzeşen kadro tipleri yarattıklarını biliriz. Bir zamanlar bu tipler, giyim-kuşamdan, kullanılan jargona kadar ne kadar da özelleşmişti.

Bizim yaygın kadro tipimiz özellikle metropol kültürüyle beslenmiş, asimilasyonun ağır etkilerini taşıyan; Kent-kasaba arasında gidip gelen aydınlar ve öğrencilerden oluşmaktadır. Metropol kültürü ile gerilimli bir kopuşu yaşadıkları halde, Kür-distan köylülüğü ile de bir türlü buluşamamalarının yakıcı çelişkisi de burada yatar.

Bu iletişimsizlik, hem kültürel hem sınıfsal nedenler taşır. Kitlelere açılamayan aydın-öğrenci kadro hareketi sonunda elitist/seçkinci bir çizgiye oturur. Ne köylülüğe, ne kasaba esnafına, ne şehir küçük-burjuvazisine en ufak bir sempati duymadığı; adına hareket etmek istediği proletarya ise, henüz kendi kişiliğiyle "ortada olmadığı" için aydın kadro hızla içine kapanır.

Kimseyi beğenmez; müthiş konformis/mükemmeliyetçidir. Bu içe yöneliş sonuçta ukala, kendini beğenmiş- ideolojik olarak sekter bu yüzden de ne kitle çalışmasına ne de siyasal birliklere açık olmayan bir kadro tipini besler.

Bu sosyolojik-siyasal olguya bütün siyasal örgütlerin belası olan edilgen, insiyatifsiz, ancak söyleneni söylendiği kadar yapmaya koşullandırılmış bürokratik tipler eklendiğinde, kadro politikasının ciddi bir biçimde sorgulanması gereği ortaya çıkmaktadır.

◄ Kurulsal-kollektif önderlik mi ? Şeflik mi?

Hareketimiz devrimci önderlik sorunsalını sürekli "kollektif-kurulsal önderlik" olarak tarif etti.. Aslında bu, bizim gibi geleneksel-toplumsal olarak lidere dayalı örgütlenme biçimlerini (aşiretler, tarikatler vb) henüz aşamayan toplumlarda tutunması oldukça uzun vadeli çalışma ve sabır isteyen bir tarzdır. Çünkü bu tip önderlik, kaçınılmaz olarak "özgür" insanlara, modern sınıflara, demokrasi kültürüne, katılımcılığa dayanmak zorundadır. Horlanarak, aşağılanarak, biat ederek, boyun eğdirilerek "örgütlendirilmiş insan" bu tip örgütlenmede söz konusu olamaz. Ya da henüz bu normları bünyesinde taşıyan bir unsur böyle bir yapıda, ya kısa sürede "ne oldum delisi olup" çığrından çıkar; ya da "herşeyi bilen, her sözleri doğru ve kesin olan" şefler yerine kendine benzeyen insanların yönetiminde olmaktan güvensizliğe, inançsızlığa ve karamsarlığa düşerler.

Kadro-kitle partileri, örgütlenmeleri, eğer "ara kadroar" ile bu diyalektiği yakayabirlerlerse güçlenebilmektedirler.

Bugün ülkemizdeki yaygın öderlik tarzı, genellikle "önder kişiye" abartılı misyonlar yükleyen, onu abartan, yer yer "tanrı"laştıran ve geleneksel toplumlardan devralınan bir önderliktir. Önderin karizmasının başka bütün diğer şeylerden daha fazla önem taşıdığı bu hareketlerde, kadrolar sadece önder ile kitle arasındaki iletişimin birer aracı olarak önem taşımaktadırlar.

Bunlar ister olumlansın ister eleştirilsin siyasal-toplumsal bir olgudur. Sorun elbetteki tercih değil, siyasal bir ilke sorunudur.

Peki bizim ilkeleştirdiğimiz "kollektif-kurulsal önderlik", verili koşulların elverişsizliği dışında eleştirilip sorgulanmayı gerektrmiyor mu? Elbette gerektiriyor.

Kollektif-kurulsal önderlik neden siyasette cesur, hayata anında mühale edebilen, hızlı karar alıp uygulayabilen bir yönetim yapamıyor? Bu sadece her şeyin ayrıntılarıyla organlarda tartışılıp, bir türlü karara varılamamasından -pratik iradeye dönüştürülememesinden mi kaynaklanıyor.

Organsal kurumlaşmalar yaratılamamaması özerkleşmelere, gevşeklik, disiplinsizlik, otorite zaafı gibi olgulara yol açmıyor mu? Yanlışlık kollektif-kurulsal önderlik anlayışını algılama ve uygulama biçiminde veya bizzat bu anlayışta mı yoksa bir türlü "kollektifleşip-kurulsallaşamamakta" mı?

Atılım ve yenilenmenin temel unsurlarından birinin, **devrimci önderlik sorunsalının doğru kavranması** olduğunu bir kez daha vurgulayarak geçelim;

Karar almada ekip çalışması; alanlarda takım oyunu..

■

DEDİM-DEDİ

Dedim düşünceler? Dedi, ütopik!
Dedim hastalıkar? Dedi kronik!
Dedim bölünmeler? Dedi atomik!
Dedim düzelecek? Dediki yoh yoh!

Dedim reformizm? Dedi suyumdur.
Dedim işbirliği? Dedi huyumdur.
Dedim ya sapmalar? Dedi yolumdur.
Dedim bitecek mi? Dediki yoh yoh!

Dedim sorunlar? Dedi dizboyu.
Dedim engeller? Dedi yolboyu.
Dedim ilerleme? Dedi bir arpa boyu.
Dedim daha var mı? Dediki yoh yoh!

Dedik eleştiri? Dedi yamandır!
Dedim özeleştiri? Dedi amandır!
Dedim çözüm? Dedi zamandır!
Dedim hiç bitmez mi? Dediki yoh yoh!

Can Erzin

g.brûsk

Yenilenme Sürecinin Sancıları ve YÖNTEM

"Her buhran alışılmış şeyleri bir yana fırlatır, dış ambalajları parçalar, eskiyi siler süpürür, ortaya yeni kaynakları ve güçeri çıkarır"

Lenin

"Kurmê darê darê nebe zewalê darê tünne"
Kürt Atasözül

YENiLENME SÜRECiNiN NERESiNDEYiZ?

Sosyalizmin büyük itibar kaybına uğradığı bir dönemden geçiyoruz. Sosyalist siyasal mücadelenin yüzelli yıllık pratiğiyle kazanılan "mevziler" önce içten içe çürüdü, ardından da birer-ikişer düştü.

"Reel sosyalizmin" sosyalist jargonları terkederek kapitalize olma sürecine açık biçimde yönelmesi, sosyalist örgütlenmelerin büyük bölümünde şok etkisi yarattı.. Bunu önceden görebilen, en azından teorik olarak bu sonuca hazırlıklı olan "marksist" hareketler de şoktan şu ya da bu ölçüde nasibini aldı.

Sosyalizm tarihinin yeni bir dönemine girilmişti artık; ideolojik-teorik, siyasal ve örgütsel krizler dönemi...

Krizin etki alanı bununla sınırlı kalmadı; kültür ve etik planda da derin sarsıntılar yaşandı..

Azalan etkisine rağmen şokun etkileri sürüyor. Mücadele alanı değişime inatla direnen "sosyalist" örgütlerin cesetleriyle dolu. Son onbeş yıl içinde "kominüst" ya da "sosyalist" patentli yüzlerce örgüt ve parti, ya düzen partisi haline geldi ya da atomize oldu ve dağıldı... Kriz, varolan devrimci örgütlenmelerin büyük bölümünde çürüme biçiminde kendini ortaya koyarken, bir bölümünde ise yenilenme çabalarıyla birlikte varlığını halen sürdürüyor..

Yaşanan deprem, "sosyalist" pratiğin arka planını bütün çıplaklığıyla, üstelik herkesin görebileceği biçimde ortaya koydu.. Sosyalizm adına öyle şeyler yapılmıştı ki, ortaya çıkan bu tablonun kitlelerde sosyalizme karşı inanç yitimine yol açmaması mümkün değildi.

Burjuvazi ise bu ucube pratiği marksizme fatura etmek için harekete geçmekte geçikmedi; bütün gücünü seferber ederek çok yönlü bir ideolojik ve siyasal saldırı başlattı.

Bu durumda yapılacak iki şey vardı; ya yenilgi kabul edilecek teslim olunacaktı, ya da mevcut pratik acımasız biçimde sorgulanacak ve marksizmin ruhuna uygun yeni bir sosyalizm anlayışı ortaya konulacaktı?

Marksistler elbette ikinci yolu seçtiler.

Ancak klasik sosyalizm ile sadece siyasal ve örgütsel düzeyde değil; kültürel, estetik ve etik alanda da köklü bir hesaplaşma kaçınılmazdı. Sosyalist literatürün resmi kavramsal çerçevesi içinde durarak, kıyıdan köşeden teğet geçen eleştirilerle böyle bir hesaplaşma sürecine girilmesi imkansızdı.

Keskin sosyalist kavramlarla perdelenerek beslenen burjuva ilişki biçimleri, ahlaki değerleri neredeyse tüm hücrelerimize sinmiş, pis bir çürüme yaratmıştı.. Burjuva değerler, yanlızca Doğu Blok'unda değil, sosyalist örgüt ve yapıların neredeyse tümünde yeniden üretilmişti.. Bu çürümeden nasibini almayan tek bir örgüt kalmamıştı...

Bugünün ihtiyaçlarına yanıt vermeyen teorilerle ne kendimizi ne de dünyayı anlamamız ve değiştirmemiz mümkün değildi. Bu enkazın altından, ancak köklü bir teorik rönesansla kalkılabilirdi.. Bu da sabırlı ve yırtıcı bir entellektüel çabayı, yine buna hazır kararlı bir iradeyi gerektiriyordu.

Kuşkusuz yoğunlaşan sorgulama ve tartışmalar krizin aşılması yönünde önemli bir teorik birikim sağladı. Ne var ki bu birikim, henüz resmi sosyalizmin kavramsal çerçevesini aşacak, geleneksel örgüt motiflerinin kabuklarını çatlatacak olgunluğa ulaşmış değil. Eskinin siyaset yapış tarzı, yaşam ve davranış biçimi, düşünce ve felsefesi, estetik ve kültürel değerleri gelişen yeni düşünceler üzerinde hala bir hayalet gibi dolaşıyor, bilinçleri karartmaya devam ediyor.

KUKM'de yer alan sosyalist siyasal güçler bu değerlendirmenin dışında değil. Hatta denilebilir ki "Kürdistanlı marksistler" uluslararası düzeyde sürdürülen ideolojik-teorik tartışmalarda varılan sonuçların da bir hayli gerisindeler.

NEREDEN BAŞLAMALI?

Evet, akla gelen ilk can alıcı soru bu; nereden başlamalı?

Elbette önce sosyalizm anlayışında yenilenmeli.. Muhtevamızı belirleyen, amacımızı ve ideallerimizi ifade eden temel olgu budur..

Dönüştürülmesi gereken ikinci nokta, örgütlenme anlayışıdır. Her yeni **içerik** (sosyalizm) içinde daha iyi besleneceği, daha rahat gelişip serpileceği yeni **biçimler** (örgüt) oluşturur. Çünkü içerik ve biçim birbiriyle uyumlu olmak, birbirini tamamlamak zorundadır. Yeni fikirler eski biçimler içinde uygulanamaz; uygulanmaya kalkılsa da ömrü uzun olmaz, eski örgütsel biçimler er ya da geç yeni fikirleri boğar ya da içini boşaltarak kendine benzetir.

Yine, "nasıl bir sosyalizm" sorusuna

verilecek yanıt; kültürel değerlerimizde, siyasal ahlak anlayışımızda da köklü bir yenilenmeyi getirecektir. Değişim ve yenilenmenin en zor yanı da burasıdır.. Kuşkusuz yeni bir sosyalizm anlayışı geliştirmek de kolay değil, ama asıl iş bundan sonra başlıyor; yani teorik olarak kabullenilen yeni 'doğruları' içselleştirmek, bir davranış ve kültür biçimine dönüştürmek. İşte o zaman yenilenme söylem olmaktan çıkar; sosyal, siyasal ve örgütsel yaşamımızın vazgeçilmez gerçeği haline gelmiş olur.

Özetle; yeni bir sosyalizm anlayışı, yeni örgütlenme demek, yeni bir örgütlenme ise, yenilenmiş kadrolar, yenilenmiş önderlik demek..

Ancak bunu nasıl yapacağımızı bilmiyorsak, yenilenmeye sosyalizm ve örgütlenme anlayışından başlayamayız. Bu bakımdan **nereden başlamalı?** sorusundan önce, **hangi yöntemle-nasıl yenilenmeli?** sorusuna net cevap vermiş olmamız gerekir.

Bu soruya doğru yanıt veremez ve uygulamada bunun gereğini yerine getiremezsek, nereden başlarsak başlıyalım çabalarımızın boşa gitmesi kaçınılmazdır..

Öyleyse yenilenmeyi öncelikle yöntemden başlatmamız gerekiyor..

Teorik olarak bakıldığında yöntem sorusunun herkesçe bilinen hazır bir cevabı var; **bilim yöntemi** ya da **diyalektik yöntem.**

Ne var ki, pratikte bunun tersi bir yerde durduğumuz da bir gerçek..

Sözgelimi günlük yaşantımızın bir kesitinin kare kare fotoğrafını alalım ve yavaş çekimle üzerinde düşünelim. Görülecektir ki ne hukuk alanında, ne kültür ve ahlak alanında, ne de yaşam ve ilişki biçimimizde bilimin esamesi bile yok. Diyalektikten, bilim yönteminden sıkça söz ederiz, ama Aristo'ya bile rahmet okutacak kadar ak-karacıyız; ne dilimizde, ne de bakışımızda henüz gri tonlar yok. Kapitalizmin geride bıraktığı ilişki biçimlerini hergün, her saat yeniden üretiriz. Asya toplumlarına özgü pek çok alışkanlığı ince biçimler içinde devam ettiririz. Çıkar ilişkileri üzerine kurulu burjuva politikalarını eleştiririz ama " politika sanatı" adına her türlü iki yüzlülüğü, yalanı, entrikayı mübah görürüz. Devrimci ilişkilerde açıklığın ve güvenin öneminden söz ederiz, ama neredeyse kuşku üretim merkezleri haline geliriz.. "Savunma hakkı kutsaldır" deriz, "yargısız infazlara" karşı çıkarız, ama her gün, her saat bir arkadaşımızı zihnimizde yargılamadan infaz ederiz; olayları ve olguları ilkelerle değil, yapanın kimliğiyle değerlendirir, tavrımızı ona göre koyarız; bunun adına da "dengeleri gözetmek" ya da "politik piçlik" deriz. Entrikada ustalaşmayı siyasette ustalaşmak olarak algılarız. Bunları yaparken de her türlü haksızlığa, çıkar ilişkilerine, yalana, çifte standarda utanmadan karşı oluduğumuzu söyleriz.

Özcesi algılama, düşünme, yorumlama ve yargılama biçimimizde de köklü bir yenilenmeye ihtiyaç var. Başka bir anlatımla, felsefi ve ahlaki düzeyde de köklü bir yenilenme şart. Hatta denilebilir ki, topyekün bir yenilenme için birinci koşul dünyayı kavrama ve yorumlama yöntemimizi değiştirmekse, ikinci koşul, siyasal ahlak anlayışımızı değiştirmektir.. Bu iki noktada cesur adımlar atılmadan ne örgütlenme ne de sosyalizm anlayışında kendimizi yenileyebilmemiz mümkün değil.

> Kuşkusuz yoğunlaşan sorgulama ve tartışmalar krizin aşılması yönünde önemli bir teorik birikim sağladı. Ne var ki bu birikim, henüz resmi sosyalizmin kavramsal çerçevesini aşacak, geleneksel örgüt motiflerinin kabuklarını çatlatacak olgunluğa ulaşmış değil. Eskinin siyaset yapış tarzı, yaşam ve davranış biçimi, düşünce ve felsefesi, estetik ve kültürel değerleri gelişen yeni düşünceler üzerinde hala bir hayalet gibi dolaşıyor, bilinçleri karartmaya devam ediyor.

Açıktır ki sorgulama ve tartışmaları doğru bir zemin üzerinde sürdürecek yöntem ve hedeflerde ortak bir dilin yakalanmamış olması, etik planda yaygın bir çürümenin yaşanması yenilenme koşullarını iyice zorlaştırıyor. Bu nedenle kriz, dönüştürücü özellikleriyle değil; daha çok dağıtıcı, parçalayıcı, tüketici özellikleriyle öne çıkıyor. Kimi zaman resmi tezler savunma psikolojisiyle fanatik biçimde savunulurken, kimi zaman sosyalist miras kökten reddedilerek reel politiker yaklaşımla sistem rasyonalize ediliyor.

Yöntem yanlışlarının, etik çürümenin yol açtığı olumsuz sonuçları belirgin biçimde Küdistan'da da, kendi siyasal pratiğimizde de görmek mümkün.

Siyasal pratiğimiz, özellikle son altı yıl içindeki gelişmeler, siyasal ahlak anlayışımızda ve yöntemde ortaklaşmadan **topyekün yenilenmeyi** başaramayacağımızın işaretlerini veriyor..

Değişmenin, yenilenmenin gerekliliğini kabul etmek kendi başına çok şey ifade etmiyor çünkü; süreci nasıl tanımlıyoruz; neyi,nasıl ve hangi yönde değiştireceğiz? Tartışma biçimlerinden pratik uygulamalara kadar sürecin bütün safhalarında yaklaşım yöntemimizi, harekat tarzımızı belirlememiz gerekiyor...

ÖNCE YENİLENME YÖNTEMİNDE DEVRİM

Yöntem deyip geçmeyelim.. En az sorunun kendisi kadar önemlidir, bakış açımızın temelidir..

Doğru düşünmek, sorunu doğru tanımlayabilmek kadar çözümüne de doğru yöntemle, **bilim yöntemiyle** yaklaşmak yenilenme sürecinde atılması gereken ilk temel adımdır.

Marksist felsefenin yöntemini (diyalektiği) tek sözcükle izah etmek mümkün olsaydı sanırım en uygun kavram **"hareket"** olurdu.

Haraketin kaynağında duran ateşleyicinin, **çelişki** olduğunu ise hepimiz biliyoruz.. Tüm maddi ve zihinsel olaylar hareketin çeşitli biçimlerinin, değişik özellikteki ve nitelikteki çelişkilerin toplamından başka bir şey değil.. Bu tanım her olay ve olguya, etkilediği ve etkilendiği olaylarla birlikte **bütünlüklü** ve hareketli bir **SÜREÇ** olarak bakmayı gerektiriyor. Çürüyen ve gelişen, eskiyen ve yenilenen, yükselen ve düşen yanlarıyla birlikte ilerleyen bir süreç..

Hayat, bu çelişkiler yumağının ateşlediği sonsuz akışkanlık ve hareketlilik içinde devinirken, biz bu akışın neresindeyiz? İçinde mi dışında mı? İçindeysek, doğal ve kendiliğinden değişimin pasif bileşenlerinden biri mi; hareket yasalarını, zorunlulukları bilince çıkaran, değişim dinamiğine özgür iradesine yön veren özneler miyiz?

Yoksa, dünyayı değiştirme iddiasıyla yola çıkarken bu değişimin dışında, değişime inatla direnen fosilleşmiş gericiler miyiz.?

Açıktır ki, biz istesekte istemesekte zaten bizden bağımsız olarak sürüp giden ve irademiz dışında hepimizi

içine alan bir değişim var.. Buna direnmek mümkün değil. Sorun, değişim **sürecine** değiş(tir)me eylemimizle katılmak, iradi etkinliğimizle özgürleşebilmektir.

Marks, bundan yaklaşık yüz elli yıl önce yazmıştı: **"aslolan dünyayı değiştirmektir".**

Marks'ın dünyayı ve tabi dünyayla birlikte kendisini değiştirme sürecine nasıl katıldığını az çok biliriz. Ama biz değiştirilecek dünyanın içinde değil, genellikle dışında ya da üstünde dururuz. Biz nasıl olsa değişim sürecimizi tamamlamışız. Şimdi sıra, bir türlü kendimizi içinde görmediğimiz dünyayı değiştirmekte.. Dünya değiş(tiril)mek için müdahalemizi bekleyen bir "nesne", biz de sadece değiştiren(!) bir özneyiz çünkü.

Oysa, dünyayı değiştirmenin amansız kavgasını verirken, bu sürecin bir parçası olduğumuzu düşünmeyiz.

Unutulmamalı ki en zorlu savaşlar "iç savaşlardır". Eğer kendi kişiliğimizde zorlu bir **iç savaşı** göze alamaz, değiştirme eylemini kendimizden başlatmazsak, değil dünyayı, hiç bir şeyi değiştiremeyiz.

Kuşkusuz sonuçta yine değişiriz ama iradi olarak değil; çürüyerek, kokuşarak..

Peki devrimci bir tarzda nasıl değişeceğiz, kendimizi nasıl yenileyeceğiz?

Elbette zorunlulukları kavrayarak... Marks'ın deyişiyle dünyayı doğru kavrayarak, doğru yorumlayarak.. Çünkü değiştirmek için bilmek ve kavramak şart.. Ancak bu tek başına yeterli değil.. Çürüyüp yok olup gitmekten kurtulmak için kendimizi yadsımayı, eleştirerek aşmayı bilmek, bilmiyorsak öğrenmek zorundayız..

Ya öğreneceğiz, ya da hayat tarafından acımasızca eleneceğiz. Üçüncü bir yol yok..

Bunun için önce anlayacağız, kavrayacağız.. Marksist epistomolojinin(bilgi bilimi) yolunu izleyerek fikri, bilgiden; bilgiyi gerçeklikten çıkaracağız.. Bizi önyargılarımızın, öfke, korku ve kuşkularımızın yönetmesine asla izin vermeyeceğiz. Sadece ve sadece bilimsel bilgiyi esas alacağız. Yargılarımızı olay ve olguların tüm bağlantı ve ara bağlantılarının analitik çözümlemesinden elde edilen çok yönlü bilgilenme sürecinin üzerinde inşa edeceğiz.. Siyasal ahlakımızın temelini de, sadece gerçeği esas alan bilim ahlakı üzerine oturtacağız. **İnançlarımızı** da bu iki temel üzerine oturtacağız.

Yine değişimin imkan ve olanaklarını, başka bir ifadeyle **değişimin öznel araçları örgütlenmeleri de** bu bilgi ve bilinçlenme sürecinden yola çıkarak yaratacağız..

Unutulmamalı; "mutlak doğru", "değişmez gerçek" yoktur.. Hiç birşeyi kutsamayalım, fetişleştirmeyelim.. Ne marksizmi ne de başka bir şeyi.. Fetişleştirdiğimiz her şey bizden uzaklaşır, bize yabancılaşır.

Marks miras olarak bize, sadece yaşadığı dönemin olay ve olgularının bilimsel çözümlemelerini değil, esas olarak felsefesini bıraktı.. Marks'ın bilimsel çözümlemeleri zamanla geçerliliklerini yitirebilirler. Ama yöntemi, kendini aşma ve yenilenme dinamiklerine sahiptir ve bu yöntem bugün de geçerliliğini sürdürmektedir. En azından henüz çürütülebilmiş değil. Bundandır ki Lukas, *"birinin marksist olup olmadığına tek tek bir takım tezlerin doğruluğuna inanmış olmasıyla değil, bambaşka bir nedenle karar verilir ve bu neden yöntem'dir."* der.

Unutulmamalı ki en zorlu savaşlar "iç savaşlardır". Eğer kendi kişiliğimizde zorlu bir iç savaşı göze alamaz, değiştirme eylemini kendimizden başlatmazsak, değil dünyayı, hiç bir şeyi değiştiremeyiz.

Bu yöntem ise, her şeye eleştirel bakmayı, bugünün geçerli doğrularının, yarının eksik veya yanlışları olabileceğini öngören diyalektik yöntemdir..

Marks, kendi tezlerinin bu tespitten muaf tutulmasını ve söylediklerinin ayetleştirilmesini asla istemedi. Kendisini dogmalaştıranlara da "ben marksist değilim" diyerek oldukça anlamlı bir yanıt verdi.

Peki biz ne yaptık; marksizmi, Marks'ın yazıp çizdikleriyle özdeşleştirdik. Bölünüp kollara ayrıldıkça aramızdaki kavgalarda Marks'ı şaşmaz bir hakem olarak ilahlaştırdık. Biçimine sahip çıkarken devrimci özünü boşalttık. Eleştirerek aştığı idealizmin yöntemini onun düşüncelerine, yazdıklarına uyguladık. Marksizmi, ona Lenin'i de ekleyerek söyledikleri ve yaptıklarıyla bitmiş tamamlanmış, yenilenmeye kapalı bir dünya anlayışı haline getirdik. Sonuçta bu canlı, doğurgan felsefeyi taşlaştırdık..

YENİLENMEK İÇİN YADSIMAK, KURMAK İÇİN YIKMAK ŞART!

Değişim ve yenilenme; bir analiz, araştırma ve keşif sürecidir.. Sürekli bir devrimdir.. Kendini, başkalarını ve süreci anlamakla başlayan; mücadelenin ihtiyaçlarına cevap vermeyen, zamanını doldurmuş eski ilişki biçimlerini, siyaset yapış tarzı ve değerlerini **yıkma** eylemiyle gelişen; yeni bir yaşam ve ilişki biçimi **kurma** etkinliğiyle sürdürülen bir devrim.. Eski ve yeninin çatışmasında bir önceki sürecin tüm olumlu değerlerini özümleyerek aşan, ulaşılan bir **sentez..**

Değişim ve yenilenme; seçenekler ve olasılıklar sağanağı altında yürütülen tuzaklarla dolu zorlu bir yolculuktur aynı zamanda; bitmeyen tamamlanmayan bir yolculuk..

Bu zorlu yolculuk, tepeden tırnağa bilinç, kararlılık ve inat ister. Vuruşa vuruşa ilerlenilecek bu mayınlı yolda sarsak adımlarla yürünmez. Yılgınlığa karamsarlığa asla yer yoktur bu yolculukta.

Bu aynı zamanda bir ilke, anlayış ve değerler savaşımıdır..

Bu kavgada seyirci de olunmaz; "hele birileri vuruşsun yolu temizlesin, şu barikatları aşsın, bu süreçte olup olmayacağıma ondan sonra karar veririm" mantığıyla hareket edilemez. **Her partizan, kavganın öznesi olmak, bir öncü gibi yol açıcı olmak zorunda.**

Elbette yenilenme hareketi kendinden menkul bir olgu değildir. Değişmek ve değiş(tir)mek gibi ikili bir yanı var. **Değiştirmek için önce değişmek, değişimi içselleştirmek gerek..**

Kuşkusuz başlangıç zordur. **Örgütsel değişimi** başlatmak, böyle bir değişime öncülük etmek ise çok daha zor..

Örgütsel sistemlerin daha zor öğrendiği ve yenilenebildiği biliniyor. Kollektif değerler haline gelmiş örgüt normlarını değiştirmek kolay değildir çünkü.

Sosyalist etiketli örgütler bu saptamanın dışında değiller.. RSDİP örneğinde görüldüğü gibi bir dönemin ihtiyaçlarını karşılamak üzere geliştirilen ve örgüte kabul ettirilen mücadele yöntemleri, bir süre sonra değişmez kurallara ve örgüt kültürüne dönüşüyor, artık mücadelenin yeni ihtiyaçlarına yanıt veremez duruma geldiklerinde de değiştirmek bir hayli zor oluyor. Lenin, büyük mücadelelerle örgüte kabul etirebildiği pek çok yöntem ve taktiği, yine ancak çok yorucu mücadelelerle değiştirebilmiştir.

Değişim ve yenilenme; bir analiz, araştırma ve keşif sürecidir.. Sürekli bir devrimdir.. Kendini, başkalarını ve süreci anlamakla başlayan; mücadelenin ihtiyaçlarına cevap vermeyen, zamanını doldurmuş eski ilişki biçimlerini, siyaset yapış tarzı ve değerlerini yıkma eylemiyle gelişen; yeni bir yaşam ve ilişki biçimi kurma etkinliğiyle sürdürülen bir devrim..

Oysa değişmek ve değiştirmek sosyalist örgütlerin varlık nedeni olmalıdır. Onlar, süreklilik içinde yenilenmek; kendinde topladıkları devrimci özellikleri tüm topluma yaymak; amacına yaklaştıkça, tarihsel misyonunu tamamladıkça işlevsizleşerek sönmek zorundadırlar. Sistemin anti-tezi olarak ortaya çıktıkları, kullandıkları yöntem ve araçlar büyük ölçüde karşıtları tarafından belirlendiği için, sistemle birlikte kendi yok oluş koşullarını da hazırlarlar.

Bundandır ki, kendi varlık nedenini, toplumu değiştirme sürecinin etkin aracı olarak tanımlayan bir örgüt, sürekli yenilenme ve değişim içinde olmak; işlev ve işlerliliğini öğrenen ve yenilenen bir tarz üzerine oturtmak zorunda.

Şayet örgüt, öğrenme ve yenilenmeyi doğal bir alışkanlık haline getirmemişse, değişimi oldukça sancılı biçimde yaşar, bu tür durumlarda örgüt buhranlar ve patlamalarla öğrenir. Doğal olarak böylesi yenilenmelerin kayıp ve tahribatları da bir hayli fazla olur. Hatta başka örneklerde görüldüğü gibi, kriz çökertici ve öldürücü de olabilir.

Kuşkusuz devrimci bir örgütte yenilenme sürecine en ideal yaklaşım bilim yöntemini, sanatsal bir incelikle bütünleştirerek uygulamaktır. Örgütlenmeyi dağıtmadan geleneksel örgüt motiflerini aşmak, bu süreci sistemi ve kadroları şaşkınlığa düşürmeden hızlandırmak ince bir sanattır.

Ancak önderliğin, kelimenin gerçek anlamında önderlik kavramının içini doldurabildiği, yenilenme sürecine öncülük edebilecek bilinç ve yeteneğe sahip olduğu; kadrolarında bu sürece etkin biçimde katılabildiği yapılarda bunu uygulamak mümkündür.

GİZLİ YENİLENME OLMAZ

Radikal bir yenilenme ihtiyaç olarak kendini dayatmışsa, yapılması gereken ilk iş maskelerimizi fırlatıp atmaktır. Yani kendi gerçekliğimizle yüz yüze gelme cesaretine sahip olmaktır.

Aynayı öncelikle kendimize tutmasını öğrenmeliyiz. Bunun başka bir anlatımı açıklık, açıklık ve yine açıklıktır..

Biribirimiz karşısında yüreğimizle beynimizle çırılçıplak durmalıyız.. Hatalarımızı kendimize, arkadaşlarımıza, dostlarımıza ve halka söylemekten korkmamalıyız, sadece elitlerin tartışıp yenilenmeye ihtiyacı yok.. Tartışma ve yenilenmenin sınırlarını olabildiğince genişletmek gerek.

Açık tartışalım, tartışmak zarar vermez. Tartışma engellenirse değişim ve yenilenme dinamikleri kırılır. İçten içi çürümeye başlarız; giderek mikroplara karşı dayanma ve direnme gücümüz zayıflar, bağışıklık sistemimiz felç olur.

Açık tartışma güven verir.. Kitlelere olumlu örnek olur. Böylece demokrasi, sadece **dışsal** bir istem olmaktan çıkar, **içselleşir.**

Bütün sorunlarını olgunluk içinde tartışan ve yenilenebilen bir hareket, bir anlamda başka yenilenme çabalarına da model sunmuş olur.

Eleştiri, öneri ve katılımın ortadan kaldırılması dedikodu ve fiskos ortamını yaygınlaştırır.. Böyle ortamlarda fısıltı kanalları resmi haberleşme sisteminden daha hızlı çalışır.. Bu ortam içinde temel sorunlardan uzaklaşılır. Tartışmalar anlayışlar üzerinde odaklanmaz, kişi ve olaylara indirgenir; dedim-dedi, sen-ben çekişmeleri ile yaratılan hay-huy içinde insanlar sersemletilir..

Gerçek ne kadar acı olursa olsun ortaya koymaktan, kadroları ve kitleleri bilgilendirmekten korkulmamalı.. Çünkü bilgisizlik ve belirsizlik çeşitli seneryoların üretilmesine ortam hazırlar, sisli-puslu bir hava oluşturur.. Böyle havaları sevenler ortalıkta cirit atmaya, yalan balonları uçurmaya başlarlar.

Bu atmosferin beslediği kuşku ve güvensizlik, kadroları içten içe kemirir; inançlarını, heyecanlarını, kararlılıklarını tüketir. Yoldaşlık ve güven kavramlarının içi iyice boşaltılır, anlamsızlaştırılır. Herkesten ve her şeyden kuşkulanmak moda olur; ortalıkta kuşku ve güvensizliğin beslediği **hayaletler** dolaşmaya başlar. **Hayaletlerle baş etmek ise, gerçeklerin üstesinden gelmekten çok daha zordur.**

Elbette her açık tartışmanın menfi sonuçları da vardır, olacaktır..

Tartışma, henüz buna alışmamış olan kadrolarda pratik görevlere karşı lakayıtlık ve disiplinsiziiğe, uzun yıllar süren suskunluğun-bastırılmışlığın getirdiği kızgınlık ve hırçınlığa yol açabilir.

Uzun yıllardır biriktiren ve tartışmayan kadrolara sahibiz. En tepedeki kadrolardan en alt kadrolara kadar durum bu. Hatta yer yer taban kadrolar daha cesurca tartışırken "önderler" açık tartışmalardan kaçındı.

Şimdi tartışmanın önünü açarken hırçın ve kızgın tavırlarla karşılaşılması olağandır.

Bu bağlamda açıklık ve katılımcılığın pek çok menfi sonuçlarıyla karşılaşabiliriz. Söz gelimi açıklık; anlayışların tartışılmasına değil, kişi ve olaylar tartışmasına dönüştürülerek örgüt sırlarının ortalığa saçıldığı jurnalciliğe ve tasfiyeciliğe dönüşebilir.. "Tartışma Özgürlüğü" hiç bir değer ve yöntemin tanınmadığı, dağıtıcı ve parçalayıcı yanlarıyla öne çıkabilir.

Ancak bunlara bakarak tartışma ve katılımı ortadan kaldıran, **her şeyi yetkiyle çözmeye çalışan idari çözümcülüğe** sarılmayalım.

Bir yöntemin her zaman görülebilir kötü örneklerinden yola çıkarak o yöntemin kendisi mahkum edilemez.

Her yöntem ya da kural uç noktalarda yorumlandığında olumsuz sonuçlara yol açabilir; merkeziyetçiliğin despotizme, demokrasinin liberalizme vardırıldığı gibi...

Esas olan; eleştiri ve önerilerimizle katılımcılığı sağlamak, bu yöntemle örgüt iradesini açığa çıkarmaktır.

Bunun için devrimci mücadelenin emrettiği tedbirleri de uygulayarak yöntemler içinde sonuna kadar tartışılmalı; çatışmacı değil açıklayıcı, kaotik değil yalın dil kullanarak yapılmalıdır bu. Sentez buradan çıkacaktır..

SORUN YEREL DEĞİL GENELDİR: ÇÖZÜM DE GENEL OLACAKTIR

Evet, topyekün yenilenme yakıcı bir ihtiyaç olarak kendini dayatmış durumda.

Sorunlarımız yerel ya da lokal değil, geneldir. Kuşkusuz çözümüde genel olacaktır.

Yenilenme süreciyle karşı karşıya olan örgütsel yapılar, onu oluşturan bireylerin bilinç ve iradelerinde eşit düzeyde dönüşümler sağlamaz. Eşitsiz gelişim yasası örgüt bütünlüğünde de acımasızca işler.. Sonuçta kadrolar, organ ve üniteler yenilenmeyi birbirinden farklı algılar, farklı tepkiler gösterirler.

Siyasal programı, temel tezlerimizi, hukuk ve işlerliği birbirinden farklı algılayan, farklı uygulayan; bu nedenle dil-davranış ve duygu olarak birbirine yabancılaşan ünitelerin ne tür olumsuz sonuçlara yol açtığı görülüyor.

Yine aynı yanlışa düşülmemeli. Her alanda birbirinden bağımsız, birbiriyle çelişen değişim programları, var olan yabancılaşmayı daha da derinleştirir. Bu nedenle tek tek birimlerle sınırlı kalacak bir yenilenmenin pek anlam ifade etmeyeceği bilinmelidir.

Kuşkusuz dil ve düşünce farklılıkları her zaman olacaktır, olmalıdır. Aynı kalıptan çıkmış tek tip insanlar yaratmak amaçlanmamalı; farklılıklar, gelişme ve değişime ivme kazandıran zenginlikler olarak görülmelidir... Geçmişte leninist örgüt ve kültür devrimi tezlerinden esinlenilerek tek tip insan yaratma gayretlerinin ne tür tahribatlara yol açtığını hepimiz biliyoruz.

Burada üzerinde durduğumuz esas sorun; bir örgütün varlık nedeni olan temel ilke ve tezlerinde, hukuk ve işlerliğinde, çeşitli birim ve ünitelerin yorum ve uygulama farklılıklarının yarattığı siyasal ve örgütsel tahribatlardır.

Okumayan, tartışmayan, siyasal ve ideolojik üretime, örgütsel karar alma süreçlerine katılmayan, talimat almadıkça harekete geçmeyen; insiyatifi kural ve yöntemleri takmama olarak algılayan kadro yapımız da buna eklendiğinde, bütünlüklü bir yenilenmenin nasıl zorlu bir süreç izleyeceği daha iyi anlaşılır. .

Kuşkusuz bu durum kendiliğinden oluşmadı, egemen siyaset yapış tarzımız bunu yarattı.

Bu atmosferin beslediği kuşku ve güvensizlik, kadroları içten içe kemirir; inançlarını, heyecanlarını, kararlılıklarını tüketir. Yoldaşlık ve güven kavramlarının içi iyice boşaltılır, anlamsızlaştırılır. Herkesten ve her şeyden kuşkulanmak moda olur; ortalıkta kuşku ve güvensizliğin beslediği hayaletler dolaşmaya başlar. Hayaletlerle baş etmek ise, gerçeklerin üstesinden gelmekten çok daha zordur.

Kadroların genel sorunlara yeterince duyarlı olmaması, daha çok kendi yaşadığı sorunlara ve doğrudan tanık olduğu olaylara saplanması, bir yanıylada iş bölümünün ortaya çıkardığı örgütsel yabancılaşma biçimlerinden biridir ..

Bu tür bir yabancılaşma sürecinin izlediği yol, tüm örgütlenmelerde üç aşağı beş yukarı aynıdır: Önce görev ya da alan şövenizmi gelişmeye başlar; bütüne bağlılık, işbirliği ve dayanışma güdüleri zayıflar; kıskançlık, rekabet ve sürtüşmecatışma eğilimleri güçlenir.. Bütün içindeki her bölüm kendini merkez görmeye, özerkleşmeye, bağımsızlaşmaya başlar; merkezi örgüt anlayışı yerini, her bölümün kendine özel hukuk alanları isteyen konfederatif bir örgütlenme anlayışına bırakır. Bunun vardığı daha uc nokta ise, kontluk ve derebeyliktir. Bölümler başlarındaki kontların kapatması haline gelir.

Bundandır ki tartışmak, tartış(tır)mak, yerel deneyimleri, yerel bakışları genel bir havuzda toplamak; bunları sentezlemek ve bu sonuçları genelleştirilmiş tecrübeler olarak yeniden örgüte götürmek, böyle bir işlerlik kurmak kolay değil.

Bunu sağlamak için resmi bütün olarak görmek, ağaçları ormandan ayırdetmek, farklı bölümlerin ve farklı görevlerin bir araya gelerek nasıl ortak bir süreç oluşturduğunu kavramak gerekiyor.

Topyekün orak yenilenebilmemiz; ancak kadrolarda böylesi bir genele bakış alışkanlığı, örgütsel bütünlükle ilgili sorumluluk bilinci yaratmakla mümkün olacaktır.

YENİLENMENİN DİRENÇ NOKTALARI

"Yeni bir düzenin oluşturulmasından daha tehlikeli daha belirsiz hiç bir şey yoktur; çünkü yenilikçinin karşısına ya mevcut sistemden çıkarı bulunan düşmanlar ya da yeni sistemden çıkar sağlıyabilecek yarım gönüllü savunucular çıkar" diyor, Machyavel, "Prens" adlı eserinde..

Newton da, her etkinin bir eş bir de karşı tepkisi olduğunu söyler. Bu fizik yasası siyasal ve toplumsal örgütlenmelere uygulandığında, her devrimin bir karşı-devrimi olduğunu anlatır.

Evet, yenilenme süreci hiç kuşkusuz karşısında bir dizi gerici direnç noktaları bulacaktır.

Tasfiyeci ve parçalayıcılar; köklü değişimi geciktirmek için ateş düşürücü semtomatik çözümler öneren yamacılar; yarı gönüllüler, izlemeye çekilen 'bekle gör'cüler; kavgayı tatil etmek isteyen fırsatçılar; sürecin içinde görünen ama hiç bir siyasal ve pratik üretime katılmadan rölantide duranlar; "tarafsızlık" adına değerlerimizi dinlere kan taşıyanlar yenilenme ve değişimden umudunu kesen ancak ne yapacağını da bilemeyen çaresizler, yenilenme sürecinin gerici direnç noktalarıdırlar..

Ayrıcalık peşinde koşan, bulunduğu yeri bir mevki ve iktidar aracı olarak gören, yeteneklerinden ve konumundan emin olmadığı için başkalarını ve değişimi kendisi için bir tehdit olarak gören statükocular, örgütü amaçlaştırarak fetişize edenler de değişime inatla ayak direyecek olan-

lar arasındadır.

Hiç bir ilke ve anlayış birliğine ve karşıtlığına dayanmayan kişisel dostluklar ve kişisel düşmanlıklar da yenilenme süreci önündeki aşılması gereken barajlardır..

Kuşkusuz bu gerici direnç noktalarının her biri, niteliklerine ve beklentilerine göre çeşitli tutumlar alırlar. Bazılarının tutumu bilinçlidir, yenilenmeyi dinamitleme amaçlıdır; bazıları ise yenilenmeyi içtenlikle istemesine karşın bilinç ve deneyim eksikliği nedeniyle içine düştüğü ruh hali, onları yenilenmenin frenleri haline getirir. Değişim karşısında aldıkları tutumlar çeşitli ve değişken olmakla birlikte hepsinin ortak noktası yenilenme sürecini geciktirmeleridir. Ne var ki, yenilenmeyi geciktirebilselerde engelleme şansları yoktur; yenilenmeye direnmek akıntıya kürek çekmektir çünkü..

Elbette hastalık kronikse, tedavisi zorsa dayanılmaz ağrılar verecektir. Bu doğal.. Doğal olan bir şey daha var; şayet hastalık kimi uzuvların kesilip atılmasını gerektiriyorsa bunda asla tereddüt gösterilmemelidir.. Bu noktada en küçük bir tereddüt, hastalığın bütün organizmayı sarmasına neden olur.

Açıktır ki, yenilenmeyi bilmeyen yapılar krizlerle öğrenir, böylesi bir öğrenmenin bedeli ise oldukça ağır olur.

Aynı şey bizim içinde geçerli.. Tutucuyuz, zor öğreniyoruz, daha da kötüsü krizlerle öğreniyoruz.

Tartışmayı bilmiyoruz. Tabi diaolog kurmayı, birbirimizi dinlemeyi ve anlamayı da.

İnandığımız şeylere önce olağanüstü misyonlar yüklüyerek fetişleştiriyoruz, mistik biçimde bağlanıyoruz; ardından da her türlü eleştiri ve yenilenmeye kapanıyoruz.

Bağlandığımız kişi ve yapılardan şu ya da bu nedenle umudumuz kesildiğinde de, tüm değerlerimiz hızla boşalmaya başlıyor.

Bağlılığımız fanatik, inançlarımız dogmatik olunca nefret ve düşmanlığımızda ölçüsüz ve kural tanımaz oluyor. Hal böyle olunca, devrimci mücadelenin yüzlerce yıllık pratiğinden süzülerek gelen tüm ilke ve kuralları bir anda ayaklar altına alabiliyoruz. **Böylece örgütsel fetişizm yüz seksen derecelik bir dönüşle ikiz kardeşi anti-örgütçülüğe dönüşebiliyor.**

Bu atmosfer içinde örgüt fetişizmi yerini bayağı bir liberalizme, hiç bir otorite ve değer tanımaz doyumsuz bir egoizme bırakır. Örgütsel kurallar, bu unsurlar için "özgürlüklerini" kısan prangalara dönüşür.. Böylece yeni bir hayat felsefesi başlar.

Artık başkalarını değil, sadece kendilerini yaşıyacaklardır. Birey olmanın tadını çıkaracaklardır. Çünkü akılları başlarına gelmiş, kendi deyimleriyle politikayı öğrenmişlerdir.

Siyasal geçmişleri boşa geçen bir ömürdür onlar için artık. Bu yüzden geçmişlerine hayıflanırlar. **Kaybedilmiş ömürlerini** fatura edecekleri suçlular ararlar ve mutlaka zanlı birilerini de bulurlar.

Kindar ve rekabetçidirler.

Bağlılığımız fanatik, inançlarımız dogmatik olunca nefret ve düşmanlığımızda ölçüsüz ve kural tanımaz oluyor. Hal böyle olunca, devrimci mücadelenin yüzlerce yıllık pratiğinden süzülerek gelen tüm ilke ve kuralları bir anda ayaklar altına alabiliyoruz.Böylece örgütsel fetişizm yüz seksen derecelik bir dönüşle ikiz kardeşi anti-örgütçülüğe dönüşebiliyor.

Başkalarının gelişmesini KUKM'nin kazanımı olarak göremeyecek kadar kıskançtırlar. Dünyaya kapkara gözlüklerle bakarlar. Yürek bahçelerinde temiz bir çiçek açmaz hiç bir zaman. Vesveseli ve komplocudurlar. Sürekli entrika ve pislik üretirler, bunu da çevrelerine siyasallaşma olarak sunarlar. Beyni iltihap tutmamış bir sosyalistin hayal dahi edemeyeceği kadar yalan ve iftira mucididirler.

Siyasal mücadele süreçlerini özgürleşme ve insanlaşma eylemi olarak görmezler; terşine, yaşamlarından çalınmış kayıp yıllar olarak görürler. Bu yüzden kendilerini devrimci siyasete kazandırmış, olanlara vefa değil, düşmanlık beslerler, içten içe kinlenirler.

Bazen maskelerini düşürenlerden intikam alma duyguları hortlar. Bu noktada tüm devrimci ilke ve yöntemleri rafa kaldırırlar. İçinde büyüdükleri rahmi parçalamaya, yaratılan tüm değerleri tahrib etmeye yönelirler.. Kendilerini siyasi bir ceset gördükleri için, tek amaçları maskelerini düşürenleri "öldüremeseler bile komaya sokabilmek"tir. Bunu yapabileceklerini sanırlar.

Ama hiç bir zaman bir aksiyon yaratamazlar.. Böyle bir dertleri de yoktur zaten. Olsa olsa geçici bir reaksiyon dalgası yaratarak ortalığı bulandırabilirler..

YAPAY KAVGALARA DİKKAT

Yenilenme süreçlerinde sıkça karşılaşılan durumlardan biri de kısır kavgaların yarattığı kaos ortamında esas ve temel sorunların tartışma gündeminden düşürülmesidir. Dedikodu, fiskos ve dez informasyonla yaratılan yapay gündemler, tartışmaların merkezi haline getirilmek istenir. Bilinçli olarak böyle bir ortam yaratılır..

Bu kavgacıların asıl amaçları gerçeklerin açığa çıkmasını engellemektir. Yapay kavgalar yaratarak hesap vermekten kaçan bu açık gözler, hiç bir değer ve ölçü tanımazlar.. Topyekün bir değişimin kendi yetki ve otoritelerini yok edeceği endişesiyle hareket ederler. Bu nedenle hırçın polemiklerle hır-gürle gündemi saptırmaya çalışırlar, bu amaçla kişisel çelişkileri ateşlerler.. Bir çok genç unsuru; tanımadığı, dinlemediği, görüşlerini bilmediği insanlara tek yanlı bilgilerle düşman hale getirirler.

Parsellenmiş alanlarda örgüt otoritesini kullanarak kurdukları egemenliklerini koruma kaygısıyla alabildiğine saldırgandırlar.. Kendileri de yenilenmeden yana olduklarını, hatta kendileri dışında herkesin yenienmeye karşı olduğunu söylerler, ama kimi zaman sessiz ve pasif direnişlerle kimi zaman provakatif olaylarla yenilenmeye dönük hazırlık projelerini dinamitlerler..

Sorunları gerekli platformlarda açıkça tartışmazlar, yüz yüze hesaplaşmalardan "bize hakaret ediliyor" gerekçesiyle köşe-bucak kaçarlar ama kapalı kapılar ardında onları yeterince tanımayan unsurlara dedikodu ve fiskosu olabildiğince yaygınlaştırırlar. Onlar için bu unsurlar, kısa bir süre için de olsa yalanlarını pazarlayabilecekleri yeni müşteriler gibidir.

Her zaman açık sabotajcı değildirler, çoğu zaman gerçek yüzlerini gizlerler. Bir çok maske takar ve pek

çok şekle girerler. Kimi zaman yenilik yanlısı görünürler, ama aynı anda bu yönlü tüm çabaları çelmelerler. Kurullarda uygulanmak üzere tasarlanmış tüm örgütsel işleri geciktirirler, zamana yayarak anlamsızlaştırmaya çalışırlar.. Gerekli bilgileri kadrolarla paylaşmayı, örgütsel metinleri alt birimlere ulaştırmayı unuturlar ama aynı kadrolara yalan yanlış bilgiler taşımada, dedikodularla zehirlemede oldukça mahirdirler.

Onlar için önemli olan o anki çıkarlarını korumaktır, mücadelenin geleceği onları hiç mi hiç ilgilendirmez.

Bulundukları "mevki" eleştiri oklarının hedefi haline gelince hemen konum değiştirerek ok atanlar arasına katılırlar, hatta en yaman atıcılardan biri olurlar. Her eleştiri metni altına imza atarak, her haklı eleştiriye yandaş görünerek, hatta kendi yaptığı yanlışları herkesten çok eleştirerek, bu tür alicengiz oyunlarıyla gizleyebileceklerini umarlar.

Siyasi polisin izleme, gözleme ve denetleme imkanlarına sahip olduğu alanlarda gladyatörlüğe soyunmayı meziyet sanırlar. Çünkü yöntemi ve sınırları belirlenmiş devrimci platformlarda veremedikleri hesapları yüzde yüz tersyüz ederek polisin cirit attığı alanlarda ortalığa saçmayı geleceklerinin güvencesi olarak görürler.

Her türlü siyasi çirkefle kendilerine inandırabildikleri insanları yapay kavgalarla kemikleştirerek, kör düşmanlık duyguları içinde boğarak, öğrenme ve bilgilenme haklarını gaspederler. Tahrib edilen, zedelenen unsurların hesabının kendilerinden sorulmakta olduğunu ise özellikle gizlerler.

Siyasal geleneğimizde olmayan bir hastalığı daha yaygınlaştırırlar: Emek tartışmalarıyla her işi, yaratılan her değeri özelleştirirler, şahsileştirirler. Küçük burjuva tutkuları kaşıyarak her işin ve her şeyin tapulu sahiplerini türetirler.. Onlar için toplumsal mücadeleye ve onun bir aracı olan örgüte ait hiç bir şey, hiç bir değer yoktur. Bilinç ve literatürlerinde **temsili iş'e** rastlıyamazsınız. Kendileri başka yerde, örgüt başka bir yerdedir.. Sadece kar'a ortak şirket sahipleri gibidirler; eksik-yanlış ne varsa faturası örgüte aittir; iyi bir şey yapılmışsa örgüte rağmen kendileri yapmıştır.

Siyasete, ilkelere kazandırdıkları ne bir araç ne de bir insan vardır. Aldıkları yetkilerle girdikleri alanlarda siyasete değil, kendilerine çalışırlar. Kendilerinden önce siyasete kazandırılan unsurları da kuşku ve güvensizlik mikrobuyla zehirleyerek atomize ederler. Bu unsurları keyifleri istediği gibi yönetebilmek için hukuk ve işlerliği bilinçli olarak öğretmezler. Görev, hak, yetki ve sorumluluklarının anlam ve çerçevesini bilmeyen bu unsurlar durumu kavramaya başladığında ise, zamanla rahatsızlıklar başgösterince de yarattıkları sonucun faturasını başka yerlere çıkarırılar..

> **Ancak kavgada vurulup düşenlerin, "Ömrünü Namuslu Günlere Armağan Edenlerin", şarkılarımızı daha özgürce haykırabilmek için zindanda -zulumde bedel ödeyenlerin ruhları, bir parça namuslu kalanların yakalarını bir ömür boyu bırakmaz. Bu yüzden hiç bir zaman kendileriyle barışık yaşamazlar, yaşayan bedenlerinde her zaman köle ve ölü bir ruh taşırlar.**

Örgütü; kendi yaşamları dışında, kapısında tabelesı olan, bilinmeyen bir yerlerden kasasına paralar akan, sigorta ve emeklilik hakları vermese de zora düşen herkesin yardımına hızır gibi yetişen görülmez ilahi bir güç olarak gördükleri için, bu ilahi organizasyona bir şey katmazlar, ama ondan her şey isterler..

"Siyasi bağımsızlığını korumak için hiç bir devlete yaslanmayacağını, tek güvencesinin siyasi çizgisine inanan kadrolarının yaratıcılığı olduğunu" yazan, örgüt programını kayıtsız koşulsuz onaylarlar ama devletten ödenek bekleyen üçkağıtçı müteahhitler gibi örgütten sürekli ödenek beklerler.

Bir tek yazı yazmaz, bir tek haber yapmazlar ama yayınlarla ilgili herkesten çok konuşma hakkını kendilerinde görürler. Hiç bir değer üretmezler ama üretilen-yaratılan her değer üzerinde herkeşten çok söz sahibidirler.

Mazlum rolü oynayarak kendilerini acındırmada bir hayli ustadırlar. Bir parazit gibi hep tüketirler ama yokluk edebiyatıyla kendilerine sahip çıkılmadığını söyleyerek acındırma politikası güderler. Birilerine sahip çıkılmamışsa, yetkili oldukları için en başta kendileri hesap vermesi gerekirken, "borç vermemek için önce kendisi borç isteyen" kasaba esnafı kurnazlığıyla herkesten önce ve herkesten çok sızlanırlar.

Paylaşmak, mütevazi olmak, yakınmamak, yaratılan her değeri, varolan her yeteneği kollektifleştirmek, bunun için kimseye imtiyaz tanımamak gibi sosyalist değerleri hızla ve hovardaca tüketirler.. Mücadelenin en zor dönemlerinde hiç bir gerekçe göstermeden yıllarca yan gelip yatarken, yaşamını hiç bir fedekarlık edebiyatı yapmadan, sadece görev ve sorumluluk bilinciyle mütevazi biçimde kavgaya hasredenlerin, zindanda zulümde ömür tüketmiş ve halen mütevazi biçimde tüketmekte olanların karşısına, kendilerine pek çok yanlış şeyler yaptırılmış iyi niyetli genç unsurları, emek tartışmalarıyla çıkarırlar. Kürdistan'da milyonlarca Kürt köylüsü yurtseverliklerinin bedelini muhaceratın puslu yollarında işkence, ölüm ve açlık içinde öderlerken; her gün onlarca gerilla "özgür vatan toprakları için" dağbaşlarında şehit düşerken, "Emeklerinize, haklarınıza saldırılıyor" yalanlarıyla bu genç unsurların "ego"larını şahlandırırlar. Bu arkadaşlara mütevazi olmanın, paylaşımın, devrimci ahlakın anlam ve erdemlerini değil, sadece "ben" bilincini taşırlar.

ÇÖZÜMSÜZLÜĞÜN YARATTIĞI RUH HALİ: UMUTSUZLUK VE YILGINLIK

Her sorun, çözümünün tohumlarını da kendi içinde taşır.. Sorunun yanlış tanımlanması, çözüm bulunmaması, gerçekte o sorunun çözümünün var olmadığı anlamına gelmez.

Kaldı ki, çözümün tarihsel-toplumsal koşulları yeterince olgunlaşmamış olabilir.

Bu durumda yapılması gereken şey, tarihsel koşulların olgunlaşma sürecini hızlandırmada iradenin sınırlarını belirlemek; bir katalizör olarak bilinç ve iradenin zorlayıcı etkisini doğru saptamaktır..

Başka bir anlatımla imkansızı görmek; neyin olabileceğini, neyin ola-

mayacağının ayırdına varmaktır.

Çözüm şartları, ister olgunlaşmış olsun , ister olmasın, her halükarda yapılması gereken şey; sorunu doğru tanımlamak, çözüm dinamiklerini örgütlemek ve harekete geçirmektir

Bu yapılamadığında, ortaya genelde iki sonuç çıkıyor.

Kişi ya tarihsel toplumsal koşullara boyun eğiyor, çözümün imkansızlığını savunmaya başlıyor ya da kendine güvenini yitiriyor; çözüm koşulları var olsada kendi yetenek ve bilincinin buna yetmediğini düşünmeye başlıyor.

Pratik etkinliklerle bütünleştirilmeyen, onunla tamamlanmayan hiç bir teorik ve siyasal tartışma sürecinin anlamı yoktur. Siyasal bilinç ve devrimci ahlak ancak etkin toplumsal ve siyasal mücadele içinde kazanılır. Kişisel özgürleşme zulme ve sömürüye başkaldırıyla, toplumsal özgürlük ise örgütlü kavga ile edinilir.

İlkinde varılan yer felsefi idealizmdir. Kişi, köklü biçimde ideolojik ve siyasal kopuş yaşadığı için psikolojik olarak rahattır. Bir çok evrelerden geçtikten sonra geldiği yer ile vardığı yer arasındaki köprüleri artık tamamen atmıştır; ezenle ezilen, mazlumla zalim arasındaki kavgada saflarını belirlemiştir; gerçekçiliğin ve akılcılığın erdemlerini keşfetmiş ve herkese de hararetli biçimde salık vermektedir. Bunlara söyleyecek fazla bir sözümüz yok..

İkincisinde, ideolojik ve siyasal kopuş henüz gerçekleşmemiştir; kişi, ülkesinde yaşanan acıları yüreğinde ve beyninde duymaya devam eder. Kan ve ateş çemberi içinde, özgürlüğü için döne döne dövüşen ulusu için yüreği yanar. İçinde hala bir şeyler yapma isteği vardır; ama kendine ve yoldaşlarına güvenini yitirmiştir; umutsuzdur, çaresizdir ve ne yapacağını bilememektedir. Beyni, yüreği, düşünce ve duyguları parçalanmıştır. Yüreğinin yarısı kavgada yarısı özel yaşam düşlerindedir.. Düş diyorum, çünkü henüz hesap-kitap yapacak kadar kopmamıştır kavgadan. Kavganın onurlandırıcı-özgürleştirici sıcağı ile hayatın soğuk cazibesi arasında gel-git yaşamaktadır.

Kimi zaman düşmanla vuruşurken kavgadan kopmayı, kimi zaman da kavgadan kopmuşken mücadeleyi düşler.. Şayet siyaseti tahtil etmişse yaşamı bir angarya, hala siyaset yapıyorsa mücadele adına yaptığı işler angaryadır.. Ticarette rahat, müşterilerine karşı sevecendir; siyasette ise, gergin ve asabidir. Gösteriş budalasıdır, çok çalışır görünür ama iş yaparken durmadan oflayıp sızlar; görev heyecanı kaybolmuştur, yorgun ve bezgindir.

Kelimenin gerçek anlamıyla tam bir yol ayrımındadır. Ya üzerine kabus gibi çöken umutsuzluk ve yılgınlık duygularını param parça edecek, ruhunu ve bilincini özgürleştirecektir. Ya da hayatı tercih edecek, yüreğinde ve beyninde "iyi" ve "güzel" olarak ne kalmışsa onları da söküp atacaktır..

Ancak kavgada vurulup düşenlerin, **"Ömrünü Namuslu Günlere Armağan Edenlerin"**, şarkılarımızı daha özgürce haykırabilmek için zindanda -zulumde bedel ödeyenlerin ruhları, bir parça namuslu kalanların yakalarını bir ömür boyu bırakmaz. Bu yüzden hiç bir zaman kendileriyle barışık yaşamazlar, yaşayan bedenlerinde her zaman köle ve ölü bir ruh taşırlar.

Yılgınlık ve umutsuzluk bir yol ayrımıdır.. Varacağı yer, ya kavga ya teslimiyet, ya özgürlük ya kölelik, ya onurlu yaşam ya ruhsal ölümdür.

Evet, yenilenme ihtiyacı ve arayışında çözümsüzlüğün ortaya çıkardığı bu sonuç ne yazık ki pek çok olumlu değerin yitip gitmesine neden olur. Bu tür kadroların yenilenme sürecinde izledikleri grafik aşağı-yukarı aynıdır.

Önce mücadele azminde ve enerjisinde hızlı bir tükeniş başlar.. "Bu böyle gitmez, mutlaka değişmeli, değiştirmeliyiz" tutumu zaman geçtikçe yerini "bu durum değişmez, değiştirmek mümkün değil" gibi gerici bir yaklaşıma terketmeye başlar.. Başlangıçta kendisini olmasa da en azından güvendiği kimseleri çözümün öznesi olarak görenler, bir süre sonra o kimselerin de **mehdi** olmadığını anlamaya başlar. Ama yine kendini bir türlü çözümün öznesi olarak görmez, görmek istemez..

Kimi kadrolar ise, yapısal çürümeyle birlikte zamanla gericileşen örgütsel yapıyla uyumlu hale gelir; çürüme süreçlerine müdahale edecek yenilikçi niteliklerini kaybeder. Bu durumu anlatan meşhur bir haşlanmış kurbağa hikayesi vardır: "Bir kurbağayı kaynar suyun içine koysanız haşlanmamak için kendini hemen dışarı atmaya çalışacaktır, ama eğer bir kurbağayı oda sıcaklığında suyun içine koyar ve korkutmazsanız, öyle kımıldamadan duracaktır. Bu arada su sıcaklığını artırırsanız, sıcaklık yavaş yavaş yükselirken kurbağa hiç bir şey yapmaz. Tersine halinden keyfi yerinde gibi görünür. Sıcaklık arttıkça , kurbağa mayışacak ve daha çok sersemleyecektir. Taki kaptan dışarı çıkacak hali kalmayıncaya kadar. Onu dışarı fırlamaktan alıkoyacak hiç bir şey olmamasına rağmen, kurbağa orada oturup haşlanmayı bekleyecektir. Çünkü kurbağa hayatına yönelen ani tehditleri algılamaya programlanmıştır, yavaş , tedrici değişmelere ve tehlikelere değil..."

İşte bu unsurların durumu da, yavaş yavaş gelen bir tehlikeyi farkedemeyen haşlanmış kurbağa misaline benzer. Bozulma tedricen ve içten içe geliştiği için hastalıklara karşı koyma direnci iyice zayıflar. Durum farkedildiğinde de yenilenme dinamikleri neredeyse tamamen körelmiştir.

Yenilenme süreçlerinde izleyici olmayı yeğleyenlerin sayışı da az değil..

Bu arkadaşlar iyiniyetle kendilerine güven verecek gelişmeleri beklerler.. Birileri çıksın bu işleri düzeltsin ve onların güvenlerini kazansın isterler. Her kimse bu birileri, bir türlü çıkıpta ortalığı düzeltemez.. Neyi bekledikleri, ne istediklerini pek çok kimse öğrenemez bile.. İnandıkları doğruları ortaya koymak, uğruna mücadele etmek yerine bekle-gör politikasını tercih ettikleri için haklı olsalar da, bu tutumlarıyla çürüme sürecine yardımcı olduklarını düşünmezler bile..

Bunlar arasında siyasal ve ahlaki olarak tertemiz, çaresizlikten kırgın biçimde kendi iç dünyasına çekilen bir çok unsur var. Nedeni ne olursa olsun içinden geçtiğimiz süreçte bu unsurların izleyici olmayı tercih etmeleri mücadelede önemli bir dezavantaj'dır.

Bu arkadaşların ortak özellikleri, asla yalan söylememeleridir.. Kavgada pazarlıksız yer almışlardır.

İdealleri uğruna ölmeye hazırdırlar. Kişilik ve karekter özellikleri entrika ve çirkefi kaldırmaz. Direniş ve kararlılıkları daha çok sömürgecilere yöneliktir. Örgütsel hastalıklara, iç entrikalara karşı ise şerbetli değildirler. Örgütsel sistem içinde çözüme inançlarını yitirdikçe, küskün şekilde kendi dünyalarına çekilmişlerdir..

Onların mücadele saflarından düşmeleri ya da yenilenme sürecine etkin biçimde katılmamaları kuşkusuz ki büyük kayıptır ve bu unsurlardan vazgeçilmemelidir. Onlar da, her şeye rağmen kavgayı omuzlayan ve fiilen taşımakta olan yoldaşlarından vaz geçmemeli, onları yanlız bırakmamalıdır.

TARTIŞMA GÜNDEMİMİZİ TANIMLAYALIM

Bu yazıda yenilenme yöntemini değil, gündemimizdeki sorunları tartışmak isterdik. Ancak metin içinde de sık sık ifade edilen nedenlerden dolayı daha çok yenilenme yöntemi ve karşı-direnç biçimleri üzerinde durma gereği duyduk.

Oysa gündemimize alıp tartışmamız gereken çok şey var..

Sosyalizm anlayışına bağlı olarak; sosyalist mücadelenin bileşenleri, kadın sorunu, çevre sorunu, ulusal sorun, 21.yy girerken sınıfların değişen yapıları, devlet-erk-egemenlik-iktidar ve hegemonya kavramları, bilimsel teknolojik devrim, sanayi ötesi toplum tartışmaları, uvriyerizmin ve popülizmin siyasal sonuçları vb.

Örgütlenme anlayışına bağlı olarak; sınıf-parti ilişkileri, sınıf partisi-kitle partisi, öncü parti anlayışı, önderlik-liderlik anlayışı, örgütsel fetişizm, kadro anlayışı, merkeziyetçilik ve demokrasi anlayışı, legalite-illegalite anlayışı vb.

Felsefi düzeyde; kültür-sanat ve estetik politikaları, bilim-felsefe ilişkileri, marksist felsefe ve yöntem sorunları vb.

Ekonomik düzeyde; dönemsel kriz dalgaları ve kapitalizmin yenilenme dinamikleri, kadın sorunu bağlamında değer- kullanım-değeri ve karşılığı ödenmemiş emeğin iktisat bilimindeki yeri, üretim ve yeniden üretim sorunu, sosyalist ekonomi vb,

Kürdistan'ın demografik yapısındaki değişikliklerin program ve örgütlenme anlayışlarına etkileri, sınıfların Kürdistan'da yeni mevzilenmeleri, sınıfların sömürgelerde özgün şekillenişleri ittifaklar perspektifi, sömürgeci metropollerde örgütlenme ve Kürt sorunu, politik türkleşme, öz güç teorileri, Güney Kürdistan, PKK, seçim siyaseti, Cephe ve birlik, silahlı mücadele anlayışı, legal parti ve legal mücadele anlayışı, Ulusal Kurum ve DKÖ anlayışı vb.

Bu liste çoğaltılabilir.

Özcesi; zihinsel devrim için bütünsel ve kapsamlı bir tartışmaya ihtiyacımız var.. Düşünce gardrobumuzu radikal biçimde yenilemeliyiz.

Burjuvazi her yeni gelişmeyi marksizmi çürütmek için kullanıyor, bu açık. Ancak biz de savunma psikolojisinden çıkmalıyız, burjuvazinin saldırdığı her şeyi savunma alışkanlığını bir yana bırakmalıyız.. Burjuva ideologlarından önce ve daha etkili biçimde marksizmi sorgulamalı, geliştirmeli ve yeniden üretmeliyiz. Marksizmin bayrağını yükseklere, daha yükseklere ancak bu şekilde çekebiliriz.

Yenilenme süreci edilgen değil etken, izleyen değil müdahaleci kadroları gerektiriyor. Bundandır ki bütün kadro ve taraftarlar, örgüt disiplini içinde yöntem ve kuralları içselleştirerek, tartışmalara etkin biçimde katılmalıdırlar.

Sorun ne herhangi bir iş bölümündeki teknik işlerin yeniden organize edilmesi, ne de bir organda ünite şövenizminin, yorum ve uygulama farklarının ortaya çıkardığı olumsuzlukları giderme sorunudur.. Yayıncılık anlayışı, kavga anlayışı, propaganda ve ajitasyon stili, yönetim-liderlik ve önderlik anlayışı, ideolojik ve siyasal üretim ve paylaşım anlayışı merkeziyetçilik ve demokrasi anlayışı, özetle tüm düşünce ve davranış şekilleriyle örgüt kültürünü kapsayan çok daha geniş bir değişim sorunudur...

Teknik olarakta baştan aşağı yeniden teçhizatlanılmalıdır. Otomasyon ve telekomünikasyon çağında manifaktür dönemi aletleriyle siyaset yapılamaz.

Ancak nelerin, niçin ve nasıl değiştirilmesi gerektiğini kadrolarla tartışmadan, sadece yukarılarda yapılmış tartışmaların sonuçlarını tebliğ ederek hiç bir şeyin değiştirilemeyeceği iyice bilince çıkarılmalıdır.

Öyleyse hep birlikte değişim noktalarına yüklenmek gerekiyor..

DÖĞÜŞE DÖĞÜŞE DEĞİŞECEĞİZ

Bir zamanlar "önce ideolojik inşaa" dedik, siyasal ve örgütsel görevleri bir yana bıraktık. Sonuçta pratik görevlere yabancı, akademik yanı ön planda, tek boyutlu kadrolar haline geldik. Bu durum geleceğimizi ipotek altına aldı. Bunun sancılarını halen çekiyoruz.

Bu kez yenilenme amaçlı teşhis ve tartışma süreci başlatmış bulunuyoruz. Aynı hataya düşmeyelim; siyasal-pratik görevlerimizi bir kenara bırakmayalım..

Pratik etkinliklerle bütünleştirilmeyen, onunla tamamlanmayan hiç bir teorik ve siyasal tartışma sürecinin anlamı yoktur. Siyasal bilinç ve devrimci ahlak ancak etkin toplumsal ve siyasal mücadele içinde kazanılır. **Kişisel özgürleşme zulme ve sömürüye başkaldırıyla, toplumsal özgürlük ise örgütlü kavga ile edinilir.**

Biz içinde olsak da olmasakta; ezilenler, mazlumlar varoldukça, insanlığın sömürüsüz dünya özlemi sürdükçe kavga kesintisiz biçimde sürecek..

Elbette bu kavga yanlızca karşı-devrimcilere, hıyanet şebekelerine karşı değil, en az bunlar kadar içimize sızmış bozgunculara, saptırıcılara karşıda amansız biçimde sürdürülecek. Bize ve toplumu dönüştürmek için yarattığımız araçlara bulaşan hastalıkları temizleme mücadelesini sürekli ve sistemli biçimde sürdürmeden kavgayı kazanma şansımız yoktur.

Evet tartışacağız, sorgulayacağız; ancak yenilenmek için tartışırken pratik kavgayı bir yana bırakmayacağız . Sonuçlarımızı, yargılarımızı hemen, sıcağı sıcağına pratikle test edeceğiz.. Her ulusal ve toplumsal protestonun içinde olacağız. Zorbalığa karşı toplumsal isyan bayrağını yükselteceğiz. Kitlelerin hoşnutsuzluklarını tepkilerini örgütlemeye, onların kendilerini ifade etmelerine yardımcı olacağız. Kendimizi kitlelerle birlikte pratik etkinlik içinde yenileyeceğiz.

Unutmamalı ki devrimci bilincin ve devrimci örgütlenmenin filizlendiği toprak onu büyüten, güçlendiren dinamikler kadar, onu yozlaştıran ilişkilerle de çepeçevre kuşatılmış durumdadır. Düzeni ayakta tutan değerler, onun anti-tezi olarak ortaya çıkmış bir örgütün bünyesinde bir kez yeşermeye ve gelişmeye başladı mı, tedbir alınmazsa önce çürüme, ardından da yıkım kaçınılmaz olur..

Bu asla unutulmamalı...

Almanya'da yeni bir Kürt Kültürevi

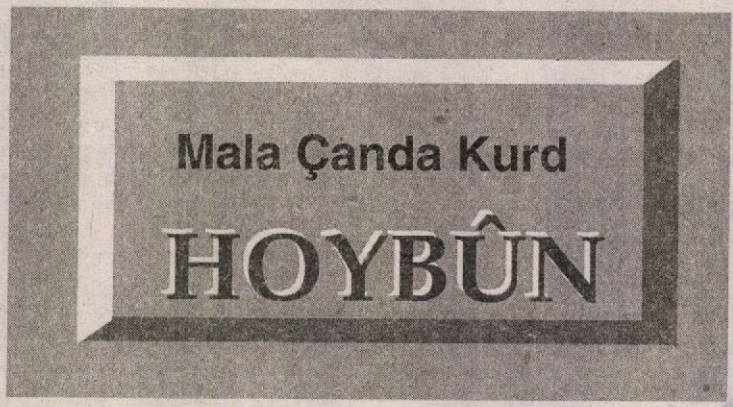

Almanya Temsilcimiz, Essen'de yeni açılan Kürt Kültür evi (Mala Çanda Kurd HOYBÛN) yönetim kurulu üyeleri Ali Haydar Özdemir, Erdem Beyazşahin ve Mazlum İsmail Cengiz ile görüştü.

"Tüm dünyada federasyonların çözüldüğü, kültürel otonominin kaosa dönüştüğü bir konjoktürde Kürt ulusuna otonomiyi dayatmak haksızlıktır."

■ Bize çalışmalarınız hakkında kısaca bilgi verir misiniz?

● Sizlerin de çok iyi bildiği gibi Kürt ulusu yıllardan beri Türk sömürgeciliğine karşı bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi vermektedir. Sömürgeci Türk devleti de ulusumuzun bu meşru direnişini kırmak için akla hayale gelebilecek tüm baskı yöntemlerini işletmektedir. Kürdistan'ı Kürtsüzleştirme Türk devletinin temel gayesi haline gelmiştir. Köylerin boşaltılması, ambargo ve ekonomik baskılar bu planın saç ayaklarını oluşturmaktadırlar. Doğrusunu söylemek gerekirse, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi karşı tedbirler geliştiremediği için Türk devleti bu planında başarılı olmuştur. Kürtlerin Türk metropollerine ve Avrupa'ya akın etmesi Kürdistan'ın dışında Kürt kolonilerini oluşturmuş durumdadır. Biz de kendi gücümüz oranında Avrupa'ya göç etmek zorunda bırakılan ve ağır mültecilik koşulları altında yaşayan halkımızı asimilasyondan korumak ve ülkeyle bağlarını canlı tutmak için kültürel ve demokratik kurumlar aracılığıyla mücadele etmeye çalışıyoruz.

■ Derneğinizin üyeleri genel olarak hangi siyasal çevrelerden gelmektedirler?

● Derneğimizin üyeleri, genel olarak PRK-Rizgarî sempatizanlarından oluşmaktadır.

■ Bu tip demokratik kurumların daha geniş çevreleri kapsaması gerekmiyor mu?

● Haklısınız. Ancak, sizlerin de bildiği gibi Kürt siyasal çevreleri arasında henüz bir siyasal konsensus ortamı oluşmamıştır. Ulusu temsil eden bir iradenin oluşmamış olması her siyasal çevreyi bu tip demokratik kurumlar oluşturmaya zorlamaktadır.

■ Essen'de sizden başka Kürt derneği var mı?

● Bizim dışımızda Essen'de iki tane Kürt derneği daha var.

■ Bu derneklerle ilişkileriniz ne düzeydedir. Bunlarla ortak iş yapmayı düşünüyor musunuz?

● Bunlarla henüz bir ilişkimiz yok. Ancak, şartları oluşursa bazı alanlarda özellikle okullarda Kürt çocuklarına ana dilde eğitim hakkı için devlete baskı yapmayı ve kamuoyu oluşturmayı tasarlıyoruz.

■ Kültürel çalışmaların yanında siyasal faaliyette yürütmeyi düşünüyor musunuz?

● Biz kültürel çalışmalarla siyasal çalışmaların keskin hatlarla birbirinden ayrı olduğunu düşünmüyoruz. Kültürel faaliyet Kürtler için siyasal faaliyetin bir parçasıdır. Bu nedenle, kültürel faaliyetle birlikte özellikle demokratik kamuoyunun desteğini almak ve Türk propagandasının önünü kesmek için informasyona dayalı çeşitli etkinlikler yapmayı tasarlıyoruz.

■ Almanya'nın başka şehirlerinde dernek çalışmalarınız var mı?

● Şu anda Duisburg'da faal durumda bir derneğimiz var. Bunun yanında Berlin ve Köln'de dernek kurma çalışmalarımız sonuçlanmak üzeredir. En kısa sü-rede federasyonlaşmayı hedefliyoruz.

■ Üye bileşimiz nasıldır?

● Üyelerimizin çoğunluğu mültecidir. İşçiler arasında da çalışmalarımız var. Ancak işçiler bu işe daha az duyarlıdırlar.

■ Alman kamuoyuyla ilişkileriniz var mı?

● Almanya'da Kürdistan sorununa duyarlı demokratik ve sol çevrelerden oluşan küçük ama etkili bir kamuoyu mevcuttur. Bunlarla iç işlerine karışmama, kendi anlayışını empoze etmeme ve karşılıklı saygı temelinde ortak işler yapmayı tasarlıyoruz. Ancak, Avrupa'da çok ciddi bir tehlike bulunmaktadır. Genel olarak demokratik kamuoyu Kürdistan sorununu kültürel boyutuyla ve devrimci şiddetten arınmış biçimiyle kabullenmektedirler. Biz bu anlayışı yanlış görüyoruz. Meşru direnişimiz ve bağımsız devlet kurma hakkımız hiç bir biçimde gözardı edilemez. Tüm dünyada federasyonların çözüldüğü, kültürel otonominin kaosa dönüştüğü bir konjoktürde Kürt ulusuna otonomiyi dayatmak haksızlıktır. Enternasyonalizm, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını yani bağımsız devlet kurma hakkını kayıtsız şartsız desteklemektir.

■ Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı?

● Nerede olursak olalım, herşeyimizle bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini destekleyelim. Çünkü, hiç bir şey özgürlük ve bağımsızlıktan daha değerli olamaz.

■ Teşekkür ederiz.

● Biz de derginize teşekkür ediyoruz ve yayın hayatınızda başarılar diliyoruz.

koçgiri
halk
hareketi

çapkirin ● weşandin ● belavkirin
KOMAL
basım ● yayım ● dağıtım

1996 DÖNEMİ YAYINLARI
İsteme Adresi Namık Kemal Caddesi Saydan Palas Apt. No 21, 23
Kat 5 D.19 Aksaray / IStanbul

cemil gündoğan
beytüşşebap ayaklanması
ve şeyh sait isyanına etkileri

s.bulut
arkeolojiden
demirci kawa'ya ışık

joseph macé scaron
trapezunta
trabzon imparatorluğnun son günleri

recep maraşlı
yasaklı yazılar

torî
şîlan

nesimi yaman
"GAP"
Kürdistan'a sosyo-ekonomik siyasal etkileri

ÇEND GOTİNEK LI SER QEZİYA SUSURLUKÊ

Nevzat Sağnıç

Li ser "Gladîo"ya Tirkan pir tişt hate gotin. Li ser vî rexistina "xef" herkes dipeyive. Heya îro herkes ditîn û ramanen xwe pêşkêş kir. Ji giregirê Komara Tirkîyê, heya hûrehûrê wî, herkes di tanga xwe de hinek tiştan gotin. Lê di nav civata tirkan de li ser vî rêxistinê tu tfaq çênebûye. Ne li ser navê wî, ne li ser dîroka wî, ne li ser têkilîyên wî, bi kurtasî li ser tu tiştekî wî li hev hatin çênebûye.

Em himekî vekin;

1- Navê vî rêxistina "xef" çiye? Hinek dibên "Gladîo"ye. Hinek dibên "Qontrgerîla"ye. Hinek jî dibên "çete"ye. Îro pranî li ser navê "çete"yî li hev hatina. Ya rast kêjanêye?

2- Dîroka vî rêxistina "xef" çiye û ji kû destpê dike? Hinek ji "Teşkîla-i Mahsusa", hinek ji "Demoqrat partî"ye, hinek jî ji "sala 70yan virve" didine destpê kirin. Ya rast kêjane?

3- Têkilîyên wî çine û jî kû destpê dike heya li kû diçe? Li ser vî jî curbecur tişt têne gotin. Hinek dibên, "êndemê vî rêxisitnê faşîst û nîjadperastên tirkanin. Di nava dewletê de jî hinek heval û hogirên wan hene". Hinek dibên, ev rêxistin ji mafya, sîyasetvan û ji polîsan pêk hatîye" Ewên ku vaha dibêjin carna şûna "polîs"an, carnan jî şûna "sîyasetva"nan "dewlet"ê datinin. Ya rast kêjane?

4- Armaca van çiye? Li ser armanca van jî yekîtî çênebûye. Hinek dibên "armanca van faydê şexsîye, dewletê jî jibo vî armanca xwe emilandine". Hinek dibên "na, ev welatparêzên tirkanin, jibo pêşketin û serketina dewletê karê piroz pêkanîne". Hinek jî "ev bi emperyalîzma Emrîkayêve grêdeyîne û jîbo serketina sîyaseta wî, di Rojhilata-navîn de karên granbaha dikin" dibêjin. Bi pranî têkilîyên van li ser esrar, eroîn, xomarxane û li ser baç (fîdye) xwestînê dibînin. Ya rast kêjane?

Sîyaseta Tirkîyê di nava vî de xitimye, lewra kes naxwaze ku ya rast bibîne û bilev bike. Rastî, wê xîmê Komara Tirkîyê bihejîne û kevir li ser kevrê nehêle. Serokê ANAP'ê Mesut Yilmaz belasebeb ne digot "ku ez her tiştê eşkere bikim, wê devlet jê zerar bibîne." Dewlet wê çawan jê zerar bibîne? Bersiva vî pirsê herkesek bi ewayê xwê digot û hê jî dibêje. Emê dîsa bêne li ser vî yekê. Em niha bêne li ser çar danekê jore. Lêkolîna van çar danekan wê bersîva temamê pirsan jî bide.

1- Nave vî rexistinê pir grîng nîne. Lewra ew çi nav li xwe didanin bila bidanin, nave wanê rastî Komara Tirkîyêye. Şixwe KT (Komara Tirkîyê) ji ewil heya niha komarek xefe. Di nava dîroka wê de tiştekî eşkere tuneye. Aborîya wê jî aborîyekê xef û qirêje, sîyaseta wê jî sîyasetek xef û qirêje. Ji damezirendina KT heya iro jîna dewletê li ser fînfonekan, li ser fesadîyan û li ser celeb celeb leyzbazîyan meşaye. Li her demê dîroka wê de axîn û nalîna reben û belengazan heye.

Çawan tê zanîn KT li ser xîmê Osmanîyan hate ava kirin. Ew leyzên ku di serayê Osmanîyan de dihate meşandin, yekbiyek Komara nû de jî domand. Jîbo ku têkoşîna karkerên tirk bête fetisandin, kemalîstan çawan bi qomînîstên tirkan leyîstin û çawan Moskovayê xapandin hêj ne hatîye bîr kirin. Dîsa jibo qirkirina têkoşîna gelê Kurd, kemalîstan him di nav gel de û him jî di rêxistinên navnetewî de sîyasetekî çawan meşandin hêj ji bîra kesî ne çûye. Kîj derê vê dewletê paqije, kîj derê dewletê eşkereye? KT bixwe bi serê xwe dewletekî xef û qirêje. Navê vî dewletê him çeteye, him gladîoye û him qontraye. KT di her demê dîroka xwe de li ber çavê gelê xwe dewletekî xef bûye. Jibo ku ev dewleta xwînmij jiyana xwe bidomîne çi ji destê wê tê texsîr nake. Mixabin bêdengîya civata tirk, wî kiriye şirîkê leyzbazîyên dewletê. Bi vî ewayê civata tirk jî qirej bûye.

2- Hate zanîn û ku dewleta tirk pixwe rêxistinekî xefe. Wsane dîroka vî rêxistinê rastsbirast dîroka KT yêye. Serdestpêka vî rêxistinê ne ji Teşkîlat-i Mahsusa, ne ji dewra Demoqrat Partî û ne jî ji sala 70yan virveye.

Ji damezirendina dewleta Osmanîyan heya damezirendina KT yê, ji wir jî heya îro pir tiştên xweser peyda bûye. Her yek ji van di nava xwe de bûyerên grîngîn. Lê yek ji wan bi tenê serê xwe bersiva pirsên îroyîn nade. Ango Teşkîlat-i Mahsusa ji alîyê Îttîhak Terrakîyê sala 1914an de hatiye damezirendin û armanca wî; şerê dinê ya yekemîn de daxwaz û xwestinên Eleman pêkanîne. Di vî rêxisitinê de jî nîjadperastîya tirkan hatiye meşandin lê ew nîjadperastî xizmeta emperyalîzma Eleman kiriye. Hinek karê vî rêxistinê piştê rojan jîbo damezirandina MITê bûye mînakek.

Gladîo piştê damezirandina NATOyê, di nav dewletên NATOyê de li hember rista (sîstema) sosyalîst hatiye danîn û pêşber rêxistinên qomûnîst jî şer kiriye. Çiye ku KT di dewra Demoqrat Partîyê de ketiye di nav NATOyê, hinek kes serdestpêka karên qirêj bi wî demê ve girê didin.

Çete jî peyvek pir tenge û tu karê ji dil nava vî peyvê de cî nagire. Peyva çetê pixwe tiştekî nayne hişê mrov. Geleke ev peyv bi peyvekî din bête nîşandan. Di hinek rojnaman de çetê bi peyva dewletê nîşan didin. Ew gav dibe "çeta dewletê" ku dewlet pixwe çete be, ev navê hanê kêre tiştekî nayê. Ev nav dîroka sîyaseta qirêj, dîroka dewleta qirej eşkere jî nake. Wsane ewên ku dibên "çeta dewletê" divên ku rastbirast dewletê ji çeteyîyê, ji qirêjayîyê rizgar bikin. Ango dewlet pixwe paqije (!) lê çetekî di nav dewletê de heye ew qirêje (!). Bê şik, Teşkîlat-i Mahsusa, Gladîo, Daîra

KT (Komara Tirkîyê) ji ewil heya niha komarek xefe. Di nava dîroka wê de tiştkî ekeşke re tuneye. Aborîya wê jî aborîyekê xef û qirêje, sîyaseta wê jî sîyasetek xef û qirêje. Ji damezirendina KT heya iro jîna dewletê li ser fînfonekan, li ser fesadîyan û li ser celeb celeb leyzbazîyan meşaye. Li her demê dîroka wê de axîn û nalîna reben û belengazan heye.

Armanc kifşeye Ew mrovê ku cinîyekî, hingê misqalekî hiş di serê wî de heye baş dizane ku armanca vî dewletê û van têkilîyên qirêj vemirendina têkoşîna netewî û zêdetir mêtina karkerên Tirke. Jibo ku ev rista -sîstema- nadirist bimeşe çi ti destê dewletê tê texsîr nake. Helbet ewên ku karên pîroz (!) dikin geleke xelatê wan jî bête dan. Aborîya dewletê li ser têkoşîna gelê kurd di nava îflasê deye. Heke têkoşîna Rizgarîya Netewa Kurdistan (TRNK) ne bûya, aborîya dewletê wê têre wan bikira û ev sîyaseta qirê jî wê eşkere ne bûya.

Şerê Taybetî (ÖHD), Qontrgerîla, MIT û yên din rêxistinên grîngin. Lê her yek ji van tenê bi serê xwe an jî hemû pevra sîyaseta dewletê kifşe nake.

3- Gava ku dewletekî serdapêda qirej bibe, tiştekî wî yên rast jî namîne. Sedem vîye ku têkilîyên mafyayê rastbirast bi dewletê re heye, lewra dewlet pixwe mafyaye. Ew mafyayê ku ji qontrola dewletê derketine, an hatine kuştin an jî hatine girtin. Emer Lûtfû Topal û Hûseyîn Başbaşîn jî mînakek ji wane. Têkîlîyên vî rêxisitna xef (KT) bê sînore. Li her derê dinê tikêlîyên xwe çêkirîye. Kuştina endamên rêxistinên Ermenîyan, şewitandina daristanê -dehlê- Yewnanistanê mînakên eşkerene. Mînakê ku eşkere ne bûnê jî pirin. Çi kes û rêxistinekî qirej kî derê dinê hebe, têkîlîyê van jî bi wan re heye. Tahir axa -Tahîr Adiyaman-, Mistefa Zeydan, Sedat Bucak û ewên wekê van çiqas pîs û bê şerefîn tête zanîn, dîsa tête zanîn ku dewletê rastbirast bi van re têkilîyekî qirêj çêkirîye. Di dîroka hevdemîn de mînakê vaha pirin. Dîyap axa, Hesen Xeyrî û Reçber çend mrovekî ji vanin. Dawîya van mrovan baş tête zanîn. Bê şik dawîya Sedet Bucak û ewên wekê wî jî ji Rehber çêtir nebe. Ewên ku xwe çep didin nîşan, Wekê Dogu Perînçek jî jibo selameta dewletê têkilîyên xwe texsîr nakin. Jiboyê mrovê wlo ewilê ewlekarîya dewletê tê, paşî bîrobawerîyên çepîtî... Jiboyê Hûseyîn Kocadag î digotin "ew mrovek başbû, çep û demoqratekî hêja bû". Nayte dîtin ku ew mrov jî, li ber doza kurdan ewilê nîjadpereste paşî çepe. Mrovên wekê jîbo ewlekarîya dewletê destê xwe bi xwîna gelê kurd dişon.

Gava ku navê Abdullah Çatli bi navê Demîrel, an jî Mesut Yilmaz re dabor dibe, herkes şaş dimîne. Gava ku cendekê wî li cem Hûseyîn Kocadag hate dîtin bêtir şaş bûn. Gotin "Hûseyîn Çepe ew faşîst û nîjadperaste, çawan têne cem hev?" Lê kes dîroka Tirkîyê baş nayne bîra xwe û vî dewletê wekê dewletê şehrezayî dipejirînîn. Ev bûyerên paşîn baş da zanîn ku KT pixwe rêxisitinekî xefe û têkilîyên wî ji bi her kes û sazgehekî qirêj re heye û didome.

4- Armanç kifşeye. Ew mrovê ku cinîyekî, hingê misqalekî hiş di serê wî de heye baş dizane ku armanca vî dewletê û van têkilîyên qirêj vemirendina têkoşîna netewî û zêdetir mêtina karkerên tirke. Jibo ku ev rista -sîstema- nadirist bimeşe çi ti destê dewletê tê texsîr nake. Helbet ewên ku karên pîroz (!) dikin geleke xelatê wan jî bête dan. Aborîya dewletê li ser têkoşîna gelê kurd di nava îflasê deye. Aborîya dewletê pizor têra maaşê curbecur û çekên nûjen dike. Kuçikên derdorê xwe jî bi danostandina -tîcareta- esrar û eroînê, bi paç xwestinê û bi xomarxanan têr dike. Heke Têkoşîna Rizgarîya Netewa Kurdistan (TRNK) ne bûya, aborîya dewletê wê têre wan bikira û ev sîyaseta qirê jî wê eşkere ne bûya. Gava ku dewletekî ji şehrezayîyê dûr ket her tişt tête serî. Dewletekî ku xîma demezirendina wî de şehrezayî tunebe û bingeha xwe li ser neheqîyên civakî û netewî danîbe êdî xêr ji wî dewletê nayê. Pranîya komarên Rojhilata navîn bi vî ewayê hatiye sazandin. Iran, Iraq jî yek ji wan komarane. Lê ew dewlet kesî naxapînin. Bi eşkere dibên "em zordarin- diktatorin-". Lê KT temaşê navê çav dinê dike rehet rehet dibêje "ez demoqratim, dewleta min dewletekî mafîye, mafên mrovîn li cem min pîroze, di dewleta min de herkes wekheve, sazgehên min eşkerene." Ewên ku lî ser navê dewletê van direwên mezin dikin, qet rûyên wan sor nabe çira? Lewra rastî rojekî jî ne bûye mêhvanê wan. Direwkerî ji sereyê Osmanîyan bûye mîratê -mîrasê- wan bi nobedarî heya îro hatiye.Qezîya Susurlukê qenc bûye. Ev qezî qezîyekî girînge. Rûyê dewletê bê şik eşkere kir. Îro temamê sazgehên dewletê lê dixebite ku vî rûyê xwe yên qirêj bide bîr kirin, an jî wî qezîyê bi ewayekî pûne bike.

Pêşîya vî qezîyê bi hezeren rûpel li ser qirêjaya dewletê hate nvîsandin. Welatparêz û şoreşgerên kurd dengê xwe bi kesî ne didane seh kirin. Ewên ku digot "dewlet mrov dikoje, dewlet di nava tîcareta eroînê deye, dewlet gund dişewitîne, dewlet îşkence dike" dihatine ceza kirin. Ew tiştên ku me wê gavê digot îro qismekî rojnamên tirkan û qismekî jî sîyasetvanên tirkan dibêjin. Lê nabeynîya me de hêjî firqek mezin heye. Em bibêjin "dewlet tev di nava vî qirêjayê deye." Lê ew dewletê ji vî qirejayê dûr dikin û qirêjayê têxine li ser çend mrov û çend sazgehên dewletê. Ew van bûyeran ji me rintir dizanin. Lewre bi hezaren wesîqe di destên wan de heye. Lê wesîqan eşkere nakin. Mesut Yilmaz çi digot "ku ez her tiştê eşkere bikim, wê dewlet jê zerar bibîne." Tê zanîn ku dewlet ji kuştina Emer Lûtfû Topal zerar nabîne. Başe, dewlet wê ji çi zêrarê bibîne. 1- Ji kuştina bi hezaran mrovan, wekê Vedat Aydin, Musa Anter, Medet Serhat, Yusuf Zîya ekîncî, Behçet Cantûrk, Savaş Buldan.... 2- Ji valakirin û şewitandina gundan zerar bibîne. 3- Wê ji kuştina hinek mrovên xwe zerar bibîne, wekê Eşref Bîtlîs, Tarik Ûmît, A.Cem Ersever, çend generel.... 4- Ji eşkere bûna direwê navnetewî wa zerar bibîne. 5- Wê ji xwînxwarî û xwînmijîya xwe zerar bibîne. Dirêjkirina vî lîstê naxwaze. Ev qas jî bese. Hate zanîn ku kes nabêje MIT an jî sazgehên ewlekarîyê bila zerar nebînin. Lê li ser dewletê diricifin, dibên "bila dewlet zerar nebîne bese!".

Wsane dewlet kîye?

Ewê ku kes dabaşa wî nake, wî ji her tiştê dûr têxin dewlet ewe. Dewlet arteşa-ordîya- Tirkîyêye. Serokê dewletê jî serokarteşa Tirkîyêye. Bi rastî dewlet, di nav şexsîyeta arteşê de xwe dide nîşan. Sebebê ku diken naken nikarin civatekî paqij û dewletekî paqij ji nûve damezirînîn eve. Çîller, Agar an jî Demîrel mîsyona xwe pêk tînin ewqas. Dawîya pêgerena qomîsyonan jî hat. Rapor kete destê serokwezîrê Tirkîyê. Çend roj ewil rapor kete destên rojnamegîran jî. Rapor, ne tenê hinek sazgen û kesan paqij dike, hebûna rêxistinên ku eşkere bûne jî înkar dike. Dixwiyê ku nekarîne xwe jî bixapînin. Lewra ji niha ve gengeşîyên mezin li ser vî rapor tête kirin. Ev nexweşî hêj wê pir bidome. Gotinekî mezinên kurdan heye dibê "ev girar wê pir av hilde" Dewlet bi temamê sazgehên xwe ve lê xebitî ku vî pirsê ji rojeva Tirkîyê bêxe, lê ji dest nehat. Lewra ew tiştên ku eşkere bûye ne tiştên erzan û valaye. Teslîmbûna qesasê Ozdemîr Sabanci, serdehatîyên serokê aczmendîyan jî vê rojevê neguherand. Em binirnê ka rojên pêşîya me de jibo ku rojev biguhere dewlet tê çi bîne serê xwe û serên gelê xwe.Piştî qezîya Susurlukê eşkere bû ku heya pirsgrêka Kurdistanê nepişkive û neyte çareserkirin wê Komare Tirkîyê di nava qirêjayande hêj pir bîmine. Paqijaya dewletê û yê civata tirk bê mecale -îmkane- Gav bi gav serketin û peşketina TRNKê wê Tirkîyê jî paqij bike. Carek din jî hate zanîn ku rizgarîya gelê tirk jî bi têoşîna gelê kurdve girêdayîye. Di Tirkîyê de piştgirtina hêzên TRNK temînata demoqrasîyêye jî...

"Güney" Hangi Yöne?

M.Zilan

Ulusal güçler arasında süren çatışma ve gerginlikler, herşeyden önce Kürdistanlı siyasal güçlerin ulusal temelde bir araya gelme,ortak politikalar belirleyebilme, ortak kurumlar oluşturup bunları geliştirme zeminini ortadan kaldırmakta, karşılıklı şartlanmaları ve düşmanlığı onarılmaz bir şekilde pekiştirmektedir. Daha ulusal kurtuluş savaşını bile sonuçlandıramamış, onca acı ve çileler çekmiş bir ulusun hafızasında bir de "iç savaş" gibi bir dönemin yeretmesi, sosyo kültürel gelişimi de olumsuz etkileyecektir.

Son bir kaç yıldan bu yana Güney Kürdistan, bölgeye yönelik değişik hesaplaşmalarla büyüyen sürekli bir gerilim hattında durmakta. 91'deki "Körfez Savaşı"ndan sonra ortaya çıkan *de facto* durumun getirdiği iyimser hava, kısa süre sonra yerini belirsizlik ve kaosa bıraktı.

Oysa, 91'de yakalanan tarihsel fırsatla, fiilen bağımsız bir devlet oluşumunun şartları doğmuş, Güney Kürdistan'ın büyük bir kısmı Kürt hareketlerinin denetimi altına girmiş, seçimler yapılıp bir parlamento oluşturulmuş, tüm kamu yönetimi ve hizmetleri Irak'tan bağımsız olarak, bölgedeki Kürt otoritesi tarafından yürütülmeye başlanmış, "Federe Kürt devleti" ilan edilmişti. Ancak, aradan geçen süre içinde, bu kazanımların daha da geliştirilmesi, kurumlaşması bir yana korunması bile mümkün olamadı. Sonuçta, 92'den bu yana gerek dört sömürgeci gücün doğrudan ya da dolaylı yollarla bölgeye müdahaleleri, gerek başta ABD olmak üzere, emperyalist güçlerin bölgeye dönük programları ve gerekse bölgedeki Kürdistanlı güçlerin kendi aralarındaki ve diğer sömürgeci güçler ve emperyalist çevrelerle ilişkileri ile bu temelde kurulan ittifaklar, çatışmalar içinde bu belirsizlik ve kaos daha da pekişti.

Güney Kürdistan'daki bu durumun en çok bölgedeki dört sömürgeci devlet ile emperyalistlerin işine yaradığını sanırız söylemeye bile gerek yoktur. Hatırlanırsa, 91'deki "Körfez savaşı" döneminde kendi denetimlerinden çıkıp Kuweyt'i işgale kalkan Saddam'a karşı başta ABD olmak üzere tüm emperyalist güçler harekete geçmiş, Kuweyt'in zengin petrol yataklarını yeniden denetime almak ve aynı zamanda "Yeni Dünya Düzeni" programları çerçevesinde Ortadoğu'daki denetimlerini güçlendirmek amacıyla büyük çaplı bu askeri harekata girişmişlerdi. Ve bu harekat dünya kamuoyuna "Kuweyt'i Saddam diktatörlüğünden kurtarmak" olarak sunulmuştu. Ancak, aynı dönemde bölgede oluşan yeni dengelerle birlikte halkın ve siyasal güçlerin Güney Kürdistan'ı kendi denetimlerine almaları ve sömürgeci güçleri bölgeden temizlemeleri karşısında, en azından o dönemde bu yönde bir gelişmeyi öngörmeyen emperyalist ve sömürgeciler büyük bir telaşa kapılmışlar, kısa bir süre sonra Saddam'ın tüm güçleriyle Güney Kürdistan'ı yeniden işgal etmesine adeta davetiye çıkarmışlardı. Ne varki, sömürgeci Irak güçlerinin katliamlarından kaçan milyonlarca Güney Kürdistan'lının Kuzey ve Doğu Kürdistan'a doğru topluca kaçmaya başlamış ve tam bir insanlık trajedisine dönüşen bu durum kamuoyunda büyük tepki yaratmıştı. "Dünya Barışı" adına "Kuweyt'i Saddam'dan kurtardıklarını" iddia edenlerin, ondan daha büyük bir katliama onay vermesiyle, emperyalizmin "YDD"nin cilaları daha o anda dökülmeye başlamış, bu Nedenledir ki, kamuoyunda sarsılan "imaj"larını kurtarmak için istemeyerek de olsa duruma müdahale etmek zorunda kalmışlardı. Böylece, 36. paralelin Kuzeyi Irak'a yasaklanıp, "Çekiç Güç"ün bölgede konuşlandırılmasıyla, aynı zamanda Güney Kürdistan'daki ulusal güçlerin insiyatifi, "saddama karşı koruma" tehditiyle bir anlamda "vesayet altına" da alınmış oluyordu. Ortadoğu'daki nüfus alanlarının ve bunun biçimlerinin yeniden nasıl belirleneceği üzerine henüz net ve ortak bir programa ulaşamamış olan emperyalist çevrelerin rekabetinde bu dönemde ABD bir adım öne geçerken, bazı programların olgunlaştırılması için zamanda kazanılmış oluyordu. Öte yandan, başta TC olmak üzere diğer sömürgeci güçler de,durumu kendi lehlerine çevirmek,en azından kendi aleyhlerine gelişmesini önlemek için bölgeye müdahale etmeye başladılar. Sömürgeci güçlerin üzerinde mutabık oldukları tek şey, Güney Kürdistan'da bağımsız bir devletin kurulmasının önlenmesiydi. ABD -ve onu Ortadoğu'da tek başına bırakmak isteyen diğer müttefikleri- de, sermayenin ihtiyaç duyduğu güven ve istikrarın kurulabilmesi için "Kürt sorununun,"Y"DD rasyonalleri içinde bir çözüme kavuşturulması"nı gerekli gördüğü ölçüde, hem Kürt hareketini bir bütün olarak bu program içine çekip ehlileştirme ya da tasfiye etme,hem de diğer sömürgeci devletleri kendi programına"ikna"etme uğraşı içinde hareket etmeye başladı.Güney Kürdistanlı güçler de başından itibaren kendilerine dayatılan bu değişik hesaplar içinde konumlanmaya çalıştılar. Ancak,Güney Kürdistan'a yönelik uzun vadeli bir programı olmamakla birlikte, Kuzey Kürdistan'da yürüttüğü silahlı mücadele çerçevesinde Güneyi bir "cephe gerisi",bir "nefes borusu"olarak kullanan PKK'nin bölgedeki varlığı,bu haliyle üzerinde tartışılan programlar için bir engel oluşturuyordu. Aynı şekilde PKK de şiddetle ihtiyaç duyduğu bu alandaki gelişmelerin dışında kalmak istemiyordu.Sonuçta PKK, kendi çizgisinde Partîya Azadîya Kurdîstan'ı (PAK) kurarak olası gelişmelere kendini hazırlarken,PDK ve YNK,TC ile ittifak halinde PKK'yi bölgeden çıkarmak,en azından etkisini kırmak için PKK'ye saldırıyordu.PDK ve YNK'nin TC'nin desteğiyle gerçekleştirdiği bu harekat,PKK'nin bölgede belli bir dönem için gerilemesini sağladı,ancak tamamen ortadan kaldıramadı.PAK deneyiminin başarısızlıkla sonuçlanmasının ardından PKK, bu kez YNK ile yakınlaşma ve İran Kürdistan'ını da kullanma yoluna gitti.PKK'nin YNK ile yakınlaşması,aynı zamanda

YNK'nin bölgede PDK'ya karşı güç dengesini lehine çevirmek için yaralanmak istediği bir durumdu.Uzun vadede Güney Kürdistan'daki -ve tabii nihayetinde Kuzey Kürdistan'daki- olası gelişmelerde yer edinebilmek bakımından,PKK'nin "imaj"değiştirmeye başlaması,ilk ateşkes kararının alınması, PSK ve Hevgirtin-PDK ile protokoller imzalanması da bu ilişki dönemine denk gelen ve YNK'nin çabalarının da inkâr edilemeyeceği yeni bir sürecin habercisiydi.

PDK ve YNK arasındaki sorunlar,o dönemde ABD ve TC'den beklediklerini bulamamaları,zaten sınırlı olanaklar ve kaynaklarla hareket edebilen iktidarın paylaşımı / kullanımı konusunda anlaşamamaları ve nihayet ekonomik ve siyasi krizin giderek büyümesi karşısında,93'ten itibaren birbirleriyle çatışmalarına neden olacak şekilde iyice derinleşti. Bir türlü kurumsallaştırılmayan parlamento ve hükûmet dağıldı.Mevcut krizden etkilenen diğer siyasi partiler de, PDK ya da YNK'den birini tercih etme durumuyla karşı karşıya kalıp,bu partilere iltihak ettiler.Kendi parlamentosunu bile bombalayacak denli çığrından çıkan çatışmalarla Kuzey Kürdistan,bu kez de PDK ve YNK arasında bölündü.PDK ve YNK,bölgedeki kaygan zeminde iyice karmaşıklaşan hesaplar içinde yeni ilişki ve ittifak arayışlarına girdiler.

YNK,ABD'nin kendilerini dışlayarak bölgeye müdahale etmesinden rahatsız olan İran ve Suriye'ye yanaşırken,KDP daha çok TC ve ABD'ye yanaşma çabasında oldu.

Başından beri Güney Kürdistan'daki gelişmelerle ilgilenmekte olan,Ortadoğu'da "anti-ABD" bir siyaset izleyen İran ve Suriye, ABD'nin TC'yi de peşine takarak Güney'de kendi başına hareket etmesine karşı oldular.Ancak-İran'ın zaman zaman, bu bölgede üslenmiş olan İran-PDK'ya karşı yaptığı harekatlar dışında-fiilen bölgeye müdahale etme olanakları bulunmadığından,geleneksel yöntemlerine başvurarak, bölgedeki güçlerin sorunlarından yararlanmaya,bunlardan yola çıkarak onları etkilemeye çalıştılar.Hatta İran,ideolojik olarak da kendine yakın duran İslami hareketin bölgeye yerleşmesi ve gelişmesi için oldukça çaba sarfetti.PKK'nin Suriye ile ilişkileri ve nihayet YNK'nin PDK ile sorunları vb.olgular da bu iki sömürgeci gücün bölgedeki siyasal gelişmelere müdahale etmelerini, etkide bulunmalarını kolaylaştıran etmenlerdi.

Kuzey Kürdistan'da silahlı mücadelenin ivme kazanmasıyla birlikte,Kürdistan sorununun kendi resmi sınırları içindeki boyutuna ancak militarist yöntemlerle karşı durabilen,buna karşın emperyalist metropollerin "Y"DD programları çerçevesinde gündeme getirdikleri "çözüm"lerin baskısı altında da bulunan TC ise mevcut durumun,kendi "Kürt sorunu"yla çok yakından ilgili olması nedeniyle, Güney Kürdistan'daki gelişmeler karşısında kendince "temkinli" hareket etmeyi yeğledi. 80'li yıllardan bu yana,Irak yönetiminin de onayıyla,"sıcak takip,sınır ötesi hearekat"adı altında PKK'ye karşı askeri operasyonlar düzenlenmekle birlikte,"Körfez savaşı"döneminde bir ara"Güney Kürdistan'ın işgali" bu şekilde bir "federasyon"a gidilmesi, böylece uzun vadede "bir biçimde" çözülecek olan "Kürdistan Sorununu kendi açısından çözme"gibi tartışmalar gündeme geldiyse de,hem emperyalist çevrelerin böyle bir gelişmeye onay vermemeleri,hem de siyasal iktidarın militarist-bürokrat kanadının ilerde bu durumun kendileri için daha da büyük sorunlara yol açacağı düşüncesiyle buna karşı çıkmaları fazla uzun sürmedi. Kürdistan'ın diğer parçalarındaki her kıpırdanışın,Kuzey Kürdistan'ı yakından etkileyeceğini bilen ve Kürdistan'ın genelinde, en küçük bir statüko değişikliğine karşı olan TC, bir yandan diğer sömürgeci güçlerle ortak siyasetler belirlemek ve Güney'in tekrar Saddam yönetimine bırakılması için çaba sarfederken,diğer yandan da tam olarak karşı da durulamayan ABD hesapları içinde durumu mûmkün olduğu kadar kendi lehine çevirme arayışlarına yöneldi. Nitekim Kuzey'de PKK'nin yürüttüğü silahlı mücadele nezdinde KUKM'ni tümden imha etme temelinde katliam ve vahşetini boyutlandırırken,PKK'nin Güney Kürdistan'dan çıkartılması,lojistik desteğinin kesilmesi için PDK ve YNK ile resmi ilişkiler kurup,her fırsatta bu iki gücü PKK ile karşı karşıya getirmeye çalıştı.

Kuzey Kürdistan'da silahlı mücadelenin ivme kazanmasıyla birlikte, Kürdistan sorununun kendi resmi sınırları içindeki boyutuna ancak militarist yöntemlerle karşı durabilen,buna karşın emperyalist metropollerin"Y"DD programları çerçevesinde gündeme getirdikleri"çözüm"lerin baskısı altında da bulunan TC ise ,mevcut durumun,kendi "Kürt sorunu"yla çok yakından ilgili olması nedeniyle, Güney Kürdistan'daki gelişmeler karşısında kendince"temkinli" hareket etmeyi yeğledi

91'den sonra bölgedeki etkinliği kırılan Irak sömürgecileri de hiç kuşkusuz uzun yıllardırkendi sömürgeleri olan Güney Kürdistan'daki gelişmelerden uzak durmadı,ilgisini kesmedi.Özellikle Irak Dinarını değiştirerek,sık sık suikastler ve sabotajlar düzenleyerek,91 sonrasında da Güney'deki siyasal ve ekonomik duruma müdahalesini sürdürdü.

1991 ile 95 arasındaki dönem bu gelişmeler etrafında,başlangıçtaki kısa bir dönem dışında sürekli istikrarsızlık ve çatışmalar içinde geçti. 95'teki Dublin toplantıları da, böylesi bir zamanda, ABD'nin yönetiminde, PDK ve YNK ile birlikte INC'nin, İngiltere'nin ve gözlemci olarak da TC'nin katılımıyla düzenlendi. Bu görüşmelerin, Kürdistan sorununun artık uluslararası bir sorun olarak çözülmesine doğru bir adım oluşturduğu, KDP ve YNK'yi "emperyalist çözümlere" daha fazla yaklaştırırken, politik radikalizm şahsında PKK'nin tecrit ve tasfiyesinin öngörüldüğü, Kürt Federe Devleti'nin, INC'nin otoritesini onaylayarak yeniden Bağdat'la eklemlenmeyi kabul ettiği ve TC ile sınır güvenliği için işbirliği yapılmasıyla Güney/Kuzey ayrımının meşrulaştırılması gibi sonuçlara da varıldığı genel olarak kabul gören bir tesbitti. Dublin görüşmelerinde emperyalistler, insiyatifleri doğrultusunda kendi çözümlerini dayatmışlardı. TC ise, Kürtlerle resmi bir görüşmede aynı masada oturmaktan hoşnut olmasada, kendisine rağmen gelişen bu sürecin dışında kalmamak, en azından kendi aleyhine bir sonuca gidilmemesini sağlamak için, istemeyerek de olsa bu toplantılarda yer aldı.

Dublin görüşmelerinde alınan kararlara PKK derhal karşı çıktı. Ancak bu karşı çıkış, Dublin görüşmelerine ve

bu görüşmelerde tartışılan "çözüm"lerden ziyade, bu görüşmelerde Güney Kürdistan için kendi aleyhine alınan kararlardı. Zira, aynı tarihlerde Oslo'da da, gayrı resmi olmasına rağmen -ki hem düzenleyenler, hem de geri planda bu tür toplantılara aktif destek verenler bakımından bu tür toplantılar, emperyalist çevrelerin ileriye dönük politikalarının olgunlaştırıldığı zeminlerdi-, en az Dublin görüşmeleri kadar önemli (çünkü, İsrail-Filistin görüşmeleri de, aynı kesimler tarafından, aynı yerde düzenlenen bu tür bir toplantıyla başlamıştı.) bir seminer/konferans düzenlenmişti . PKK çevresinin de katıldığı bu toplantıda tartışılan "çözüm önerileri", aşağı yukarı Dublin görüşmeleri ile aynı muhtevadaydı. Ayrıca PKK'nın bazı açıklamalarında Dublin'de öngörülen çerçevenin dışında "çözümler" önerilmiyor. Dublin görüşmelerinde yeralan emperyalist ve sömürgeci çevrelere, hemen hemen aynı koşullarla, hatta kimi zaman daha da geri koşullarla görüşme önerdikleri biliniyordu. Bu bakımdan, Dublin görüşmeleri, bu görüşmelere katılan taraflar olarak KDP ve YNK'yi ne kadar emperyalist "çözüm"lere yaklaştırmışsa, PKK'de o kadar bu "çözümler"e angaje olma, giderek emperyalist "çözümler" içinde kendine bir yer arama çabasında olduğunun ipuçlarını vermekteydi. PKK'nin, Dublin görüşmelerinden, kendisinin Güney Kürdistan'dan tecritini öngören bir sonucun çıkmasına karşı olması ise, böylesi bir durum yani PKK'nin Güney Kürdistan'dan tecrit edilmesi ve Kuzey'de yürütülen silahlı mücadelenin en önemli nefes borusunun kesilmeye çalışılmasına karşı çıkması kuşkusuz son derece olağandı ve haklıydı. Ne varki PKK, "yeni bir 84 atılımı" adı altında, adeta onu diğer sömürgeci güçler gibi değerlendirir bir adlandırmayla PDK'ya savaş açarak sorunu çözme yolunu tercih etti. Üstelik, "Irak'la demokratik federasyon" talebini kullanarak, PAK sürecinden sonra ilk kez resmen Güney Kürdistan'da siyasal bir talepte bulunuyordu. Fakat, "Irak'la demokratik federasyon" talebinin kendisi de, Güney/Kuzey ayrımını meşrulaştıran bir yerde duruyordu. Diğer bir olgu ise, PKK aynı tepkiyi, Dublin görüşmelerinde KDP ile birlikte yeralan, TC ile ve emperyalist güçlerle ilişkilerinde KDP'den hiç de aşağı kalır yanı olmayan YNK'ye göstermemiş, ona karşı sessiz kalmayı yeğlemişti. Dublin görüşmelerine yönelik diğer bir tepki de, bu görüşmelerde yer alamayan, bu nedenle sürecin kendileri dışında gelişmesinden rahatsızlık duyan İran ve Suriye'den geldi ve o tarihlerde TC ile birlikte yapacakları "üçlü görüşmeyi" iptal ettiler. Bu dönemde, Dublin sürecinin dışında bırakılan İran ve Suriye'nin, KDP ile çatışmalarında kayıplara uğrayan ve böylesi çatışmalar koşullar altında Dublin'de anlaşmak durumunda kalan YNK'nin -ki Talabani aynı günlerde Suriye'ye gidip gelmişti- ve nihayet Güney Kürdistan'dan tecrit edilme ve en önemli nefes borusunun kesilmesi tehditiyle karşıkarşıya olan PKK'nin çıkarları tam da üstüste düşüyordu. İran ve Suriye'nin, doğrudan müdahale yerine, bölgede bulunan YNK ve PKK üzerine hesaplar yaparak , süreçte söz sahibi olmak amacını taşımaları, bu iki sömürgeci güce yakınlaşmış olan YNK'nin, PDK'nin böylesi bir çatışmayla kaybedecekleri ya da zayıflaması üzerine hesaplar yapması gibi olgularda birarada düşünüldüğünde, PKK'nin PDK'ya böylesi söylemlerle ve ilk defa olarak -ki, daha önce PKK hep saldırıya uğrayan taraftı- üstelik de kuzeyde kritik bir dönemden geçilirken kapsamlı bir saldırıya geçmesi, siyasal olarak tek başına hareket etmediğini, yalnız olmadığını gösteren önemli verilerdi. Nitekim kısa bir süre sonra, aralarında tam bir mütabakat olmasa da, Güney Kürdistan'a dönük hesapların bir yanında ABD ve TC'nin , diğer yanında İran ve Suriye'nin durduğu, PDK'nin daha çok bu ilk blokla, YNK ve PKK'nin de ikincilerle yakınlaştıkları daha da belirgin bir şekilde görüldü. Kısa süre öncesine kadar da bölgedeki ittifaklar bu yörüngede seyretti.

Dublin sürecinin kısa sürede iflas etmesi, bundan olumsuz etkilenen tarafları başka arayışlarda itti. Nitekim TC, geçen yıl içinde Güney Kürdistan'a peşpeşe operasyonlar düzenledi. Ardından da, Güney Kürdistan'da "tampon bölge" oluşturacağını ilan etti. Başlangıçta ABD'nin de alttan alta onay verdiği bu girişim, Ortadoğu üzerine henüz ABD ile hesaplaşmasını tamamlamamış olan Avrupa Birliği devletlerinden sert bir tepki alınca, yine ABD'nin de geri adım atmasıyla şimdilik rafa kaldırıldı. Dublin sürecinin ortadan kalkışı sırasında "müttefiklerinden" umduğu desteği bulamayan PDK ise, ezeli rakibi YNK'yi Güney Kürdistan'dan atmak saplantısıyla Saddam'la işbirliğine girmeyi bile göze aldı ve beş yıl önce Kürdistan'dan atılan Irak sömürgecilerini önceki aylarda, bu kez kendi elleriyle Kürdistan'a getirdi. Saddam güçleriyle birlikte YNK'ya karşı başlatılan saldırı sonucu, kısa zamanda Erbil ve Süleymaniye'yi ele geçirdiler. Kürt ulusu, bu kez "iç savaş"la bir kez daha kendi ülkesinde muhaceratı yaşarken, PDK, kendisini Güney'deki tek hakim güç ilan etti ve Irak'la "özerklik için" resmi görüşmelere başlayacağını açıkladı. Sonradan yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere ABD, PDK'nin Irak'la birlikte YNK'ye yönelik bir harekata girişeceğini önceden biliyordu ve bir bakıma İran'ın YNK ile ilişkilerinden dolayı bölgede etkinliğini geliştirmesinin böylece kıracağını düşünerek bu iş birliğine onay vermişti. Bu harekattan sonra YNK'nin uzun süre toparlanamayacağı düşünülürken, kısa bir süre zarfında İran'ın da desteğiyle harekete geçen YNK, Erbil dışındaki eski yerlerini geri aldı. Zaten, yıllardır birbirleriyle çatışan ve askeri güçlerinin birbirine yakın olması nedeniyle birbirlerine pek bir üstünlük sağlamayan PDK ve YNK'nin kısa aralıklarla büyük şehirleri, kasabaları ele geçirip bırakmaları da, böylesi bir askeri destek olmadan mümkün olamazdı. Nitekim, bu son çatışmaların, PDK ve YNK üzerinden yürütülen bir tür İran-Irak savaşı olduğu da söylendi.

PKK'nin, Dublin görüşmelerinden, kendisinin Güney Kürdistan'dan tecritini öngören bir sonucun çıkmasına karşı olması ise, böylesi bir durum, yani PKK'nin Güney Kürdistan'dan tecrit edilmesi ve Kuzey'de yürütülen silahlı mücadelenin en önemli nefes borusunun kesilmeye çalışılmasına karşı çıkması kuşkusuz son derece olağandı ve haklıydı

Tüm hesaplar kısa zamanda alt üst olması, üstelik Güney Kürdistan'daki iki güçten birinin İran'a diğerlerinin de Irak'a yaklaşması karşısında yine ABD'nin girişimleriyle Dublin'in devamı diye nitelenen Ankara görüşmeleri yapıldı. Dublin'den farklı olarak, bu kez PDK-Saddam işbirliğinden sonra ağır bir darbe alan İNC toplantılara çağrılmamıştı ve görüşme masasında PDK ve YNK'nin

yanısıra, Güney Kürdistan'daki Türkmenlerin temsilcileri de bulunuyordu. Ayrıca TC'de Dublin'den farklı olarak, "gözlemci" sıfatıyla değil doğrudan görüşmelera katıldı ve kendisini Güney Kürdistan'daki "Türkmenlerin hamisi" ilan etti. TC'nin bir kaç yıl önce de Türkmenleri, Musul-Kerkük planıyla dahil olmak istediğini ve bu yönde belli bir mütabakata vardıklarınında işareti sayılabilirdi. Ancak, görüşmeler sonrası tarafların yaptığı açıklamalara bakılırsa, Ankara görüşmelerin de, geleceği belirsiz bir "ateşkes"ten başka görünürde hemen hemen hiç bir sonuç çıkmadı. PDK ve YNK temsilcilerinin ayrı ayrı yaptıkları açıklamalarla sonuç bildirgelerine ve metinlere itiraz ettiler. İlk toplantıya katılan Türkmenlerin, TC'nin Güney siyasetini bu kez kendi üzerlerinden yürütme amacına tavır koydular ve ikinci toplantıya katılmadılar. ABD ve TC sadece kendi isteklerini metinlere geçirip ilan ettiler. Sonuçta, kopartılan onca tantanaya rağmen Ankara görüşmeleri , ABD ve TC dışında hiçbir tarafı memnun edemedi. Gerçi ABD ve TC'de, öngördükleri çerçeveyi Kürtlere ve Türkmenlere istedikleri gibi dikte ettirememiş olmakla başarısız sayılabilirlerdi. Ancak, Ankara görüşmelerinin mevcut durumu aksi yönde de hiç bir değişikliğe uğratmamış olması, siyasal istikrarsızlığın ve belirsizliklerin devam ediyor olması, bu durumdan en fazla çıkarı olan emperyalist ve sömürgeci güçlerin lehine işlemektedir.

Güney'deki -ya da herhangi diğer bir parçadaki- bu tür olumsuz gelişmeler, "siyasal bir hastalanma" olarak, bir virüs gibi tüm vücuda yayılıp toplumsal bilinci köreltmeden, ulusal zeminlerinde biraraya gelmeleri zorlanmalıdır. Parçaların kaderlerinin içiçe geçtiği bir dönemde bu daha da gerekli ve zorunludur. Çözüm, sömürgeci ve emperyalist metropollerde değil, kendi içimizde, ortak taarruz zeminlerinde aranmalıdır.

Başta da belirtildiği gibi Güney Kürdistan'ın sürekli olarak siyasal ve ekonomik bir istikrarsızlığa tabi kılınması, siyasal, toplumsal ve ekonomik gelişimin dinamiklerinin bilinçli olarak kırılması durumu, Kürdistan sorununun Kürt ulusunun kendi iradesi doğrultusunda çözümünün engellenmesine dönük emperyalist ve sömürgeci siyasetlerle doğrudan ilişkili oldu. Nitekim, 91 sonrasında seçimler yapılmasına, parlamento kurulmasına, Federe Kürt Devleti ilan edilmesine rağmen, bu kurumlar çalıştırılmadı. Örneğin, parlamento, sömürgeci Irak rejiminin gerici hukuk sisteminde hemen hemen hiçbir değişikliğe gidemedi ve "Federe Devlet" Irak'ın ırkçı, sömürgeci, gerici şeriat yasalarıyla yönetilmeye devam edildi. Hazırlanan anayasa taslağı ise, TC ve ABD'nin baskısıyla rafa kaldırıldı. Ve şimdi de görünen odur ki, Kürdistan'ın genelinde bir yandan emperyalist kapitalist sistemin "Yeni" Dünya düzeninin rasyonellerinin en geri ve alt düzeyleri içinde Kürdistan sorununa biçim verme arayışları sürdürülürken, diğer yanıyla da dört sömürgeci devlet, Kürdistan'da mevcut statükonun devamı için ellerinden geleni yapmakta ve şu anda da, siyasal gündemi belirlemede insiyatifi elde bulundurmaktadırlar. Kürdistan'ın dört bir yandan düşmanla çevrili olması, dünyaya açılan bir kapısının olmaması, ulusal kurtuluş hareketleri için oldukça dezavantajlı bir durumdur ve belkide bu kuşatılmışlıktan dolayı, ulusal kurtuluş hareketlerinden bir çoğu, "sömürgeci güçlerin kendi aralarındaki çelişkilerden yararlanma" adına sömürgeci güçlerle değişik düzeylerde ilişkilere girmişlerdir. Güney Kürdistan'da bulunan ulusal güçler de bu tür ilişkilere sahiptirler. Ancak, Güney Kürdistan pratiğinin bize gösterdiği önemli bir durum, sömürgecilerin, ulusal kurtuluşçu güçlerin çelişkilerinden yararlanma, kullanma, ulusal hareketi geriletip denetime alma konusunda, ulusal güçlerin "sömürgeci devletler arasındaki çelişkiden yararlanma" siyasetinden çok daha fazla başarılı olduklarıdır. Çelişkileri KUKM'ne karşı kullanan, hareket ettiren daha çok sömürgeci güçler olmuş, ulusal hareketin bölünmüşlüğünden en çok kendisi yararlanmıştır. Buna karşın, en amansız düşmanıyla bile ilişki içinde olabilen ulusal kuruluşçu güçler; sömürgecilere karşı ortak bir duruş göstermede, ele geçirilen mevzileri, kazanımları güçlendirip geliştirmede, KUKM'ne ivme kazandırmada gerekli ve zorunlu siyasetleri oluşturmamakta, elde bulunanları dahi koruyamadan, giderek insiyatifini yitirme tehditiyle karşı karşıya bulunmaktadırlar.

Ulusal güçler arasında süren çatışma ve gerginlikler, herşeyden önce Kürdistanlı siyasal güçlerin ulusal temelde bir araya gelme, ortak politikalar belirleyebilme, ortak kurumlar oluşturup bunları geliştirme zeminini ortadan kaldırmakta, karşılıklı şartlanmaları ve düşmanlığı onarılmaz bir şekilde pekiştirmektedir. Daha ulusal kurtuluş savaşını bile sonuçlandıramamış, onca acı ve çileler çekmiş bir ulusun hafızasında bir de "iç savaş" gibi bir dönemin yeretmesi, sosyo-kültürel gelişimi de olumsuz etkileyecektir. Diğer yandan, zaten sınırlı olan ve bu nedenle kullanımı, paylaşımı her zaman sorunlu olan kaynakların büyük ölçüde bu çatışmalara harcanarak heba edilmesi, basta sağlık ve eğitim hizmetleri olmak üzere, tüm sosyal hizmetlerin, kamu hizmetlerinin yerine getirilmemesi sonucunu doğurmaktadır. Örneğin, zaten yeterli ders ve okul olanaklarının bulunmadığı bir ortamda mevcut okulların kapanması,ders araç gereçlerinin sağlanamaması v.b nedenlerle eğitim kalitesi de sürekli olarak düşmektedir. "Kürtçe eğitim" hakkının elde edildiği bu yerde, bu hakkın kullanım şartı ortadan kaldırılmaktadır. Benzer durum, diğer kamu hizmetleri için de geçerlidir. Ekonomik ve siyasal krizin derinleşmesi, mevcut ortamda kitlelerin ulusal kurtuluşçu güçlere karşı güveninin kaybolmasına, halkın giderek umutsuzluğa kapılmasına da neden olmaktadır. Bu kriz ortamı, insanların ülkelerini terketmelerinden, şeriatçı hareketlere yönelmelerine kadar bir dizi sorunu da beraberinde getirmektedir. Bütün bunları uzatmak, heryerden çok sayıda örnek vermek mümkün. Ancak sonuçta ekonomik, sosyal ve siyasal alanda yaşanan bu krizler toplumsal ilerlemenin iç dinamiklerini parçalamakta, ulusal ve toplumsal kurtuluş sürecini darbelemektedir. Güney'deki -ya da herhangi diğer bir parçadaki- bu tür olumsuz gelişmeler, "siyasal bir hastalanma" olarak, bir virüs gibi tüm vücuda yayılıp toplumsal bilinci köreltmeden, ulusal zeminlerinde biraraya gelmeleri zorlanmalıdır. Parçaların kaderlerinin içiçe geçtiği bir dönemde bu daha da gerekli ve zorunludur. Çözüm, sömürgeci ve emperyalist metropollerde değil, kendi içimizde, ortak taarruz zeminlerinde aranmalıdır.

MÜZİK SANATI ÜZERİNE BİRKAÇ SÖZ

Hakan Tosun

Sanat nedir?Birçok aydın insan,bu soruyu önce kendilerine sonra birbirlerine sormuşlardır.Ve bu soruyu kime sorarsanız sorun,mutlak suretle herhangi bir cevap alırsınız.Oysa ki, hiçkimse sanatı anlatmanın,sanatı tarif etmenin çok zor,kesin yargılı bir tarifin imkânsız olduğunu söylemez.Hep birileri ahkâm keser durur. İlgisi olan veya olmayan,bilen veya bilmeyen herkes,sanatın o engin deryasının kıyısından bile geçememişken,sanatsal yorumlar, eleştiriler yaparlar.Zehra İpşiroğlu Eleştirinin Eleştirisi kitabında şöyle der; *"Eleştirinin amacı karşı çıkmak değil, açığa çıkartmak,anlamaktır."* Oysa yukarıda sözünü ettiğimiz aydın sanat eleştirmenleri(!)iyi bir sanat eserini yerden yere vurabiliyorlar veyahut da abuk subuk, herhangi elle tutulur bir kaygı duymaksızın yapılmış sanat eserlerini(!) göklere çıkarabiliyorlar.Yine üzülerek belirtiyorum ki bu aydın sanat eleştirmenleri(!)bazı toplumları Çernişevski'nin tabiriyle "Mavi Çorap"yöntemiyle çok iyi etkiliyorlar.Bütün bunlar bizim toplumumuz(Kürt toplumu)gibi kendini,kültürünü,sanatını daha yeni-yeni aramaya başlayan ve sanatını bulma endişesi duyan toplumlarda geri dönülemeyecek yanılgılara götürebilir.

Burada ben de,diğerleri gibi sanat ve sanat eserleri hakkında ahkâmlar kesecek değilim.Yalnızca bu günkü durumumuzla sanatı kesin bir dille tarif edemeyeceğimizi ve bu gün "Sanat nedir?"gibi ciddi bir soruya cevap verme gafletinden kaçınıp,bu kez de "Sanat pratiği nedir?"sorusunu sormamız gerektiğini düşünüyorum.Bu soruya cevap verebilmek için de sanat pratiğini anlamamız gerekiyor.İnsanların ürettiği bi eserlerin sanatsallığını kim ortaya koyuyor?Sanat pratiğinin kuralları nelerdir?Sanatçı kimdir?Bu kurallara uyan insanlar mıdır?Bunun gibi bir çok soru,yığın halinde üzerimize geliyor.Ciddi olarak bu sorulara cevap vermeden kimin sanat hakkında konuşmaya hakkı olabilir?Sanat,tarihte her zaman yenilikçi ve korkusuz çabalarla kendini geliştirebilmiştir.Oysa bir gerçek var ki, yenilikçi sanat her zaman için,yeni ve farklı olduğu için toplumda kabul görme zorluğu yaşamıştır.Ortega Gasset,bu psikolojiyi çok net bir şekilde saptamıştır;"yenilikçi sanat,yığınları karşısında bulacaktır.Bir kimsenin bir sanat yapıtını sevmesi,onu anlayamamasından doğuyorsa,belirsiz bir aşağılanma duyar.O kimse sanatın kutsallığını görme yetisinden yoksun,salt güzelliğe kör sağır sıradan bir yurttaş olduğu gerçeğini ansızın kavrayıverir."Umarım ki Gasset haklı çıkar ve bu insanlar gerçeği kavrayabilirler.

Yazımızın başlığından uzaklaymamak için müzik sanatına döneceğim.Eski çağlara baktığımızda müziğin bütün insanlık üzerindeki etkisinin açık bir şekilde farkına varırız.Öyle ki müzik(ilkel de olsa)insanlık tarihinde ,dilden de önce insanlar arası ruhsal iletişim aracı olmuştur.Hatta daha da ileri gitmiş ve ilkel dinlerde,insanlarca kabul edilen kutsal ruha ulaşmanın vazgeçilmez bir aracı olmuştur.Çağın din adamları da,insanları etkilemek için müziği yoğun bir şekilde kullanmışlardır.İnsanlık tarihinde müzik anlamında öyle bir dönem yaşamnıştır ki,müzik bir yandan dinleri etkilerken,bu kez din müziği etkilemiştir.18.-19.yüzyıla kadar din,müziği tekeli altına almış ve bütün dini tören ve ayinlerde müzik vazgeçilmez bir unsur halini almıştır.Avrupa'da yaşanan reform ve rönesans döneminden sonra müzik sanatı doğal olarak çeperlerini yıkmaya,sınırlarını zorlamaya başlamıştır.1789 Fransız İhtilali insanlığın bütün sosyal hayatını etkilediği gibi,müzik te insanın sosyal yaşamının vazgeçilmez bir öğesi olarak bu etkiden nasibini almıştır.Avrupa'da BAROK dönemi diye anılan dönemde müzik üzerindeki bu olumlu etkiler hat safhaya ulaşmış ve bu arayış yoğu bir şekilde ivme kazanmıştır.Bütün bu olumlu gelişmelere karşın Doğu ve Orta doğu kültürleri, üzülerek belirtmek gerekir ki diğer bütün alanlarda olduğu gibi tutucu ve gerici bir tavırla bütün bu olnlara seyirci kalmıştır.Bu tutucu ve gerici seyircilik yakın geçmişe kadar kendini yoğun olarak hissettirmiş ve bu yanlış tutum Doğu ve Ortadoğu halklarını birkaç yüzyıl geriye götürmüştür.Üstelik dünyanın başka hiçbiryerinde olmayan Doğu müziğindeki yoğun lirizm yakın geçmişe kadar kendini geliştirip,yenileyememiştir.

Şimdi Kürt müziği üzerinde biraz duracağız.Parça parça edilmiş,talan edilmiş Kürt kültürü bu gün kırıntılarıyla kendini göstermeye,kendini ifade etmeye başlamıştır.Egemen güçlerin baltasıyla bu zegin ormana girilmiş ve gelişi güzel bir şekildi özellikleri talan edilmiştir.Bugün;Kürt müziği,altına abuk-subuk sözler yazılmış bir şekilde insanlara lanse edilerek bu talan hat safhaya ulaştırılmıştır.Kürt müziğinin bu talandan kendini kurtarmaya ,kendini kabul ettirmeye çalıştığı bu günde, Kürt müziği sisteminden kilometrelerce uzak yorumlarla Kürt müziği;kendine Kürt müzikçisi diyen bazı insanlar tarafından,bilimsellikten uzak ve folklorik özellikleri gözardı edilerek,ticari kaygılarla müzik yaparak maalesef ikinci kez talan edilmiştir.Bu müzikleri,Kürt müziği olup olmadığından,salt Kürtçe müzik talep eden halk,acil bir şekilde aydınlar tarafından uyandırılıp uyarılmalı ve bu arz-talep ilişkisine son verilmelidir. Bu ilişki bozulunca doğal olarak bu yanlışa alet olan müzikçiler de tecrit olacaklar veya daha ciddi ve bilimsel çaylışmalar yapmak gerektiğinin farkına varıp,bu yönde çalışmalara yöneleceklerdir.Dileğimiz de budur.Işık hızıyla Kürt müziği üzerinde bilimsel çalışmalar yapılıp,Kürt müziği sistem,yorum,icra,söz,çalgı ve tema özelliğiyle ortaya çıkarılıp,bu darbeler onarılmalıdır.Mizaç olarak ümitli bir insan olduğumdan bu yanlışların düzeltileceği ve düzeleceği inancındayım.KÜRT MÜZİĞİNİN GENİŞ UFKUNA DOĞRU HEP BERABER...

ışıklar sönmesin evet ama nasıl?

Hakan TOSUN

Rüzgârdan sönmek üzere olan bir mum. Kendi kendine fitilin ucunda çırpınıyor ateş. Önce bir el uzanıyor ateşe doğru, sonra bir el daha, ardından iki çift el ateşin direnişine yardım ediyor ve rüzgâr kesiliyor, mumun ateşi o iki çift elin yardımıyla kazanıyor rüzgâra karşı. Böyle hoş ve anlaşılması zor olmayan bir imgeyle başlıyor "Işıklar Sönmesin". Sonunda Ortadoğu'nun, orta yerinin kuzeyine düşen yaraya dokunmak gereğini hissetti Yeşilçam! Bu yaranın verdiği acı, Yeşilçam sinemasının da bir yerlerinde sızlamaya başladı. Gerek sanatın, gerek sosyal yaşamın tüm alanlarında, bu kaçınılmaz gerçek her geçen gün kendisini daha da dayatıyor. Nihayet bu savaşı anlatmak için Yeşilçam sinemasının da, bir zorunluluk ihtiyacı hissetmesi ve bunu yapabilmek için ilk adımları atmış olması, bu sinemanın devletinin, gerçekleri anlamaya başladığı ve artık her konunun çekinmeden anlatılabileceği bir yapıya dönüştüğü söylenebilir mi? Kimse kendini kandırmasın. Filmin proje aşaması ve senaryosu hakkında çeşitli spekülasyonlar var. Yani senaryonun birkaç kez yazılıp, beğenilmeyip değiştirildiği, filmde geçen taraflardan yardım istendiği, fakat buna karşılık bazı şartlar konulduğu, örneğin; ordu mensuplarının senaryoyu görmek istemesi ve gerekli gördükleri yerleri değiştirmek istemeleri gibi çeşitli olaylar yaşanmış. Bütün bu olaylardan ötürü, film izlendiğinde; her ne kadar bu savaşı anlatma cesareti gösterilmişse de, bunu anlatırken doğal olarak korkak davranıldığı anlaşılıyor. Filmi hazırlayanlar taraf olma korkusuyla temayı olması dilenen nitelikte irdeleyememişler.Tabii ki bu korku, bu ülkede sanat yapmanın tehlikeli bir iş olmasından kaynaklanıyor. Filmde geçen asker ve gerilla arasındaki diyaloglar konuyu sorgulamak ve tartışmaya açmak açısından zayıf kalmış. Diyaloglar bilinen nakaratlardan öteye gidemiyordu.Bu da (doğal olarak) olaya taraf olma korkusundan kaynaklanıyordu. Askerin ceketindeki bayrağa rağmen, gerillanın yoldaşını kurtarmak için ceketi kullanmayı kabul etmesi, imgelem açısından anlamlı bir ayrıntı, fakat bundan daha öteye gidemiyordu.

Görüntüler ustaca çekilmiş, teknik açıdan çok iyiydi.

O müthiş görüntülerin arkasındaki fon müziğinin yeterince özgün olmayışı çok şey kaybettirmişti. Müzik daha etkileyici olabilseydi o görüntüler daha bir anlam kazanabilirdi. Müzik,aceleye gelmiş bir izlenim bırakıyordu. Herşeye rağmen filmin final sahnesindeki boşaltılıp-yakılmış bir köydeki, yerini terketmemiş, kimin dost kimin düşman olduğunu şaşırmış ve akli dengesini yitirmiş köylünün durumu ve yanındaki küçük kız çocuğunun olduğu bölümdü. Burada insan (duygusallıktan olsa gerek) gözyaşlarını tutamıyor.

Yine de tema olarak ilk film olmasından dolayı izlenecek bir film "Işıklar Sönmesin"...

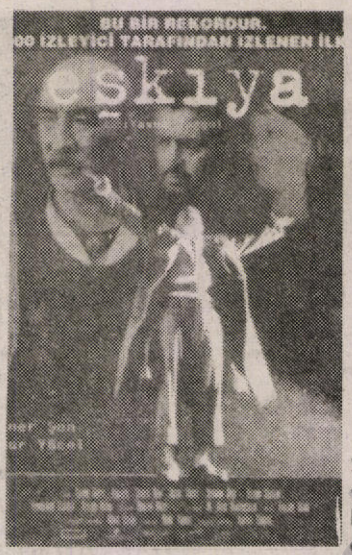

eşkıya romantizmi var gerilla gerçekliği yok

Özge YALIN

Son yıllarda Türk sinemasının kalite bakımından eli yüzü düzgün filmlerinden biri olan "eşkıya" seyirciden de ilgi görüyor.

Malzeme ve konu yine Kürtlerden, Kürdistan'dan. Filmin kahramanı Baran 35 yıl cezaevinde değil de, sanki "yedi uyurlar mağarasında" herşeyden habersizce kalabilmiş eski bir eşkıya!. Bunca yıl Kürdistan cezaevlerinde yatmış bir "eşkıya"nın destanlaşan cezaevi direnişlerinden ve onların yarattığı kültürel-siyasal değerlerden, kendi toplumunda yaşanan siyasal değişimlerden habersiz olması senaryonun en zayıf yanı. Belki de senarist-yönetmen Yavuz Turgul, yaşanan bunca şeyin hiç yaşanmamış olmasını diler gibi bir Doğu egzotizmine sığınmış. Oysa "Doğu" da, oralarda bir yerlerde halen Cudi'nin tepesinde eşkıyaların yerini, aynı kültürden ve toplumsal yapıdan gelmiş ama bu kez "Yavuklularına göz diken ağaya karşı değil", ülkelerini işgal altında bulunduran sömürgeci militarizme karşı savaşan gerillaların almış olması, filmin hiçbir karesinde anımsatılmıyor bile...

Aslında Turgul'un yapıtı, kaybolup giden eski zaman eşkıyalığına/toplumsal eşkıyalığa karşı görkemli bir ağıt gibi kurgulanmış. Yiğitlik, dürüstlük, sadakat gibi pek çok erdemle ve feodal değerlerle birlikte; metropolde kapitalizmin yalan, dolan ve kalleşlik içinde çürüttüğü bir mafya-eşkıyalığı arasında son bir rövanş yapıyor gibidirler.

Fiilm, Mem û Zin, Ferhat ile Şirin gibi ancak destanlarda kalan bir aşk hikâyesine dönen Kejê-Baran sevdasını da kutsadıktan sonra "eşkıyanın göğe uçurulması" ile sona eriyor.Kimbilir belki de Yavuz Turgul,"eşkıya" Baran'la birlikte toplumsal eşkıyalığı, tıpkı İnce Memed'ler, İnce Cumali'ler gibi yaşattıktan sonra eskiya romantizmine görkemli bir son hazırlamak istiyor.Oysa unutulmaması gereken bir gerçeklik de, bu toprakların artık eşkıya gibi bireysel başkaldırıları değil, serhıldanlar, toplumsal direnişler, gerilla gerçekliğini yarat-mış olduğudur.

Filmin oyunculuğu, ayrıntılardaki titizlik göz dolduruyor. Fakat yine senarist ve yönetmenin Kürdistan gerçeğine oldukça naif yaklaştığını bu ayrıntılarda da izlemek mümkün. Kürtçe isimlerin "Keje" de olduğu gibi durmadan bozuk vurgulanması; Urfa ile Hasankeyfin birden bire aynı mekana taşınması; Baran'ın Kürt karekterinin iyice oturmaması, köylü kadının çok kitabi konuşması vb gibi..

Umarız, Kürdistan'lı sanatçıların kendi gerçekliklerini ifade edecekleri sinema ortamları uzak değildir. İnsan"eşkıya"yı seyrederken Yılmaz Güney'in sinemaya bıraktığı mirası ve yaşasaydı yapabileceklerini anımsamadan edemiyor.

Geçen sayımızda ilk bölümünü yayınladığımız "Çözümsüzlük Batağındaki Sömürgeci Militarizmin Alternatifi Politika Arayışlarına Bir Deneme TOBB Raporu" makalesinin ikinci bölümü Dergi yayınımıza uzun bir ara verdiğimiz için yayınlayamadık.Bu arada "TOBB Raporu"ve tartışmalar unutuldu. Ne varki makalenin tartıştığı konular güncelliğini sürdürüyor. TOBB'un yaptığına benzer biçimde TÜSİAD'ın *"Demokratikleşme Standartlarının Yükseltilmesi"* adına Prof. Bülent TANÖR'e hazırlattığı raporu tartışılmakta olduğu bugünlerde Can Erzin'in makalesnin ikinci bölümünde üzerinde durduğu konuların güncelliğini sürdürdüğüne inanıyoruz.

Bask ve Irlanda Modelleri Kürdistan İçin "Çözüm" Olabilir mi?

Can Erzin

Kürt Ulusal Varlığının, Ülkesinin ve Tarihinin Reddi

Raporun ilk kurgusunda "**Doğu Anadolu'nun Tarihi**" diye bir başlık düşünülmesine rağmen, bundan neden vazgeçildiğini D.Ergil şöyle açıklıyor:

"Doğu Anadolu'nun tarihi bilimsel olmaktan çok, her yazanın başka bir amaç ve bakış açısıyla kaleme aldığı hikâyeler kolleksiyonundan oluşuyor"

Bu aslında daha başında Kürt ve Kürdistan olgusuna nesnel değil, ideolojik olarak resmi tarih, resmi politikanın normlarıyla yaklaşılacağının bir itirafı gibidir. Bir ulusun varlığını, dolayısıyla siyasal haklarını reddetmenin en kestirme yolu "**onun bir tarihi olmadığını**" iddia etmektir.

Aynı zamanda küçümseyici /yoksayıcı misyoner aydın tavrını da yansıtmaktadır. Türkiye'de resmi tarih elbetteki Kürdistan tarihini incelenmesini hem fiilen hem hukuken engellediği gibi, en ağır cezalandırmalarla da caydırmaya çalışmıştır. Fakat bu, "Doğu Anadolu tarihinin hikayeler kolleksiyonu" olarak yoksayılması için gerekçe değildir.

Kaldı ki, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin gelişmesiyle, özellikle tarih alanında başlıbaşına bir yoğunlaşma yaşanmıştır. Dünyanın sayılı Kürdoloğ ve Doğu Bilimcilerinin çalışmaları Türkçeye çevrildiği gibi, bir hayli özgün çalışmada literatüre kazandırılmıştır.

D.Ergil'in Kürt tarihini inkâr etmek uğruna bu bilimsel çalışma ve araştırmaları "yok sayması", "küçümsemesi"de en azından hafifliktir, resmi tezler lehine bir çarpıtmadır.

Bilimsel olmak iddiasından daha başından uzaklaşmıştır. Çünkü, resmi devlet ideolojisinin temel kabulü olan "**Kürtlerin bir ulus olmadığı**" tezi temel veri olarak alınmıştır.

70 yıldır "Türkiye'de Kürt diye bir ulus yoktur, herkes Türktür." söyleminden "Kürt realitesini tanıma" noktasına varıldıktan sonra, D.Ergil Kürt realitesini şöyle tanımlıyor:

> *" SSCB'yi parçalamak için "kendi kaderini tayin hakkını demokrasi değeri olarak savunan Batı, aynı şeyi dünyanın başka yörelerindeki gerici rejimleri korumak ve halkları ulusal boğazlaşmalar, acılar içinde bırakmak pahasına terkederek iki yüzlü davrandı."*
> *Elana Bonner*

"Kürtler ulus değil, bir etnik kültürel kümedir."

Bu tarif elbetteki bilimsel değil, siyasal bir tercihtir. Çünkü Kürtlerin ulus olarak kabul edilmeleri, "ulusal hakları"nın kabul edilmesini; "siyasal hakların kabulünün ise bağımsız devlet kurabilme (self-determination) hakkının" kabul edilmesini gerektirmektedir

Amaç zaten bütün bunlardan uzak durulmasının, kaçınılmasının yol ve yöntemlerinin tesbiti, önlemlerinin alınması olduğuna göre "bilimsellik adına" Kürtlerin "ulus" değil "alt kültürel küme" olduğunu söylemek "görev haline" gelmektedir. D.Ergil, Kürtlerin neden "ulus" olmadıklarını ise tartışmaya yanaşmıyor. Kürt tarihini yok sayması boşuna değildir.

Sömürge ulusların, sömürgeci misyonerler tarafından "ilkel topluluklar", "geri kültürler", "alt-kültür kümeleri" sayılmaları yeni bir şey değil..

Siyasal hakları zorla gaspedilerek sömürgeleştirilen ulusların; "uygar" sömürgeciler tarafından "medenileştirildikleri" savı klasik sömürgeci bir söylemdir. Tıpkı bütün sömürgecilerin kendi zulüm ve egemenliklerine "uygarlaştırma" gerekçesi uydurmalarına rağmen; sömürgedeki feodal yapıyı ayakta tutmayı hedeflemelerindeki çelişki gibidir bu da.

Kürdistan'da ağır bir feodal yapı olduğundan ve TC'nin bu feodal yapıyı tasfiye etme gibi "kutsal misyon" yüklendiğini ifade etmesine rağmen, Kürdistan'daki bütün feodal kurumlarının yaşayakalmasının, işbirlikçi feodaller ve eşraf-mütegallibe gericiliği ile modern ulusal kurtuluşçu güçleri sindirmeye çalıştıkları da bizim tarihimizin öğrettiği bir derstir.

TC bugün "veni sömürgeci" yöntemlere kendini alıştırma-dönüştürme sancıları yaşamaktadır. Şimdiye kadar uyguladığı yöntemler "klasik" bile değil, siyasal zorbalık ve ekonomik yağmaya dayalı "ilkel" sömürgeci yöntemlerdi.

TOBB Raporu, devleti, bu eski yöntemlerle sorunu çözemeyeceğine, onu daha da azdıracağına inandırmaya çalışsada, ne sosyo-ekonomik ne de siyasal potansiyelleri "bu güveni" kendisine vermeye yetmediği için, "güven eksikliği duygusu"na çare olarak, terminoloji ile oynayarak durumu kurtaracak yeni kavramlar üretmeye çalışmaktadır. Bu yeni kavramların, onlara uygun yumuşak siyasal formüllere indirgenebileceği düşünülmektedir.Bu da, **siyasal psikolojinin ürünü zorlama çabalardır ve elbetteki bilimsel olmaktan uzaktır.**

Ulus sorununda kavram kargaşası yaratmak ve Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını kabul etmemek için, demagoji yaratmaya yetecek kadar "sözcük" bolluğu var. İsterseniz Türkçe "Ulus" dersiniz, isterseniz Arapça "Milletten Milliyet", isterseniz Yunanca "Etnos'tan Etnisite"ye, isterseniz Latince "Nation"a kadar. Öyle bir bir kargaşa yaratılır ki, "Kürtler Ulus değildirler Milliyettir" diyerekte yüksek teoriler yaratabilirsiniz. Tıpkı "Kalpsiz adamın yüreği olması gibi" birşeydir bu.

Birbirine karışmış çok dil ve kavramın bolluğun demagoji yapmak için bulunmaz fırsattır. Kürtler "Ulus" olmasın, "Siyasi Hakları özellikle kendi kaderini tayin hakkı" olmasın da ne

olursa olsun. Var olan kavramlar tıkanınca Ulusun bir alt'ı, üst'ü, ön'ü, arkası, Pre'si, Pro'su bir sürü kavram daha üretilebilir. Raporun yaptığı da tamamen bu...

Türkiye sol hareketi de yirmibeş yıldır "Ulus" Kavramı ile bir aşağı bir yukarı oynadı durdu. "Kürtler ulus mudur yoksa Milliyet mi" yoksa "etnik gurup mu".Onlar daha bunu tartışıp dururlarken, Kürt Ulusu kendi bağımsız siyasal örgütlenme kurumlarını oluşturduğu gibi kendi ulusal kurtuluş devrimini de yaşamaya başladı. Böylece "sol" sürecin gerisinde kaldı, kavramları eskidi ve tartışmaları anlamsızlaştı.

Kavramlarla oynayarak "çıkış yolu bulma" sırası "liberal burjuvalara", "burjuva demokratlara" gelmiş görünüyor. Bu belki ilerlemedir ama sürecin çok gerisinde kaldığı için de çaresizliktir.

Raporun önerdiği kavram "TÜRK ULUSU" yerine "TÜRKİYE ULUSU"dur. Bunun kapsayıcı bir kavram olacağı ileri sürülmektedir. Kürtlerin ise, bu kavramın içerdiği bir öge olarak bir **"alt kültür kümesi"** kabul edilmesi öne-rilmektedir.

Ergil, raporunda "ulus kavramı ile kültür kültür kümeleri karşıt gerçeklikler değildir" derken, (s. 52) hemen ardından bu yargısı ile çelişmek üzere "bir kültür kümesinin, self- determinasyon, dolayısıyla siyasal kimlik arama hakkı olmadığını" (s.54) söylemektedir. Çünkü, "ulus"u çeşitli kültür kümeleri ve etnisiteler arasında uyumlu birlik olarak algıladığını" belirtmektedir.

Oysa, "çeşitli kültür kümeleri" ve "etnisitelerin" uyumlu bir birlik sağladıkları, böyle varsaymakla oluşmaz, gerçekten kaynaşmış-birleşmiş olmaları ile olur. İkincisi; eğer "kültür kümeleri" ulusun altında bir değer taşıyorsa, örneğin Türklük de bir "alt kültür kümesi" midir? Türklük de bir alt kültür kümesi ise, bütün siyasal alanı başlı başına bu "kültür kümesinin belirlemesi"nin önüne nasıl geçeceksiniz? Sadece adını "Türkiye ulusu" yaparak mı? Görüldüğü gibi olguların isimlerini değiştirmekle onların barındırdıkları ilişki biçimleri, gerilimleri, çelişmeleri ortadan kaldırmış olmuyorsunuz.

Eğer " Türklük" de, "Kürtlük" gibi bir "alt kültür kümesi" ise, neden Türklük self-determination hakkını kullanmıştır, kullanmaktadır da, onun gibi bir alt-kültür kümesi olan Kürtler böyle bir hak talep etmemelidir.

Örneğin, bu yaklaşımla bakıldığında bilim adına tutarlı olmak bakımından şöyle demek gerekmez mi? "KIBRIS'ta, Türk ve Rum ulusları yoktur. **KIBRIS ULUSU** vardır. "O zaman TC Kıbrıs'ta bir "alt-kültür kümesi" olan Türkler için neden "self-determination" istemekte ve adayı bölmektedir?

Irak'ta Arap'lardan, Kürtler, Türkler ve Türkmenlerden oluşmuş bir "IRAK ULUSU" olduğunu iddia edebilir miyiz? SSCB'de 70 yıllık "reel sosyalizm" deneyinin "sosyalist tek ulus yaratma" iddiasına karşılık bir **SOVYET ULUSU**'ndan bahsedebilir miyiz? O zaman egemen cumhuriyetlerin, Sovyet ulusunun bir "alt-kültür kümesi" olarak bağımsızlık ilan etmelerini uygarlık adına neden alkışladınız?

Bir RUS ULUSU değil de RUSYA ULUSU olduğunu, Çeçen'lerin bir alt-kültür kümesi olarak, "kültürel alanı siyasallaştırmalarının" doğru olmadığını söyleyebilir miyiz?

Şimdi yirminci yüzyılın en barbar ulusal boğazlaşmalarından birini yaşayan iç-içe geçmiş bir YUGOSLAV ULUSU oluştuğunu ve "alt-kültür kümeleri" arasında bir savaş yaşandığını söyleyebilir miyiz?

Eğer, ortak bir gelecek ve ORTAK BİR SİYASAL YAPI arzu ediliyorsa, artık Kürt ulusunun POLİTİK BİR ÖZNE olarak, bu siyasal YENİDEN YAPILANMAYA özgür iradesiyle katılmasını sağlamak gerekir.

TOBB raporu "siyasal birliği" kabul ettirebilmek ve Kürt ulusal haklarını redededebilmek için dolambaçlı yollar arayıp, başka eşdeğer örneklere uygulanma yeteneği olmayan, siyaset bilimini zorlayan kavramlarla durumu kurtarmava çalışıyor ama olmuyor. Kendi içinde tutarlı bir teori kurmayı bile başaramıyor.

Bu paradoks FEDERASYON konusunda da kendini gösteriyor. Ergil, araştırma raporunda "deneklerin % 42.5'inin tercihinin FEDERASYON olduğunu (s.38) vurgulamakta ve % 13'de "özerklik" isteğini saptamaktadır. Fakat deneklerle özel görüşmelerde "federasyon" ve "özerklik" arasındaki ayrımın belirsiz olduğunu, "federasyon"u da tanımlayamadıklarını iddia etmektedir.

Yani, deneklerin yarısından çoğu ne anlama geldiğini bile tam bilmeden federasyon ve özerklik istemektedirler. (Elbette böyle cahil bir topluluğa federasyon diye başka bir şey de versen olur mantığı çıkıyor.)

Oysa, FEDERASYON da ÖZERKLİK de BAĞIMSIZ DEVLET de açıktır ki, siyasal yapıya ilişkin taleplerdir. Bask ve İrlanda örneklerinde alıntılardaki kavram cambazlıkları bir yana koyulursa, uygulanan şey ÖZERKLİK ve FEDERASYON biçimleridir. Eğer, alt-kültür kümelerinin "siyasal hakları olmaması" gerekiyorsa federasyon ve özerklik gibi siyasal katılım biçimlerine yönelik tercih hakları da olmaması gerekiyor.

TOBB raporu burada da müthiş bir çelişkiye düşmektedir. Çünkü, ulusların varlığını kabul etmek, illa AYRI'lığı kabul etmek anlamına gelmiyor. Ulusların ortak yaşama kültürleri, iradeleri ve çıkar birlikleri varsa bunu siyasal alanda durumlarına uygun bir formül bulmakta da zorlanmayacaklardır. Federasyon veya özerklik bu siyasal birlik biçimlerinden sadece ikisidir.

Bir yanda Kürtlerin ulus değil "alt-kültür kümesi olduğunu" ve siyasi hakları olmayacağını söyleceksiniz, sonra da siyasi haklar içinde sadece "federasyon" ve "özerkliği" çözüm modeli olarak tartıştıracaksınız. Bu **tutarsızlıktır.**

Aslında D.Ergil'in TOBB raporunda düşmekten kurtulamadığı tutarsızlık ve çifte standart GONZALES DOKTRİNİNDE de vardır. "Bask çözümü"nün mimarlarından İspanya Başbakanı Gonzales, "her ulusun kendi kaderini tayin hakkı olamayacağını /kullanamayacağını" savunur. "Çünkü" der, "bu tüm dünyada bu bir istikrarsızlık yaratır". Fakat bir farkla ki, Gonzales bu hakkı kullanamayacaklarını iddia ederken onların "ulus" olduklarını inkar etmiyor. Ulusları başka bir şey haline getirip "kültürel küme" vb. yapmıyor. Temel bir siyasal hakkın kullanılamayacağını açıkca savunuyor.

Sakharov'un eşi Elana Bonner ise, GONZALES DOKTRİNİ ve "Yeni Dünya Düzen"nin bu tavrını "iki yüzlülük ve ahlaksızlık" olarak tanımlamaktadır. "Çünkü" der, " SSCB'yi parçalamak için "kendi kaderini tayin hakkını demokrasi değeri olarak savunan Batı, aynı şeyi dünyanın başka yörelerindeki gerici rejimleri korumak ve halkları ulusal boğazlaşmalar, acılar içinde bırakmak pahasına terkederek iki yüzlü davrandı." (NPQ.)

Kürtler "ulus"tur. Kürdistan ülkesi vardır. Kürdistan'la TC ilişkileri "sömürge-sömürgeci" ilişkileridir. Metropollerde birlikte yaşayan Türk ve Kürt toplumları arasındaki ilişki, eşitsiz bir ezen-ezilen ulus ilişkisidir. Dolayısıyla, TC siyasal sınırları içerisinde hem Kürdistan ülkesinin kurtuluşu, bağımsızlığı, hem de metropollerde Kürt ve Türk toplumlarının eşit haklar temelinde birlikte yaşama sorunları vardır. Üstelik Ergil'in "TÜRKİYE ULUSUNUN alt-kültür kümesi" saydığı Kürtler, Kürdistan coğrafyasının diğer sömürgeci devletlerce işgal edilmiş parçalarında da aynı

siyasal haklar için savaşmakta, mücadele etmektedirler. Bu, birbirine bağlı ve girift sorunun çözümü için mevcut statünün değişmesi **birinci koşuldur.**

İkincisi, yenilenecek olan toplumsal mukaveleye özgür ve **eşit** bir **taraf** olarak Kürt ulusunun siyasal iradesinin de katılmasıdır. Bu, siyasal irade ise temsil demektir. Kürt ulusu siyasal iradesini ise, **politik örgütleri, ulusal kurumları** eliyle kullanacaktır. Eğer, ORTAK BİR GELECEK ve ORTAK BİR SİYASAL YAPI arzu ediliyorsa, artık Kürt ulusunun **POLİTİK BİR ÖZNE** olarak, bu siyasal **YENİDEN YAPILANMAYA** özgür iradesiyle katılmasını sağlamak gerekir. Bunun siyasal anlamı özgürlüktür. Kendi kaderini tayin hakkını kullanabilmektir.

Ama bu siyasal iradenin mutlak intikamcı, bozguncu ve sorumsuz davranacağını, kendi kendini yönetemeyeceğini, bu hakkını kullanamayacağını, istikrarsızlık yaratacağını vb. iddia ederek onu tanımaktan kaçınmak yeni sömürgeci tezler üretmekten başka bir şey değildir.

Örneğin, D.Ergil raporun tartıştığımız bölümünde şunları söylerken haklıdır: "Demokrasi bugün vardığı noktada, birey kadar onun kendisini ait hissettiği kümeyi de siyasetin öznesi olarak kabul etmektedir. **Toplumsal istikrar** sadece bireylerin değil, onları "taşıyan" ve yönlendiren kümeleri ile temsili örgütleri(nin) arasında varılan bir uzlaşmanın ürünüdür" der.

Ama Türkiye'de böyle bir UZLAŞMA YOKTUR. Kürtlere dayatılmış koşullara zorbalıkla, şiddet ve savaşla ne olursa olsun uymaları istenmektedir. UZLAŞMA GEREKLİDİR diyenler ise, bunun yine kendi bildikleri biçimde olmasını ve "Bireylerin" muhatap alınması gerektiğini söyleyerek kendi kendiyle çelişmekten de kaçınmaz.

Hemen bir iki satır ötede ise Ergil, "Demokratik toplumlarda vatandaşa bireysel olarak kendi kaderini tayin etme hakkı tanımış olduğu için, bu hakkın kimi örgütlerce emr-i vaki ile gasbedilmesi kabul edilemez. Hele gasp edilmiş bir hakkın yasadışı bir mücadeleyi meşru kılmak için kullanılması hiç kabul edilemez" diyerek, "temsili örgütlerin arasındaki varılacak uzlaşmayı" inkar etmektedir.

Bizim örneğimizde bireysel olarak da , ulusal olarak da, halk olarak da ya da "alt kültürel küme" olarak da (ne derseniz deyin) kendi kaderini tayin hakkı gasbedilmiş olan Kürtlerdir. Gasbeden ise TC devletidir. Üstelik bu gasp, tarihsel bir suç olarak soykırıma, etnik arındırmaya, sürgüne, zorbalığa dayalıdır. Kürtler kendi haklarını gasbeden ve kendilerini temsil etmeyen bu devlete karşı kendilerini TEMSİL edecek politik örgütlenmelerini oluşturmuştur.

Dolayısıyla "Demokratik" bir toplum inşa etmek isteyenler "SOSYAL KONTRAT"ı yenilemek isteyenler (ki Kürtler açısından böyle kontrat yoktur) TEMSİLİ örgütleri, "nasıl ederiz de saf dışı bırakırız" diye düşünmek yerine yeni bir SİYASAL ORTAKLIĞI NASIL YAKALARIZ, NASIL İNŞA EDEBİLİRİZ diye "Raporlar" hazırlamalıdırlar.

Rapor, hem Kürtlerin temsili örgütleri ile demokrasiye katılmalarının yolunu tıkamaya, hem siyasal haklarının yokluğunu kanıtlamaya, hem de bir biçimde bu sorundan da uzak kalmaya çalışıyor.Bu müthiş bir açmazdır. Ama ne KAVRAMSAL, ne İLKESEL, ne de SİYASAL ETİK olarak tutarlı olamadığı için başarılı da olamıyor.

Aslında Bask ve İrlanda "Model"lerinin ne derece "çözüm" oldukları bir yana öne çıkarılmalarının asıl nedeni, TC'ye biçilen "Uluslararası işbölümü ve pazar paylaşımındaki yeri"nin Avrupa oluşudur. Böylece Avrupa ortaklığının "normları" kopyalanmış olarak bir çok şey garantilenmiş olmaktadır.

Bask ve Irlanda Modelleri Kürdistan İçin "Çözüm" Olabilir mi?

TOBB Raporu'nun "çözüme" ilişkin örneklemelerini verdiği ve bir bakıma alternatif sunduğu bölüm ise BASK ve IRLANDA'nın incelendiği "**Avrupa'da Etnik Çatışmalar**" başlıklı üçüncü bölüm. Burada araştırmacı peşinen, verilen "örneklerin" birebir uygulanabileceğini ama kendi özgün koşullarına uygun yanlarının alınabileceğini ve temel felsefenin, özellikle "demokrasilerde" bu sorunun nasıl çözüldüğünün dikkate alınması gerektiğini belirtiyor.

Aslında Bask ve İrlanda "Model"lerinin ne derece "çözüm" oldukları bir yana öne çıkarılmalarının asıl nedeni, TC'ye biçilen "Uluslararası işbölümü ve pazar paylaşımındaki yeri"nin Avrupa oluşudur. Böylece Avrupa ortaklığının "normları" kopyalanmış olarak bir kaç şey garantilenmiş olmaktadır.

-Türkiye'nin toprak bütünlüğü ve üniter devlet yapısının korunması,

-Kürdistan sorununun kazandığı uluslararası meşruiyetin getireceği baskılardan korunmak,

-Avrupa'nın getireceği "sosyo-ekonomik ve siyasal güvencelerle" ulusal sorunun yarattığı gerilimleri azaltmış olmak.

Bask ve Irlanda modelleri, daha doğrusu kimi yöntemlerin kopyalanması, Türkiye'yi Avrupa ve dünya kamuoyu karşısında rahatlatabilir ve Kürdistan sorunundaki gerilimi azaltabilir mi? Bu kuşkuludur.Çünkü bu modeller Bask ve Irlanda'nın kendisini bile rahatlatmış değildir.

Diğeride ne TC'nin, Ispanya ve İngiltere gibi ekonomik ve siyasal potansiyeli ve sorunu kaldırma kapasitesi vardır; ne de Kürdistan'ın durumu Bask ve Irlanda'ya birebir benzememektedir.

İngiltere ve Ispanya, geçen birkaç yüzyılın ekonomik ve askeri güçle birlikte "sömürge kültürü ve deneyimini" en çok içselleştirmiş olan iki devletidir. Sömürgelerini sadece siyasal zorbalıkla elde tutma ihtiyacı duymuyorlar. Bu nedenle deniz aşırı sömürgelerinin hepsinin bağımsızlığını tanımış olan bu devletler için önemli olan "ekonomik bağımlılık ve siyasal hegomanya"nın sürmesidir. Irlanda ve Bask'ın bağımsızlığı da bu devletler tarafından resmen kabul edilse bile güçlerinden ve bağlı ülkeler üzerindeki kazançlarından, etkilerinden pek fazla birşey yitirmiş olmayacaklardır.O nedenle Ispanya'nın Bask'a, özellikle İngiltere'nin Kuzey Irlanda'ya karşı yürüttüğü politika daha çok "SİYASAL PRESTİJ" ve "MODEL" oluşturmama noktasında önem kazanmaktadır. Bu soruna karşı daha rahat ve liberal davranabilmelerinin nedeni budur.

TC için ise benzer durum sözkonusu değildir. Kürdistan, TC'nin Osmanlı imparatorluğu topraklarından miras alarak sömürgeleştirebildiği alanlardan biridir. TC de İngiltere ve İspanya gibi geniş topraklara egemen olmuş bir imparatorluğun mirasçısıdır. Fakat imparatorluk topraklarını kaybettikten sonra, kendi "Ana yurduna" değil kendisinin olmayan bir toprak parçasına sıkışmıştır.

Ekonomik ve üretici güçler bakımından gerileyen bir sosyal ve siyasal yapı kendini bu güvensizlikte ancak katı bir militarist merkeziyetçi yapıyla koruyabilmiştir.

Raporun kimi yerlerinde geçtiği gibi, TC Misak-ı milli'si Türklerin Ana vatanı değil, göçle ve fetihle edindikleri

bir coğrafyadır.Topraklarına güvensizdirler. Bu toprakları sadece bildiğimiz "klasik" sömürge anlamında "kendisine bağlamak" değil, bizzat "vatanlaştırmak" amacıyla elinde tutmaktadır.Çünkü, Türk egemenliği için Diyarbekir'le İstanbul'un "yabancı"lığı aynıdır.Ya da her ikisini de "Türk yurdu" saymaktadır.

Türk sömürgeciliğinin bu özgün yapısı, onu sömürgenin ulusal kurtuluş hareketi karşısında son derece korkuya ve paniğe düşürmektedir. Militarizm sorunu toptan bir yokoluş veya varolma sorunu olarak algılamaktadır. Dolayısıyla anılan modelleri "çok büyük güvenceler duymaksızın uygulaması" olası değildir.

Kürdistan açısından bakıldığında ise; sorun sadece TC'nin bir "iç işi" olmaktan çıkmış; öncelikle Kürtlerin yaşadığı ve Kürdistan coğrafyasını paylaşmış olan diğer bölge devletlerini (İran, Irak ve Suriye) yakından ilgilendirmektedir. Kritik bir bölgede, petrol boru hatları, su havzaları, transit yolları üzerinde olması ve jeo-politik önemi, etkilediği devletlerle birlikte Kürdistan sorununu Kafkaslar ve Ortadoğu'da global dengeleri değiştirebilecek bir konuma yükseltmektedir. Bu nedenle, konu sadece TC'nin "şu ya da bu biçimiyle çözüm bulmasına, kendini hazır hissetmesine bağlı olmaksızın" uluslararası gündeme oturmuştur.

Şimdiye kadar Kürdistan'ın uluslararası sömürge kalmasının en önemli nedeni onun "bir istikrarsızlık unsuru olarak varolmasını engellemek" içindi. Ama şimdi Kürtler geliştirdikleri ısrarlı ve bilinçli mücadeleleriyle, kendileri siyasal yapılanmalara katılmaksızın istikrarın sağlanamayacağını tüm dünyaya gösterdiler. Dolayısıyla dün aleyhte olan uluslararası faktör, bu nedenle artık Kürtlerin lehine dönmüştür yine aynı nedenle. Bu kadar önemli bir coğrafya'da yaklaşık 50 milyonluk bir nüfusun, **radikal toplumsal depremler** kuşağında bir istikrarsızlık unsuru olarak kalmasındansa, yeni ulusal veya uluslararası sözleşmelerle SİYASAL İSTİKRARA kavuşturulmaları kaçınılmaz hale gelmiştir.

Bu, Kürtlerin mevcut statülerinin son bulması demektir.Ama bu uluslararası nitelik ve etkiden ötürü, parçalardaki **benzer ve birleşik çözüm** kuralı Bask ve Irlanda modellerinin birebir uygulanmasını olanaksız kılar.

Raporun bir yerinde şöyle denmektedir; "EĞER, 'DOĞU SORUNUNU' AŞMAK İÇİN, ŞİDDET DIŞINDA ULUSAL BİR PROJE GERÇEKLEŞTİRİLEMEZSE, ÇÖZÜM DIŞARIDAN GELECEKTİR."

Bugün 'Dış güçler bizim iç işlerimize neden karışıyorlar' diye soranlar, **'Siz kendi sorunlarınızı kendi başınıza çözecek yeteneği gösteremiyorsunuz. Sizin istikrarınız ve toprak bütünlüğünüz bizim için de önemlidir'** yanıtını alıp şaşırmaya hazırlanmalıdırlar. Ama o zamana kadar dış müdahale gerçekleşmiş olabilir. Çünkü siyasi-askeri doktrinde şöyle bir aksiyon vardır: **'BİR ARADA İSTİKRAR İÇİNDE TUT; TUTAMIYORSAN BIRAK KENDİ İÇLERİNDE İSTİKRARLI PARÇALARA AYRILSINLAR'** (abç) İşte, Türkiye bunu hiçbir zaman dedirtmemeli ve kendi sorunlarını kendi sağduyusu ve becerisi ile aşmalıdır." (s.95) demektedir.

Raporun en önemli ve özet mesajı da budur. Bask ve Irlanda modeli denilen şey, bu ULUSLARARASI ÇÖZÜM'e karşı önerilen ve en çok hayat bulabilecek olan TC için en "ehven" çözüm sayılmaktadır.

Bu bölümde ilginç belirlemelerden biri de W.T.Johnsen adlı Amerikalı askeri strateji uzmanının "Etnik anlaşmazlıkları ve aktörlerini" 8 grupta sınıflandırırken Kürtlere ayırdığı yerdir.

> Ama kim ne derse desin KÜRDİSTAN DEVRİMİ bin yılların zincirinden boşalmış ÖZGÜRLÜK arayan bir halkın isyanı olarak kendi sözünü söyleyecektir.

Johnsen, ETA (Bask) ve IRA (Kuzey Irlanda) örgütlerini şimdiki haliyle **"Ulus altı terörist hareketler"** diye nitelendirirken, PKK'yi **"Ulus-altı etnik milisler"** olarak değerlendirmiştir. Ayrıca Uluslar-**ötesi etnik cepheler** sınıflamasına da Ortadoğu ve Kafkaslar'da tomurcuklanan Pan-Kürdizm hareketi nitelemesi yapmaktadır

Bu bölümün de en ilginç olan yanı Bask ve Irlanda modellerinin "Kürdistan sorununun", "KÜRT ULUSAL ANLAŞMAZLIĞININ" nasıl çözüleceği olarak değil PKK'nin nasıl tasfiye edileceği, "TERÖRİZMLE NASIL MÜCADELE EDİLECEĞİ" ekseninde tartışılmasıdır.

Böyle bakıldığında TC'nin "Terörizmle mücadele" bağlamında İspanya ve İngiltere'den "Terörle Mücadele Yasası" ,"Özel Tim"ler vb. alabileceği herşeyi zaten aldığını görmekteyiz. Alınmayan tek şey, sorunun asıl çözümüne ilişkin yaklaşımdır. Hatta terörist örgüt yerine yasal temsilcilerin sistem içine çekilmesi örneğin HEP ve DEP örneklerinde bizzat TC tarafından uygulanmak istenip, yine kendi elleriyle fiyaskoya dönüşmesi bile gözardı edilmemeli. Herri-Batasuna ve Sien Fein örgütlerinin HEP-DEP'den daha şanslı olarak sistem içinde kalabildikleri bir gerçek.

Raporun başından sonuna kadar ruhuna ve felsefesine sinen radikalizm karşıtlığı bağlamında "anti-PKK" tavır o kadar açık ki; "terörist örgütün silah ve terörle yapmaya söz verdiği her MAKUL şeyin, devlet tarafından barış içinde ve "olağan" biçimde yapılacağına halk inandırılmalıdır." (s.165) derken bir başka paradoks daha yaşamaktadır. Eğer "terörist örgütün yapmaya söz verdiği MAKUL şeyleri" devlet yapacaksa, zaten örgütün bu araçları kullanmasına gerek kalmayacaktır. Ama sorun "MAKUL"un ne olduğu ve devletin bunu gerçekten yapıp yapmayacağıdır. Devlet bu "Makul" şeyleri yapmaya neden DÜN değil de BUGÜN halkı inandırmaya çalışacaksa, her iki durumda da "terörist örgütün meşruiyet" zemini eskisinden daha fazla olacak demektir. Çünkü amaç hasıl olmuş demektir.

Ergil büyük harflerle vurguladığı bu MAKUL'ü de belirliyor aslında:

"TARAFLAR, NE KADAR RADİKAL BİR KONUMU TEMSİL EDERLERSE ETSİNLER, SİYASAL (PAZARLIK) SİSTEMİNE ALINMALIDIR. SİSTEM ONLARI YUMUŞATACAK VE OLAĞANLAŞTIRACAKTIR. TARAFLAR, SİSTEMİN OLANAKLARINI VE DİĞER AKTÖRLERİN ELLERİNİ ANCAK SİYASET OYUNUNA DAHİL OLURLARSA GÖRECEKLERDİR." (s.133)

O zaman sormak gerekiyor, bu "TARAFLAR" neden Kürt ulusunun MEŞRU POLİTİK ÖRGÜTLENMELERİ ve KURUMLARI OLMASIN?

Bu Değerlendirmenin SON SÖZ'ü Şudur:

Kürdistan coğrafyasında bir devrim yaşanıyor. Bu devrim, niteliği itibari ile ULUSAL DEMOKRATİK'tir. Güçlü TOPLUMSAL DEVRİM dinamikleriyle yürümektedir. Kapsamı itibariyle başta Türkiye olmak üzere BÖLGESEL ve ULUSLARARASI bir etkiye sahiptir.

TC egemenleri ve emperyalist sistem, bu devrimi onun asgari hedeflerini sistem içine çekerek ve devrimci örgütlenmeleri tasfiye ederek sınırlamaya ateşini söndürmeye çalışıyor. TOBB Raporu, bunun yöntemleri üzerine "yeni dönem" politikalara işaret etmektedir.

Ama kim ne derse desin **KÜRDİSTAN DEVRİMİ bin yılların zincirinden boşalmış ÖZGÜRLÜK arayan bir halkın isyanı olarak kendi sözünü söyleyecektir.**■

Bolşeviklik ve Biz "Kürdistan'lı" Bolşevikler

H. İsmail Arslan

Lenin'in örgütlenme teorisi; işbölümü ve uzmanlaşma gibi burjuva yöntemleri üzerinde yükselmesi ve aydına yüklediği fonksiyonlar ile her zaman yabancılaşma, fetişleşme tehlikesini taşımakla birlikte; tüzük ve hiyerarşik işleyişi, devrimci heyecan, coşku, parti edebiyatı, kader birliği gibi yüce değerler ve YOLDAŞÇA GÜVEN İLİŞKİLERİNİ SENTEZLEŞTİREREK HEM İKTİDARI PROLETARYANIN ELİNE GEÇİRMEYE MUKTEDİR TEK ÖRGÜTLENME MODELİNİ, HEM DE KAPİTALİST TOPLUMDA ALTERNATİF İLİŞKİ VE YAŞAM BİÇİMİ MÜMKÜN KILAN VAZGEÇİLMEZ BİR ARAÇ OLUŞTURMAKTADIR.

Marks'ın ünlü 11.tezi *"filozoflar yalnızca dünyayı değişik biçimlerde yorumladılar, önemli olan onu değiştirmektir"* anlayışına pratik cevap olan Leninist Parti, işçi sınıfının teorik-pratik deneyiminin yanı sıra Rusya koşullarında Narodniklerin irade, kararlılık ve fedakarlıklarından da sonuçlar çıkarmıştır.

Tüm iddialar ve teorik belirlemelerin aksine, bolşevik parti ne mükemmel işleyen bir merkezi aygıt olabilmiş ve ne de sınıf dışında öncü aydınların bir örgütü haline gelmiştir.

Kuşkusuz Lenin bir deha idi ve perspektifiyle devrimin yol göstericisiydi, ama Lenin aynı zamanda bolşeviklerin kollektif birikimiydi. Lenin'in deha ve perspektifi de bu kollektif birikimi merkezileştirip, sentezleştirmesi ve tekrar partiye yöneltebilmesiydi. Ve asıl belirleyici olan bolşevik kadro tipinin yaratılmasıydı. Sanılanın aksine Lenin, Rus devrimi sürecinde toplumsal muhalefetin çoğu zaman ilerisinde değil, gerisinde kalmasıydı, toplumsal tepkileri sürekli devrime kanalize eden barajlayıcı niteliğiydi, ama hiç bir zaman güncel çıkarlar için söndürmeden, heba etmeden. Bundandır ki, tüm kriz dönemi sloganı "sınıfa gidin, sınıftan öğrenin" olmuştur.

Çoğu zaman ülke dışında toplumsal gelişmelerden kopuk yaşayan Lenin, temel teorik-siyasal birikimini hep parti kollektivizminden aldı.

Tek tek rapor ve mektuplardaki AYRINTILAR onun yaşam kaynağı oldu. Krupskaya'nın belirttiği gibi "Rusya'da ne zaman hareketin yeni biçimlerinin üstündeki örtüyü kaldıran ve perspektiflerinin kavranmasını sağlayan bir mektup çıkagelse, Vladimir Ilyich, Martov ve hatta Vera Ivanova bu mektupları tekrar tekrar okurlardı. Vladimir Ilyich, ondan sonra uzun süre odada aşağı yukarı gezinir, bir türlü uyuyamazdı.

Cenevre'ye taşındıktan sonra ben bu tür mektupları Plevhanov'a göstermeye çalıştım, fakat onun tepkisi beni hayretler içinde bıraktı. Her bir mektubun göreli değerlerini kavramayı ve satırlar arasında bir sürü şeyler-okumayı mümkün kılan "O-DENEYİMLE ŞEKİLLENEN-ÖLÇÜ onda yoktu" Lenin gibi "ayrıntılara dikkat etmek, ayrıntıları adeta beynimize yapıştırmak" gibi sınıftan, yaşamdan öğrenmeye ihtiyaç duymayan Plakhonov, Troçki'nin belirttiği gibi "mükemmel bir marksist propagandacı ve polemikçiydi, ama proletaryanın devrimci politikacısı değildi" ve olamazdı.

Bu düzey bolşevik partisinin, parti inşası sürecinde devrimin sıcak dönemlerinde mutlak merkeziyetçiliğe varan uygulamalarına rağmen geliştirdiği ademi merkeziyetçilik, açıklık ve YOLDAŞÇA GÜVEN İLİŞKİLERİ'nin yarattığı işlerlik olmadan yakalanamazdı. Eşit hak ve görevler temelinde, toplumsal devrimi gerçekleştirme amacıyla gönüllü iradi birliğin ifadesi olan devrimci parti; her şeyi sınıf mücadelesinin çıkarları için feda etme üzerinde yükselen sosyalist ahlâk değerleriyle biçimlenip, parti içi tartışma ve görev bölümünü parti içi iktidar mücadelesinin reddi ve parti kollektivizminin gelişmesinin zorunlu koşulu kılan yoldaşça güven ilişkisinin egemenliği ile toplumsal devrim sürecinde yabancılaşmamış, fetişleşmemiş BİR ARAÇ OLMA NİTELİĞİNİ KORUYABİLMİŞTİR.

Lenin ısrarla "... tüzükle değil, ancak ve ancak - bunu tekrarlamaya devam etmeliyiz- hareket etmenin, örgütü bilinmeyen, gizemli bir aygıt haline getirmemenin yöntemlerini tartışıyordu. Sadece partililer için değil, 'biz sosyal-demokratlar Çar'a ve onun köpeklerine karşı gizliliğe baş vururuz ama halkın partimiz hakkındaki her şeyi, parti içindeki her görüşü programının ve politikasının gelişmesini bilmesi için ve hatta herhangi kongrede şu veya bu parti delegesinin ne dediğini bilmesi için her türlü zahmete gireriz" bir yandan merkeziyetçilik, disiplin ve sorumluluk diğer yandan açıklık, katılım, insiyatif ve en önemlisi de "yoldaşça etkilenme" üzerinde yükselen parti ilişkisi bir bolşevik kadro tipi yarattı.

Devrimci kabarış ve yenilgilerle iç içe geçen Sovyet Devrimi sürecinde, bolşevik kadrolar bir çok dönem 1 yıl 2 yıl merkezden kopuk tek başına kaldılar, ama biçimlendikleri bolşevik kültür her birine merkezden kopuk olsa bile organ olma niteliği kazandırdı. Menşeviklerin aksine yoksulluk içinde, olanaksızlıklarla boğuşarak yaratmayı, oluşturmayı önlerine koydular. Her bolşevik kendi başına gittiği her alanda bir hücre oldu, bir örgüt oldu; sosyalizmi yaşam biçimi olarak yalnız kaldığında bile yaşattı. Deneyimlerini ilişkilerini her düzeyde merkezileştirdi. Fedakarlık, organsal yaratıcılık tek başına kaldığında daha da arttı, onları kamçıladı. Dolayısıyla bolşevikler proletaryanın en dinamik, yaratıcı, coşkulu fedakar üyelerini topladılar. J.Molyneux'un belirtiği gibi RSDİP sürecinde bile "Bolşevikler, Parti örgütünü en alt düzeyinde menşeviklerden daha genç ve bu yüzden sıradan üyeler arasında değil, 'eylemciler' arasında daha çok idiler. Bu bolşeviklerin örgütsel yapının gençlerin sorumluluk gerektiren yerlere gelmelerine menşeviklerden daha kolay izin verdiklerini gösterir. Politik olarak bu genç insanlar bolşevik hizip için daha dinamik ve zinde bir liderlik sağlayabiliyorlardı". Bu dinamik kadro birikim ve deneyimi ile önderliği besliyordu. 1912'de Pravda da bizzat işçilerden gelen ve onların günlük hayat koşullarını ve mücadelelerini yansıtan sayısız birleştirilmiş raporlardan 11.000 (onbirbin) tanesi yayınlanmıştı. Böylesi bir işlerlik ve böylesi bir taban karşısında hangi önderlik kendisini buna uyarlamadan önderlik vasfını sürdürebilir, kollektif sonuçlara direnip kendini sürdürebilir? Bolşeviklerin tarihsel misyonu kollektif birikiminin

hareket ettirilmesinde yatmaktadır. Lenin'i, Lenin yapan bolşeviklerin kollektif nitelik ve birikimleridir. Ve bolşeviklik, hayatın her alanında ve kendinde bir dönüştürme, örgütleme eylemi olan SOSYALİST YAŞAM BİÇİMİDİR. Her bolşevik coşkulu, yaratıcı, fedakar, katılımcı, sorgulayıcı "sınıf çıkarlarının bilincine varmış, proletaryanın örgütüne, onun içinde erimeksizin katılan bir JAKOBEN"di. Ama herşeylerini devrime tabi kılmış bir JAKOBEN.

İ.Deutseher, Troçky'nin 4. Enternasyoneli örgütlerken içinde bulunduğu ruh halini betimlerken; bolşevik kadrolarla devrim yapmış Troçky'nin etrafında toplanan taraftarlarıyla bolşevikleri karşılaştırdığında oluşmayan bolşevik ruhun getirdiği umutsuzluğun, hayal kırıklılığının Troçky'de oluşturduğu karamsarlığa özellikle dikkat çekiyordu. Ve esas vurgu yaptığı da BOLŞEVİK RUH'uydu.

Özetle; Bolşevik örgütlenme, bolşevik kadroyu, bolşevik insanı yarattı, bolşevik kadro ve insanda Lenin'de dahil bolşevik partisi kollektifizmini yarattı. Sınıfla buluşan bu kollektif sonucun sentezi de, Büyük Ekim Devrimi oldu.

BİZ KÜRDİSTAN'LI "BOLŞEVİKLER"

Öncelikle biz Kürdistanlı "bolşevikler" derken, kimi-kimleri tartışmak istediğimi vurgulayayım.

Birincisi: Arap ve Pers "solu" içinde konumlanan kendine "Marksist" diyen ama gerek bulundukları Kürdistan parçasında, özellikle de Kürdistan'ın diğer parçalarında ki, toplumsal yapı ve emekçilerle, diğer sömürgeci devletler kadar -kullanma ve ajanlaştırma ilişkileri de olsa dört sömürgeci devletler her parçadaki toplumsal güçlerle ilişki kurmaktadır- İlgi ve ilişki kurmadan, diğer parçalardaki ulusal-toplumsal hareketlerden kopuk, bulunduğu parçadaki hareketi, egemen ulus "devrim" perspektifinin yedeğinde ele alarak, diğer parçalarda örgütlenen geleneksel burjuva-küçük burjuva önderliklere küfretmeyi, karalamayı "komünistlik" sayan, kendi toplumsal yapılarına yabancılaşan, "uluslararası proleter orduyu, ülke düzeyindeki müfrezeleri" olarak ülkede devrimi örgütleme yerine, ülke devriminin -4 parçadadinamiklerini, savaş alanlarını burjuva önderliklere bırakan ve böylelikle; ülke devrimini örgütlemeden kaçan DEVRİM KAÇAKLARI, ANTİ-MARKSİST ve emperyalist-sömürgeci programların bilinçsiz taşıyıcı kurbanları olan, Kürdistanlı kadrolar "biz Kürdistanlı bolşevikler" kavramı içinde ele alınmamaktadır.

Egemen ulus sosyalist hareketinden etkilenen Kürdistanlı sosyalistler, doğası gereği sömürgeci metropollerde biçimlendiler. Ülkeye yönelişleri ise, uluslararası sosyalist hareketin tüm zaafları ve metropol kültürüyle oldu. Kendi toplumuna yabancı, kişilik ve şablonlarla toplumsal yapıyı biçimlendirmeye kalktılar.

İkincisi: Kendine "Kürdistanlı Sosyalist" hareket dese de, Kürdistan devrimini sömürgeci devletlerin sınırları içinde ve bu devletlerin "demokratikleşmesi" perspektifiyle ele alan dört parçadaki uzlaşmacı, reformist kişi ve yapılar" biz Kürdistanlı Marksist olarak ifade eden tek tek kadro ve örgütsel yapıları kapsayan Bolşevikler kavramı ve tartışması dışında tutuyorum.

"Yeni Dünya Düzeni" ile değişen dünya statüsü sömürgeci devletlerin eski dengeler içindeki birlik ve konumlanmalarını ortadan kaldırmaktadır. Bundandır ki, eski statünün üzerinde biçimlenen ve konumlandırılan devletler, yeni biçimlenme sürecinde bu niteliklerini kaybetmektedirler. Dün mevcut statü üzerinde anlaşma ve hareket etme, bugün artık mümkün olmamaktadır. Gerçi **KUKM**'nin gelişmesine karşı yan yana gelip **KUKM**'yi boğmaya yönelik programları oluşturmaya yine devam etmektedirler, ancak maddi olarak bir bütünsellik içinde bu programları artık hayata geçirmemektedirler. Çünkü, artık NE KÜRDİSTAN ESKİ KÜRDİSTAN'dır, ne de koşul ve statüler eski koşul ve statülerdir. Bunun için ayrı ayrı ağırlıklarını **KUKM**'yi kuşatmaya ve **KUKM**'ni kendi iç dinamikleri içinde birbirine kırdırıp boğmaya vermektedirler. Emperyalist-sömürgecilerin Kürdistan'ın uluslararası sömürge statüsünü sürdürmeye yönelik bu **KUKM**'nin içindeki güçlerin kuşaltılması, kendi program hedeflerine çekilmesi ve asıl olarak da **KUKM** güçlerinin KENDİ KENDİNİ KIRMASI TEMELİNDE HAREKET ETMELERİ ya da zorunda kalmaları aynı zamanda KUKM güçlerinin eline hem Kürt ulusunun hem de emperyalist-sömürgeçi egemenliğin geleceğini teslim edilmesini getirmiştir. Bundandır ki, Kürt hareketi tarihsel bir süreç yaşamaktadır; Kendi içindeki konumlanması ile hem Kürdistan'ın özgürlüğünü ve geleceğini inşa etme olanağını elde etmiştir, hem de emperyalist -sömürgeci çıkarlar için edeceği kırıntılar uğruna **KUKM**'ni boğma ihanetini.

Hem Kürt ulusu hemde emperyalist-sömürgeci egemenliğin kaderini eline geçiren **KUKM** içindeki etkin yapılara baktığımızda; Kurumlaşma, birlik ve mücadeleden çok; Kurumlaşmayı sabote etme, iç çatışma, uzlaşma eğilimleri ağırlıklı olarak sergilenmektedir. Özellikle emperyalizmin nadir koruma altına aldığı alanlardan biri olan Güney Kürdistan'da; adeta zorla "armağan" edilen statüyü ufak grupsal ve güncel çıkarlar uğruna feda eden sömürgeci egemenliği yeniden inşayı içeren ihanet ve uzlaşmalarına giren gelecek burjuva, küçük-burjuva önderlikler, bu tarihsel süreci Kürt ulusu'nun bağımsızlık ve özgürlüğü için kullanamayacaklarını, daha doğrusu sınıfsal karekteri gereği kullanmayacağı bir gerçeklik olarak önümüzde durmaktadır. Ama asıl önemlisi olan biz Kürdistanlı "Bolşeviklerin "durumudur. "Devrimin akibeti işçi sınıfının burjuvazinin yamağı, otokrasiye karşı saldırı gücü bakımından güçlü, oysa politik bakımdan güçsüz BİR YAMAĞI OLUP -OLMAYAÇAĞINA HALK DEVRİMİNİN ÖNDERİ ROLÜNÜ OYNAYIP-OYNAMAYAÇAĞININA BAĞLIDIR" (Lenin) yani biz "Bolşeviklerin" önderlik rolü oynayıp, oynamamasına bağlıdır. Biz doğru olduğumuz için hiç bir güç ve sınıf önderliği bize armağan etmez, önderligi ele geçirme pratik faaliyet ürünüdür, kavgayı yüklenme olayıdır...

Elbette sınıfsal karekteri gereği KDP ihanet edecek,uzlaşacak, elbette YNK ihanet edip uzlaşacak, İ-KDP ihanet edip uzlaşacak,ne zamandan beri proletarya ya da komünistler burjuvaziye bel bağladı, umut kabul etti. Bu sınıf savaşının inkarıdır.

"Proleter devrimcilerin görevi, önce sömürgecileri kovalım, sonra burjuvazi ile hesabımızı görürüz doğrultusunda işleyen ve kaçınılmaz olarak sosyal-şövenizme batacak olan progmatik kaypaklık değil, burjuvazinin-ulusal nitelikteki burjuvazinin- sömürgecilerle çelişmesini titizlikle değerlendirip, muhalefet odaklarında ittifaklar oluşturarak, MÜCADELEMİZ PROLETER DEVRİMCİ ÖNDERLİĞİN HEGEMONYASINI- İDEOLOJİK-SİYASAL-ÖRGÜTSEL ÖNDERLİĞİNİ YARATMA KARARLILIĞIDIR (Rizgarî 5 1978-İstanbul). Bu hem ulusal hem enternasyonal görevdir.

Kürdistan Komünist Partisi (KKP) programında belirlediği gibi parti (KKP) *"... dünya Proleteryasının bir kolu olan Kürdistan Proletaryasının örgütlü öncü güçü olarak, toplumsal devrimin nihai amacına ve temel ilkelerine titizlikle ve kıskançlıkla bağlıdır.*

Büyük amacına varma için proğram hedefleri yönünde bütün muhalif ve devrimci hareketleri, proleter olmayan emekçi sınıf ve katmanları örgütlendirip, biliçlendirir ve mücadelelerine de ÖNCÜLÜK EDER.

Bunun gereği, Kürdistan proletaryasının toplumsal devrimi başarması, egemen sınıf olarak örgütlenerek, büyük amacına giden yolda bütün engelleri aşmasını; dünya proletaryasının birlik, dayanışma ve mücadele cephesinde onurlu yerini alması için ilk siyasal görev olarak önüne; ülkenin bağımsızlığı ve ulusun özgürlüğü ile, silahlı yığınların doğrudan iktidarına dayalı demokratik bir toplum inşasını koyar. Bunun için ulusun silahlanmasına tekabül eden ulusal kurtuluş ordusunu yaratır" (KKP proğramı).

Evet, aşağı yukarı tüm "sosyalist" yaklaşımlar bu temelde bir ideolojik teorik yaklaşım göstermektedir. Ancak, siyasal ve örgütsel olarak nerde duruyoruz? Eğer devrimci kavga emekçi sınıfların toplumsal taleplerini örgütleme ve iktidarı ele geçirme eylemi ise, eğer sosyalizm her şeyden önce toplumsal sistem ve biçimi ise, biz nerede duruyoruz? Yargıladığımız, ihanet ve uzlaşmacılık ile suçladığımız burjuva, küçük burjuva önderlikler, ulusal-toplumsal muhalefeti kendi amaç ve programı temelinde örgütleyip sınıfsal çıkar ve ilişkileri için KISMİ KIRINTILAR KARŞILIĞI emperyalist-sömürgecilere pazarlarken ihanet ve uzlaşma içindeler de; toplumsal muhalefeti örgütleyemeyen, dönüştüremeyen ve böylelikle ulusal-toplumsal köleliğin sürüp gitmesine seyirci kalan biz "bolşevikler" ihanet ve uzlaşma içinde değilmiyiz?

Dört parçada ateşkes, "siyasi çözüm" otonomi, özerklik gibi girişimler mi uzlaşma? Yoksa sömürgecilere karşı sıkmayan, sıkamayan biz "bolşevikler"in duruşumu uzlaşma? Dünyanın neresinde hangi devrimci hareket kendisi savaşmadan başka sınıf ve güçlere savaşın yoksa uzlaşmacısınız, ihanetçisiniz vs...deyip ahkâmlar kesmiştir?

Doğu Kürdistan'da sol-sosyalist söylemle I-KDP'den kopan güçlerle kendisine sorulan soruyu A.Kasemlu "***yeter ki savaşsınlar; buyursunlar ayrı parti olarak gelsinler, birlikte savaşalım, ama DAĞ ZORDUR, sorun ideolojik değil, DAĞIN ZORLUĞUNA DAYANMAMAKTIR***" diye cevaplamıştı. Maalesef pratikte öyle oldu. Dağda kuru bulgurla, palamutla karın doyurmanın bile lüks sayıldığı ülkemizde kentlerde, metropollerde, Avrupalarda bir gün aç kalmasını devrimin esas sorunu haline getiren biz "boşevik"ler başkalarına ne için savaşmıyorsunuz, ne için emperyalist sömürgecilerle ilişki içindesiniz deme hakkını nereden alıyoruz? Haklılığımızdan mı? Fedakarlığımızdan mı? Yaratıcılığımızdan mı? Yoksa kendimize çizdiğimiz "Önderlik" payemizden mi? Elbette bunların sınıfsal-toplumsal nedenleri vardır.

Egemen ulus sosyalist hareketinden etkilenen Kürdistanlı sosyalistler, doğası gereği sömürgeci metropollerde biçimlendiler. Ülkeye yönelişleri ise, uluslararası sosyalist hareketin tüm zaafları ve metropol kültürüyle oldu.Kendi toplumuna yabancı, kişilik ve şablonlarla toplumsal yapıyı biçimlendirmeye kalktılar. Miras alınan şablon ve stalinist bürokratik örgütlenmeyle "örgütlendikleri", "dönüştürdükleri" kadrolara yabancılaşmayı, edilgen memurluğu, tüketiciliği, itiatı, müritliği empoze ettiler. Ama zoru görünce -özellikle kuzeyde- siyasete örgütlenmeye, dönüştürmeye katmadıkları kadrolar yabancılaştıkları yapıları bir bir terk ettiler. Zaten kadrolardan beslenmeyen, onlarca denetlenip dönüştürülmeyen örgüt önderlikleri gerici yıllarda kadroları hareket ettirme yeteneğine sahip olmazdı, olmadı da. Kendi ektikleri kadro tipi kendilerini terk ettiğinde ortada kaldılar, yıllarca alıştıkları örgütsel anlayışları terk edemeyecek kadar bürokratlaşan, tutuculaşan bu önderlikler, **KUKM**'ni örgütlemeyi, KENDİ LİDERLİKÇİKLERİNİ ÖRGÜTLEME OLARAK SÜRDÜRME GERİCİLİĞİNİ HEP SÜRDÜRDÜLER...

Birlik derken, bunu **KUKM**'nin ihtiyacı olan askeri, siyasal ve diplomatık birliği dinamitleyen, kendi örgütsel-önderlik gericiliğini koruma atraksiyonuyla geride kalan muritleşmiş, memurlaşmış kadrolarının üzerinde egemenlikleri aracına dönüştürdüler. Herşeyi eleştiren -daha doğrusu alternatif koymamanin doğal sonucu olarak karalayan- ajitatif yalan ve abartılarla kadroları aptallaştıran "bolşevik" yapılar, kadroların yaratıcılığını, katılımını mücadele azmini, heyecan ve coşkusunu yıkarak düzene entegre olmasını sağladılar, ukalaştırdılar.

Kuzeyde özellikle 12 Eylül Cuntası sonrası yüzlerini sömürgeci metropollerden Avrupa'ya çeviren öndercikler, İstanbul-Stockholm hattı arasında bir çok durakta merkezi "üsler" kurup, binlerce kadroyu ülkeden peşlerine sürüklediler. Yaşamda kafalarında tabulaştırdıkları önderciklerle yan yana gelen kadrolar, önderciklerin yetenekleri, kapasiteleri, samimiyetleri, yaşam biçimleri vs... karşısında şoke oldular. Ve giderek sisteme adepte olur hale geldiler. Sömürgeci zındanlar değil, örgütsel amaçla çıkılan Avrupa metropolleri kadroları tüketti. Ama, beğenmediğimiz, uzlaşmacı, ihanetçi dediğimiz yapılar dişle-tırnakla ülke topraklarına sarıldılar, acılar çektiler, zorluklar gördüler burjuva ve feodal bilinçle de olsa DEĞER YARATTILAR.

Dört parçada ateşkes, "siyasi çözüm", otonomi, özerklik gibi girişimler mi uzlaşma? Yoksa sömürgecilere karşı sıkmayan sıkamayan biz "bolşevikler"in duruşu mu uzlaşma? Dünyanın neresinde hangi devrimci hareket kendisi savaşmadan, başka sınıf ve güçlere "savaşın, yoksa uzlaşmacısınız, ihanetçsiniz" vs.. deyip ahkamlar kesmiştir?

Kürdistanlı biz "bolşevikler"in ise, kalıcı değerleri olmadı, olamazdı da. Onun için binlerce kadro, yönetim ve denetimine katılmadığı yapılarını terk ederken hiç zorlanmadılar. Çünkü, örgütsel yapılarını kendi kollektif değerleri olarak görmediler, istediği zaman bir şirketten ayrılan memur gibi çekip gittiler, hayat içinde egilgenleştiler. Kendi başına bir hücre, bir organ olma gibi bolşevik vasfı akıllarından bile geçirmediler, geçiremezdiler de. Siyasete katılmak dönüştürmek "yukarıların" işiydi. Ama, yukarıların önderliklerin kadroların kollektif birikiminin toplamı olduğu, tüm günah ve sevabın ortağı olduğunu yukarıları, önderlikleri kendisinin oluşturduğu, kendisinin dönüştürmesi gerektiğini görmedi ya da böyle bir niteliği ve amacı yoktu, zaten yaşamla ilişkisi de buna ele vermiyordu. Hep yukarıdan bekleme mantığı; silahı, parayı, tekniği, kurumları, organları oluşturma, halkı örgütleme önderciklere havale edildi. Bir ayağı düzenle iç-içe etrafta dolaşılıp durulduğu. Zaten önderciklerin de istediği buydu, ancak hesap sormayan, denetlemeyen, yönetmeyen bir müritler takımı ile işler götürülebilinirdi.

Soyut kavramlarla, soyut projelerle, soyut doğrularla siyaset yapma, biz Kürdistanlı "bolşeviklerin" temel niteliği oldu. Toplumsal gerçekler, toplumsal acılar, toplumsal heyecan ve coşkular bize yabancı oldu. Soyut teorik lafazanlık temel siyasi çalışma biçimine dönüştü...

"Soyut doğru diye bir şey yoktur, doğru her zaman somuttur" yaşamın gerçeğidir, yaşamın yansımasıdır. Dışardan ahkam kesme ile doğru ve somut sonuçlara varılamayacağını binlerce kez bilince çıkarmak gerekir. Samimi isek, gerçekten

soyut olarak değil, somut bir olgu olarak sosyalizmi kendimize yaşam tarzı olarak almışsak; memur, edilgen, tüketici, şabloncu, koruyucu, tutucu, dışardan bekleyici yapıdan, soyut teorik öngörülerden, etkin, katılımcı, yaratıcı, yönetip yönlendirici, fedakar bir coşku ve heyacanla somut gerçekliğe, pratiğe yönelmeliyiz. Pratikte bir güç olarak; öncü, belirleyici bir güç olarak bugünkü öngörülerimizi, bugünkü yargılarımızı halen savunuyorsak, halen doğruluğu sürüyorsa bir anlam ifade eder, yoksa asla "devrimci laf ebeliğini" uyuzluğunu geçmeyen bir lafazanlıktan başka bir şey ifade etmez. Maalesef bugün biz Kürdistanlı "bolşeviklerin" durumu "devrimci laf ebeliği" ve lafazanlıktan öteye gitmiyor...

Kuşkusuz tek toplumsal dönüşüm aracımız olan eleştiri silahımızı kendimize ve ittifakçılarımıza acımasızca yönelt-meliyiz. Kuşkusuz ideolojik mücadele politik dostluk temelinde, kendi program hedeflerimiz doğrultusunda ittifakçı güçlerimizden ayrı yanlarımızı, farklılıklarımızı halka götürüp, tartışacağız. Bu bizim ayrı durma gerekçemiz, bu bizim VARLIK NEDENİMİZ.

"...Komünistler, hem pratikte ülkenin işçi sınıfı partilerinin en ileri, en kararlı kesimi, bütün diğerlerinin başını çeken kesimidirler. hem de teoride proletaryanın büyük çoğunluğu karşısında proletarya hareketinin izlediği çizgiyi, hareketin koşullarını ve en sonunda varacağı genel sonuçları anlamalarından ileri gelen bir üstünlüğe sahiptirler". Sorun bunun gereklerini yerine getirmedir. Hem pratikte, hem teori de bunun gereklerini yerine getirip, alanı burjuva, küçük burjuva önderliklere terk etme sorumsuzluğundan kurtulmadır. KUKM'nin demokratik ve sosyalist gerekliliği, proleter öncünün bolşevik öncünün maddi bir güç olarak KUKM'ne önderlik etmesi olarak dayatmasıdır. Bu gerekliliği yerine getirmeyen biz Kürdistanlı "bolşevikler" tıpkı "HAREKETİN GEREKLERİNİ İKİNCİL ŞEYLERE TABİ KILMAYA RAZI OLANLAR KENDİLERİNİN DEVRİMCİ DEĞİL ARABULUCU OLDUKLARINI SONRADAN GÖRECEKLERDİR" belirlemesi gibi ihtilale öncülük iddiasında olan bizlerin savaş alanlarında iddiamıza uygun konumlanmak yerine, PKK'ye "TC ile kısmı reformlar için uzlaşma, savaşı pekiştir" ya da YNK'ye İ-KDP'ye iç çatışmalara girme, ulusal kurumlaşmaya git veya İ-KDP'ye bağımsızlığı savun diyen filozoflar ya da arabulucular haline gelmemiz, buna RAZI OLMAMIZ değilse nedir?

Kuşkusuz tek toplumsal dönüşüm aracımız olan eleştiri silahımızı kendimize ve ittifakçılarımıza acımasızca yönelt-meliyiz. Kuşkusuz ideolojik mücadele politik dostluk temelinde, kendi program hedeflerimiz doğrultusunda ittifakçı güçlerimizden ayrı yanlarımızı, farklılıklarımızı halka götürüp, tartışacağız. Bu bizim ayrı durma gerekçemiz, bu bizim VARLIK NEDENİMİZ. Ama, geleneksel yapılar dediğimiz burjuva, küçük burjuva yapılar ve bugün Kürdistan'da etkin bir güç olan yapıların, tek tek üyelerinden, peşmerge ve gerillalarından kadrolarından önderlerinden bir bütün olarak örgütsel yapılarından GÜCÜMÜZ ve OLANAKLARIMIZ ÖLÇÜSÜNDE daha fazla emek sarf etmeden, daha fazla ulusal-toplumsal değerlerimize, sosyalist değerlerle sentezleştirerek sahip çıkmadan, daha fazla ülke topraklarına sarılmadan, daha fazla toplumsal yapı içinde erimeden, daha fazla ulusal-toplumsal değer yaratmadan, daha fazla, açlık, soğuk, acı, yoksulluk içinde kavgayı sürdürmeden, "medeni çağdaş" emperyalist-sömürgeci değere ve yaşam biçimiyle iç-içe ufak-tefek işler yapıp, ufak-tefek bedeller ödeyerek siyaset yapma gericiliğini titizlikle ayırt etme temelinde sınıf perspektifini südürme, ideolojik mücadele verme anlam taşır. Ancak, onların üzerinde bir katılım, fedakarlık ve dönüşüm eylemiyle toplumsal devrim sürecinin gerekliliği yerine getirilebilinir. Bundandır ki; Sosyalist olunmaz, sosyalistçe yaşanır, söylemini maddi somut bir gerçeklik yapmaya yönelmekten keza arabuluculuktan devrimciliğe yönelmeden başka hiç bir eleştiri, laf ve gevezeliğe ne bizim ne de Kürdistanlı emekçilerin takat ve sabrı kalmamıştır.

Başarmak ve umut mu? Her bolşevik bir hücre, bir organ, bir örgüt, bir devrim potansiyeli ise, biz Kürdistan'ın dört parçasındaki binlerce bolşevik niye umut ve devrim dinamiği olmayalım?

Görev; kendimizden, yapımızdan başlayarak bolşevikleşmede.

Başarır mıyız?

"Elverir ki, coşku haylaz çocukları boğazlamasın!"

Eğer devrimci kavgada asıl olan "gemiyi batırmakta var, karaya ulaştırmakta. Önemli olan rotayı kırmamaktır" özdeyişinde vurgulanan iradi karalılık ve istikrar ise, eğer devrim kuşaktan kuşağa aktarılan bir süreçler zinciri ise;

Fırtınaya yön verme eyleminde, fırtınanın önünde coşkuyla fırtınaya yön veren haylaz çocukların zaferi değil midir devrim. Ya da fırtınaya yön veremeyen, fırtınanın sürüklediği, coşkunun boğazladığı haylaz çocukların miraz ve bayrağının yeni kuşaklarca zaferle dalgalanması değilmidir devrim?

Öyleyse, zaferden kaçmak niye? ■

rizgari

Okurlarına Çağrı

Derginizin düzenli olarak sizlere ulaşabilmesi, yaygın biçimde dağıtılabilmesi için Abone olmaya ve gönüllü dağıtımını üstlenmeye; kendinizi derginizin gönüllü muhabiri ve yazarı sayarak haber, fotoğraf, yazı, resim vb. dökümanlarla desteklemeye; polisin bir kez daha yayın araç-gereç ve ekipmanlarımıza el koyması nedeniyle yayın araç ve gereçlerini sağlamak bakımından da bağış kampanyaları düzenlemeye; tartışma köşelerine yazı göndermeye ve bürolarımızdaki tartışma toplatılarına katılmaya....

stêrka rizgarî

KOVARA SİYASİ Ü ÇANDA MEHİ